

OPETUSHALLITUS

**OPETUSHALLITUKSEN (TV 660) TILINPÄÄTÖS
VUODELTA 2007**

1	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1	JOHDON KATSAUS.....	3
1.1.1	<i>Katsaus vuoden 2007 toimintaan</i>	3
1.1.2	<i>Opetushallituksen tehtävät ja organisaatio</i>	4
1.2	VAIKUTTAVUUS	6
1.2.1	<i>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus</i>	6
1.2.2	<i>Toiminnan vaikuttavuus</i>	9
1.2.2.1	Opetuksen ja oppimisen kehittäminen kaikissa koulumuodoissa	9
1.2.2.2	Yleissivistävä koulutus	15
1.2.2.3	Ammatillinen koulutus.....	19
1.2.2.4	Aikuiskoulutus	23
1.2.2.5	Laadunhallinta ja seuranta	25
1.2.2.6	Ruotsinkielinen koulutus	28
1.2.2.7	Opetustoimen henkilöstökoulutus	30
1.2.2.8	Koulutuksen kansainvälistyminen	31
1.2.2.9	Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä	35
1.2.2.10	Rakennerahastoasiat.....	36
1.2.2.11	Vähälevikkisen oppimateriaalin tuottaminen	37
1.2.2.12	Valtion oppilaitokset.....	37
1.2.3	<i>Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus</i>	47
1.3	TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	53
1.3.1	<i>Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus</i>	53
1.3.2	<i>Maksullisen palvelutoiminnan tuloksellisuus</i>	56
1.3.3	<i>Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat</i>	58
1.4	TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	62
1.4.1	<i>Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet</i>	62
1.4.2	<i>Palvelukyky ja laatu</i>	62
1.5	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	64
1.6	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	67
1.6.1	<i>Rahoituksen rakenne</i>	67
1.6.2	<i>Talousarvion toteutuminen</i>	67
1.6.3	<i>Tuotto- ja kululaskelma</i>	67
1.6.4	<i>Tase</i>	68
1.7	SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	68
1.8	ARVIOINTIEN TULOKSET	69
1.9	YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTYKSIÄ	70
2	TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA	71
3	TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	76
4	TASE.....	77
5	LIITETIEDOSTOT	79
6	ALLEKIRJOITUS.....	99

Tilinpäätöslaskelmien liitteet

- Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
- Liite 2: Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5: Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8: Rahoitustuotot ja –kulut
- Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat
- Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut vastuut
- Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15: Velan muutokset
- Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Muut liitteet

- Liite 18: Henkilöstöä koskevat tunnusluvut
- Liite 19: Tulossopimuksen seurannan tunnusluvut

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 JOHDON KATSAUS

1.1.1 Katsaus vuoden 2007 toimintaan

Vuonna 2005 alkanut Opetushallituksen strategiaproessi saatiin päätökseen, kun viraston organisaatorakenne vahvistettiin vuoden 2007 alussa asiantuntijayksiköiden osalta. Virastossa toimi kaikkiaan 22 asiantuntijayksikköä neljässä eri toimintayksikössä sekä pääjohtajan alaisuudessa.

Toimialan kannalta keskeiset kehittämisen asiakirjat lähivuosille ovat keväällä 2007 vahvistettu pääministeri Vanhasen II hallituksen hallitusohjelma sekä politiikkaohjelmat ja valtioneuvostossa joulukuussa 2007 vahvistettu koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman vuosille 2007–2012.

Viraston omassa kehittämistyössä tarkennettiin vuonna 2006 käynnistyneitä toimenpideohjelmiä. Ohjelmat ovat 1) tulevaisuuden koulutuksen ja elinikäisen oppimisen kehittäminen kansainvälisessä toimintaympäristössä, 2) opetustoimen ohjausjärjestelmän uudet yhteistyöhaasteet, 3) koulutuksen tietotuotannon ja laadunhallinnan kehittämisohjelma ja 4) Opetushallituksen sisäinen kehittämisohjelma.

Opetusministeriö asetti keväällä 2007 hallitusohjelman mukaisesti selvitysmiehen pohtimaan Opetushallituksen tulevaa asemaa ja tehtäviä. Selvitysmieheksi nimettiin hallitusneuvos Timo Lankinen, jonka selvitystyö valmistui lokakuussa. Selvityksessä esitettiin, että Opetushallituksen tulisi jatkossa olla vahvemmin koulutuksen keskushallinnon toimeenpano-organisaatio siten, että tehtävien, toimivallan, roolin ja organisaation osalta uudistettu Opetushallitus aloitaisi ministeriön toimeenpano-, seuranta- ja kehittämisvirastona 1.1.2009. Uudistusten tavoitteena on kehittää koulutuksen keskushallintoa nykyistä yhtenäisemmäksi, lähentää ministeriön ja Opetushallituksen suhdetta ja tehostaa toimialan hallintoa.

Marraskuussa 2007 Opetushallitus tuotti Jokelassa tapahtuneen ampumavälikohtauksen johdosta tukimateriaalia verkkosivuilleen ja rehtoreille kriisistä selviytymiseen. Alkuvuodesta 2008 käynnistetään yhdessä lääninhallitusten kanssa turvallisuus- ja kriisikoulutus koulujen ja oppilaitosten henkilöstölle.

Opetusalan koulutuskeskus laajensi opetushenkilöstölle suunnatun täydennyskoulutuksen noin sadalle paikkakunnalle sekä verkkoperustaiseen opiskeluun, samalla Heinolan majoitus- ja ravitsemistoiminnasta luovuttiin. OPH on ohjannut valtion yleissivistävien ja ammatillisten erityisoppilaitosten johtamisen kehittämistä. Meriturvan Otaniemen yksikön selvitystyö on käynnistynyt.

Opetushallituksen henkilöstöpolitiikan keskeinen haaste toimintavuonna oli varmistaa osaan henkilöstön pysyvyys ja hyvinvointi, ja samalla vastata valtion tuottavuusohjelman edellyttämällä tavalla henkilöstövähennyksistä. Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiä uusittiin henkilöjohtamista paremmin tukeviksi.

Virasto toimi vuonna 2007 väliaikaisissa toimitiloissa Hakaniemenranta 6:n peruskorjauksen jatkuessa. Toimitilasunnittelua jatkettiin, minkä tavoitteena on saada vuonna 2008 valmistuvat toimitilat tukemaan entistä paremmin asiantuntijatyötä.

Tähän tilinpäätösasiakirjaan sisältyvässä toimintakertomuksessa on raportoitu Opetushallituksen tulossopimuksessa esitettyjen tavoitteiden toteutumisesta sekä lisäksi joiltakin osin varainhoitovuoden aikana toteutetuista muista toimintaan ja tuloksellisuuteen liittyvistä toimenpiteistä.

1.1.2 Opetushallituksen tehtävät ja organisaatio

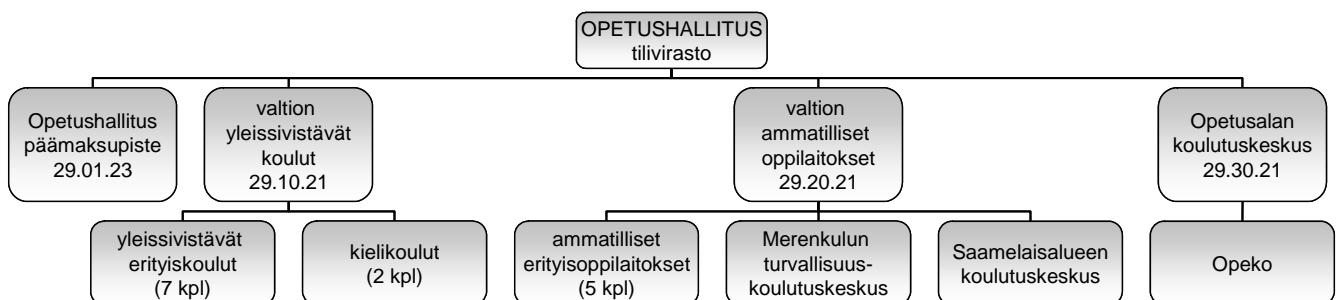
Opetushallituksen tehtävänä on Opetushallituksesta annetun lain (182/1991) mukaan vastata toimialaansa kuuluvan koulutuksen kehittamisestä, edistää koulutuksen tuloksellisuutta sekä seurata koulutuksen järjestämistä.

Opetushallituksesta annetun lain (182/1991) 1§:n 2 momentissa tarkoitettua koulutusta on:

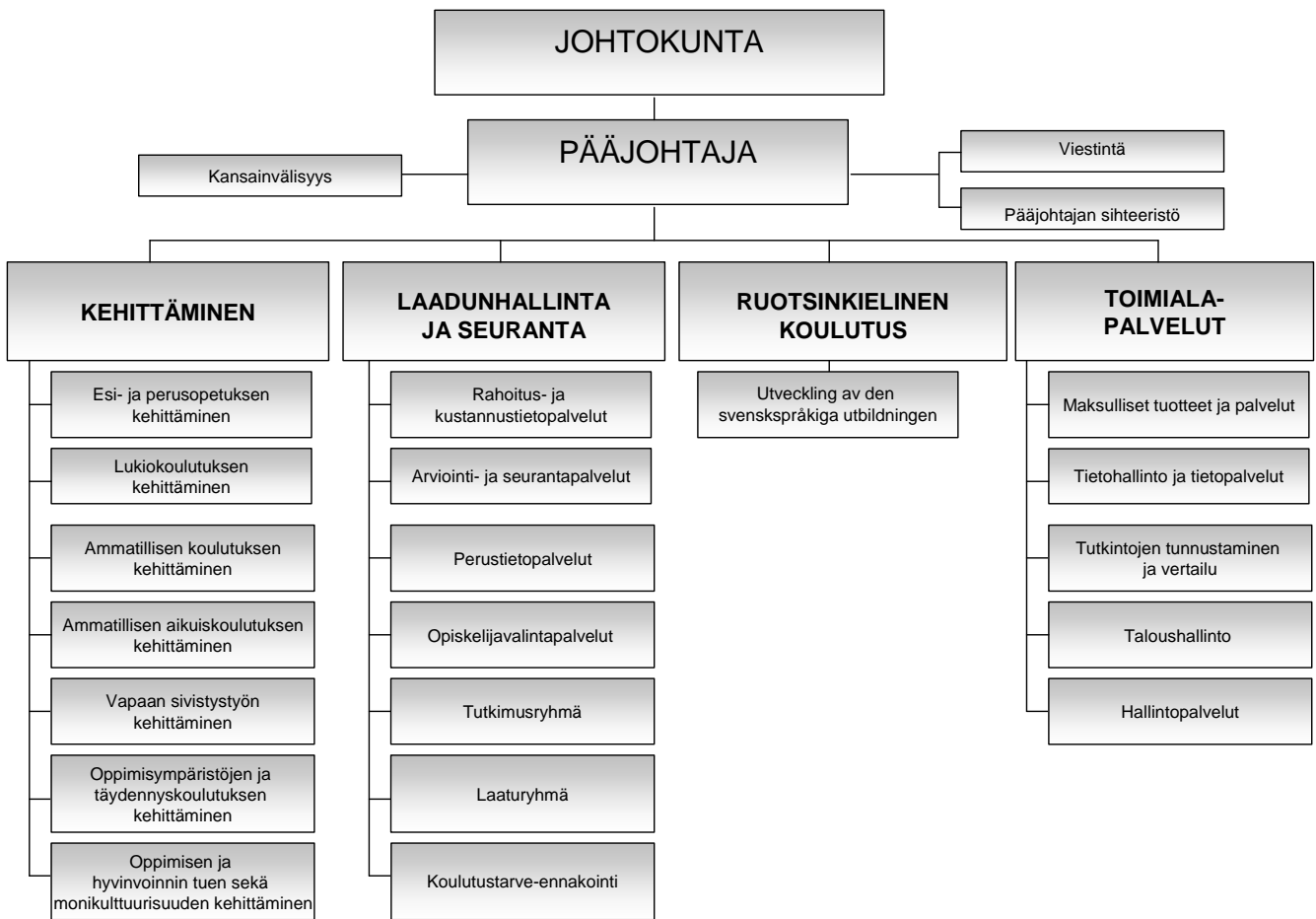
- 1) perusopetus, esiopetus, lisäopetus ja maahanmuuttajille järjestettävä perusopetukseen valmistava opetus
- 2) lukiokoulutus
- 3) ammatillinen peruskoulutus, vammaisille järjestettävä valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus sekä maahanmuuttajille järjestettävä ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus
- 4) ammatillinen aikuiskoulutus
- 5) vapaa sivistystyö sekä
- 6) taiteen perusopetus

Opetushallituksesta annetun lain 1§:n 2 momentissa tarkoitettua muuta toimintaa on opiskelijavalintarekisteristä ja ylioppilastutkintorekisteristä annetussa laissa (1058/1998) tarkoitettu opiskelijarekisterinpito, yleisistä kielitutkinnoista annetussa laissa (668/1994) tarkoitettujen yleisistä kielitutkinnoista ja suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta annetussa asetuksessa (442/1987) tarkoitettujen kielitutkinnoista sekä Opetusalan koulutuskeskuksessa ja Merenkulun turvallisuuskeskuksessa järjestetty muu kuin 1 momentissa tarkoitettu koulutus.

Opetushallituksen tilivirasto muodostuu Opetushallituksen päämaksupisteestä sekä 17 tilivirastoon kuuluvasta maksupisteestä. Maksupisteitä ovat valtion yleissivistävät koulut, valtion ammatilliset oppilaitokset ja Opetusalan koulutuskeskus.

OPETUSHALLITUS
ORGANISAATIO 31.12.2007

1.2 VAIKUTTAVUUS

Vaikuttavuuden raportointi 1.1.–31.12.2007 noudattaa Opetushallituksen ja opetusministeriön välisen tulossopimuksen 2007–2009 rakennetta.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden perustekijät määrittyvät Opetushallituksen keskeisistä tehtävistä, erityisesti opetussuunnitelmista ja tutkinnon perusteista. Luvussa 1.2.1. on kuvattu tulossopimuskaudella Opetushallituksen toiminnalle asetettujen yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteiden toteutuminen. Luvussa 1.2.2. on kuvattu tulossopimuskaudella Opetushallituksen tehtävien hoitamiselle asetetut toiminnalliset tavoitteet ja selvitetty tavoitteiden toteutuminen. Seurannan tunnusluvut on esitetty kunkin asiayhteyden kohdassa sekä vertailutietoineen liitteessä 19.

1.2.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Opintojen ohjaus

Oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämisessä painopiste on ollut opetussuunnitelman perusteiden mukaisten ohjauspalveluiden toteutumisessa kaikilla kouluasteilla. Oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämisshanke (2003–2007) päättyi vuoden 2007 lopussa. Yli 40 aluehankkeessa on kehitetty ohjauksen verkostoyhteistyötä ja valmistettu ohjauksen toimintasuunnitelmia, joissa kuvattiin alueella koulutuspolun aikana tarjottavat tuki- ja ohjauspalvelut. Hankkeen loppuraportissa (Karjalainen & Kasurinen 2006) esitetään mallinnukset ohjauspalvelujen järjestämisestä alue- ja organisaatiotasolla sekä opintopolun nivelvaiheissa. Kehittämisshankkeessa tuotettiin ohjausmateriaalia ja verkkosivustoja. CHANCES – opinto-ohjauksen kehittäminen nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi oli EQUAL-yhteisöaloiteohjelman ja opetusministeriön rahoittama tutkimus- ja kehittämisshanke. Hankkeen toimintakausi päättyi 31.10.2007. Hankkeen aikana tavoitettiin koulutustilaisuuksissa yli 7500 asiantuntijaa, jotka edustivat eri hallinnonaloja. CHOICES-hankkeessa keskityttiin monikulttuurisen ja sukupuolisensitiivisen ohjauksen kysymyksiin. Yhteistyön tarkoituksena oli kehittää menetelmiä, joita voitaisiin soveltaa syrjäytymisuhan alaisten nuorten koulutukseen ja työelämään ohjauksessa ja joilla voidaan lisätä nuorten naisten ja miesten tasa-arvoa työmarkkinoilla.

Yrittäjyys

Ammatillisessa peruskoulutuksessa on kokeiltu yrittäjän koulutusohjelmaa, yrittäjämerkonomi. Yrittäjyys ja yritystoiminta -opintokokonaisuus 20 ov (10+10 ov) otettiin käyttöön kaikissa perustutkinnoissa. Lisäksi uudistettaviin perustutkintoihin on valmisteltu yrittäjyysosat. Yhteistyössä Skills Finland ry:n kanssa suunniteltiin Taitaja2008-kilpailulajeihin yrittäjyysosiot ja yrittäjyyskilpailun järjestäminen sekä osallistuttiin Virtuaalinen oppimisympäristö harjoitusyritysverkostolle -projektissa sähköisen liiketoiminnan oppimisympäristön kehittämiseen (myös englanninkielisenä) ja ohjattiin harjoitusyritystoiminnan markkinointia ja opettajien koulutusta monialaisena toimintana. Nuori yrittäjä 24h -leiriopas valmistui opiskelijoiden ja opettajien Nuori Yrittäjyys 24h -yrittäjyysleiristä.

Esi- ja perusopetuksessa yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseksi on toimittu yhteistyössä Suomen Yrittäjien, tutkijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetushallitus on osallistunut opetusministeriön yrittäjyyden ohjausryhmän työskentelyyn ja kauppa- ja teollisuusministeriön YritysSuomi-portaalin suunnitteluun sekä Taloudellisen Tiedotustoimiston (TAT) koordinoiman suomalaisen yrittäjän päivän (5.9.) verkostotyöryhmän työskentelyyn tavoitteena oppilaitosten kannustaminen päivän viettoon vuonna 2008.

Opetushallituksen edustajat valmistivat yhteistyössä TAT:in ja Koulun Kerhokeskuksen kanssa kouluille ja oppilaitoksille yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia.

Nuori Yrittäjyys ry:n toiminnan vaikuttavuus arvioitiin. Länsi-Uudenmaan ammattikoulutusyhtymältä on saatu loppuraportti NY 24h -leirien kehittämishankkeesta. Toukokuussa 2007 Opetushallitus järjesti maksullisena koulutustilaisuutena kaikki koulutusasteet kattavan Yrittäjyysfoorumin

Tieto- ja viestintäteknikka

Vuoden aikana resurssit suunnattiin laaja-alaisesti oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen. Tieto- ja viestintäteknikan käytön edistäminen on osa tätä laajempaa kokonaisuutta, jossa tieto- ja viestintäteknikkataidot ovat mukana laajoissa oppimisympäristöhankkeissa soveltuvin osin. Oppilaitosten laitehankintoja tuettiin vielä myös erillisenä osana, jatkossa laitehankinnat sidotaan laajempiin kehittämishankkeisiin. Erillisiä pelkästään tieto- ja viestintäteknikan käytön edistämiseen suunnattuja oppimisympäristöhankkeita käynnistettiin myös osana oppimisympäristöjen kehittämistä.

Opetusteknologiaan liittyvä OTE-lehti lakkautettiin vuoden 2007 lopussa taloudellisista syistä.

Koulujen eurooppalaista verkkoyhteistyötä ja kansainvälisiä oppimisympäristöjä edistettiin EU:n komission rahoittamassa eTwinning-hankkeessa, josta solmittiin uusi puolitoista vuotta kestävä sopimus komission kanssa. Tällä kaudella keskitytään sisältöjen kehittämiseen. Vuoden loppuun mennessä jo noin 750 koulua oli rekisteröitynyt mukaan.

Edellisenä vuonna rahoitettujen virtuaalikouluhankkeiden rahoitus päättyi ja hankkeet siirtyivät vakiinnuttamisvaiheeseen. Hankkeiden avulla edistetään tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön ja -taitojen edistymistä.

Edu.fi-portaalia täydennettiin ja päivitettiin eri aihealueilla ja oppilaitosmuodoissa.

Kansalaisvaikuttaminen

Lasten ja nuorten foorumin toiminta käynnistyi. Mukana ovat seuraavat kunnat: Hämeenlinna, Imatra, Inari, Joensuu, Kuusamo, Oulu, Pori, Vammala ja Vantaa. Opetushallituksen edustajat tukivat kuntien toimintaa tapaamalla kuntapäätäjiä ja järjestämällä mukana oleville toimijoille koulutusta. Toimintakauden foorumin teemana on YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen toteutuminen.

Oppilaskuntatoiminnan kehittämistä kaikissa koulumuodoissa on tuettu informaatio-ohjauksella ja koulutuksella. Lukion ja ammatillisen peruskoulutuksen oppilaskuntatoiminnan kartoitus 2006 (Opetushallituksen moniste 23/2006) on julkaistu.

Osallisuushanke

Vuosille 2003-2007 kohdistetussa hankkeessa keskityttiin viimeisenä toimintavuonna hyvien käytäntöjen mallintamiseen ja levittämiseen. Hankkeessa jatkoi 37 seudullista hanketta joko kunnan tai koulutuksen järjestäjän johdolla. Hankkeen kokonaisbudjetti oli yhteensä 861 889 euroa, josta valtionavustuksina hankekuntiin jaettiin 691 500 euroa. Hankkeen koordinaattorit järjestivät yhdessä Eduskunnan sivistysvaliokunnan kanssa OTA OSAA -aiheisen osallisuusseminaarin 16.5 Eduskuntatalolla. Hankkeen hyviä käytäntöjä niin koulutuksen nivel-

vaiheen, osallisuuden kuin palvelujärjestelmien kehittämisen näkökulmasta esiteltiin Finlandia-talolla 28.11.2007 hankkeen päätösseminaarissa. Hyvät käytännöt mallinnettiin Edu.fi-sivujen hankesivustolle ns. Käytäntöpakkiin.

Osallisuusindikaattorin osiot ja niiden tietoperusta on määritelty. Osiot ovat koulutukseen osallistuminen, kodin ja koulun yhteistyö, oppilaskuntatoiminta sekä nuorten osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun.

Perusopetuksen 7-9 -luokkien osalta indikaattoria on testattu ja määritykset ovat lähes lopullisessa muodossaan. Ammatillisen koulutuksen ja lukion osalta testaukset ja määritykset venyvät kevääseen 2008, koska tietoperustana oleva oppilaiden ja koulujen hyvinvointi- ja terveyskysely (TedBM-kysely) tehdään näiden koulumuotojen osalta vasta tuolloin.

Koulutuksen järjestäjien yhteistyön tukeminen

Koulumuotojen yhteisten ohjausjärjestelmien ja palvelujen kehittämistyötä on käynnistetty selvittämällä perusteisiin liittyvän informaatio-ohjauksen toteuttamista eri koulumuodoissa.

Ammatillisen peruskoulutuksen yhteistyön tukemiseen on panostettu ammatillisen koulutuksen järjestäjähankkeessa, johon on liittynyt myös koulutuksen järjestäjien tietohallinnon kehittäminen. Lukion ja ammatillisen koulutuksen yhteistoimintaa on edistetty valmistelemalla yhteistoimintaa käsittelevät verkkosivut, jonne on kerätty yhteistyökuvauksia. Lukion ja ammatillisen koulutuksen yhteistyöopas on valmisteltu ja järjestetty yhteistyöseminaareja. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen välistä tiedonsiirtohanketta on ohjattu ja koordinoitu sekä käynnistetty rajapintamallin kehittämishanke.

ALPO-hankkeessa on mukana 80 kuntaa, jotka ovat ryhmittyneet 15 seudulliseksi kokonaisuudeksi. Hankkeen väliraportointi valmistui. Kuntien vertaiskehittämistä, oman työn arviointia sekä kehittämisohjaaja-toimintaa on tuettu ohjauksella ja koulutuksella. Kunnat ovat kehittäneet erityisopetuksen seudullisia ja paikallisia toimintamalleja

Opetushallitus on tukenut sadan kunnan oppilashuollon palvelurakenteen kehittämistä koordinoimalla valtakunnallista hanketta (opetusministeriön myöntämä erityisavustus esi- ja perusopetuksen oppilashuollon laadun ja palvelurakenteen kehittämiseen). Hankkeessa mukana olevat kunnat ovat muodostaneet yhteensä 12 seutukuntaa, joissa on mukana 68 kuntaa. Hankkeen koulutus järjestetään pääasiassa alueellisina koulutuksina.

Maahanmuuttajien opetusta on kehitetty erilaisissa verkostoissa, joissa koulutuksen järjestäjien edustajat eri puolilta Suomea ovat olleet mukana. Kuntakoordinaattoriverkostossa on mukana noin 20 kuntaa. Suomi toisena kielenä -opetuksen kehittämisverkostossa on yhteishenkilöt lääneittäin. Kouluyhteisöjen monikulttuurisuustaitojen kehittämisohjelma käynnistettiin esi- ja perusopetuksessa 28 kunnassa. Koulutuksen järjestäjille myönnettiin hakemuksesta monikulttuurisuustaitojen kehittämiseen kouluyhteisössä valtionavustusta ministeriön kriteerien mukaan. Monikulttuurisuussuunnitelman luominen kuntakohtaisesti on alkanut. Vuonna 2007 järjestettiin kaksi täydennyskoulutusseminaaria hankkeessa mukana oleville kunnille.

1.2.2 Toiminnan vaikuttavuus

1.2.2.1 Opetuksen ja oppimisen kehittäminen kaikissa koulumuodoissa

Ennakointi

Opetushallitus osallistui vuoden aikana opetusministeriön Koulutustarjonta 2012 -projektin työskentelyyn. Projektin tehtävä oli valmistella ammatillisesti suuntautuneen koulutuksen tarjonnan tavoitteet vuodelle 2012 koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman 2007–2012 valmistelua varten. Opetushallitus tuotti laskelmat projektille. Samanaikaisesti ennakoitiin maakuntien liittojen johdolla ja Opetushallituksen tukemana alueellisia koulutustarpeita. Määrällisen ennakkoinnin lisäksi Opetushallitus käynnisti suunnitelmat (ESR-hanke-esitys) laadullisten osaamistarpeiden ennakkoinnin menetelmän, asiantuntijaverkoston ja tiedotuksen kehittämisestä.

Tulostavoite	Toteuma		
<p><i>OPH tuottaa vuonna 2007 vuosia 2007 - 2012 koskevat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman edellyttämät valtakunnalliset ja alueelliset työvoima- ja tutkintotavoitelaskelmat sekä koulutuksen läpäisyä koskevat ennakoitiluvut ja tältä pohjalta koulutuksen aloittajataavoitteet erikseen nuorille suunnattuun koulutukseen ja aikuiskoulutukseen.</i></p>	<p>Kehittämissuunnitelman valmistelua varten laadittiin alustavat nuorten ammatillisesti suuntautuneen koulutuksen aloittajatarvelaskelmat keväällä 2007. Niitä tarkennettiin lausuntokierroksen perusteella vielä kesäkuussa. Syksyn aikana tuotettiin aikuiskoulutuksesta tutkintotavoitteiset tarvelaskelmat aikuisten ammatilliseen tutkintoon johtavasta koulutuksesta.</p>		
<p><i>Opetushallitus ennakoii laadullisia osaamistarpeita.</i></p>	<p>Kahdeksasta ammatillisesta perustutkinnosta valmistui koko tutkinnon tai tietyt koulutusohjelmat kattavat osaamistarveselvitykset. Viisi selvitystä on meneillään.</p>		
<p><i>OPH tukee maakuntien liittoja alueellisessa ennakkoinnissa.</i></p>	<p>Opetushallituksen ennakkoinnin ESR-projektissa kehitettiin muun muassa alueellista ennakointiyhteistyötä, ennakointimenetelmää ja laskentamallia. Työn tuloksia hyödynnettiin ennakointityössä vuoden 2007 aikana. Opetushallitus tuotti maakuntien liitoille laskelmat nuorten ammatillisesti suuntautuneen koulutuksen tarpeesta. Laskelmat perustuivat maakuntien liittojen ja niiden yhteistyöryhmien laatimiin työvoiman kysyntäennusteisiin.</p>		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<p><i>Julkaisu työvoima- ja koulutustarpeista</i></p>	3	2	<p>Opetushallitus osallistui opetusministeriön työryhmämuistion laadintaan alustaviksi laskelmiksi koulutustarjonnan tavoitteista vuodelle 2012 (KESU 2007–2012). Laadittiin raportti Alueiden työvoima- ja koulutustarpeiden muutoksia 2010 - luvulla (Moniste 17/2007).</p>

<i>Ennakoinnin sähköisen tietopalvelun Enstin kävijöiden käynnit keski- määrin/ kk</i>	28 000	74 141
--	--------	--------

Maahanmuuttajat

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH osallistuu maahanmuuttaja- koulutuksen strategian ja toimenpide- ohjelman valmisteluun</i>	Opetushallitus on osallistunut strategian valmistelutyöhön yhteistyössä opetusministeriön kanssa
<i>OPH kehittää toimenpiteitä maa- hanmuuttajaoppilaiden tukemiseksi ja opintojen ohjaamiseksi erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa. OPH lisäksi kehittää toimenpiteitä maahanmuuttajaoppilaiden osuuden lisäämiseksi lukiokoulutuksessa</i>	<p>Opetushallitus on käynnistänyt laajan maahanmuuttajataustaisten nuorten koulutustutkimuksen. Sen tavoitteena on tuottaa laaja tietopohja kehittämistoimien tueksi ja luoda kokonaiskuva maahanmuuttajataustaisten nuorten koulumenestyksestä ja mahdollisista koulutuksen esteistä perusopetuksen päättövaiheessa. Tutkimusraportti valmistuu vuoden 2008 lopussa. Perusopetuksen päättövaiheessa maahan tulleiden nuorten opetuksen selvitys valmistui vuonna 2006. Vuonna 2007 on jatkettu selvityksen tulosten levittämistä. Lukion maahanmuuttajakoulutuksesta on tehty selvitys, joka valmistuu vuonna 2008. Lukion toisen vuoden suomi toisena kielenä -opiskelijoille järjestettiin valtakunnallinen Agricola-kilpailu.</p> <p>Maahanmuuttajataustaisten lasten tilannetta ja tarpeita varhaiskasvatuksessa selvittäneen sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön varhaiskasvatuksen neuvottelukunnan yhteyteen asetetun Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaoston raportti valmistui.</p> <p>Maahanmuuttajaopiskelijoiden opiskelun tuen muotoja ja tarpeita lukioissa koskeva valtakunnallinen selvitys ja sitä käsittelevän julkaisun käsikirjoitus valmistuivat.</p>
<i>OPH tukee koulutuksen järjestäjiä lasten ja nuorten ohjaamisessa suvait- sevaisuuteen sekä myönteiseen subtau- tumiseen eri kulttuureja kohtaan</i>	Kouluyhteisöjen monikulttuurisuustaitojen kehittämisohjelma käynnistettiin esi- ja perusopetuksessa 28 kunnassa. Koulutuksen järjestäjille myönnettiin hakemuksesta monikulttuurisuustaitojen kehittämiseen kouluyhteisössä valtionavustusta ministeriön kriteerien mukaan. Monikulttuurisuussuunnitelman luominen kuntakohtaisesti on alkanut.
<i>OPH kohdentaa toimenpiteitä vie- raskielisten oppilaiden oman äidin- kielen opetuksen, suomi/ruotsi toise- na kielenä opetuksen ja muun ope- tuksen kehittämiseen.</i>	Opetushallitus on jakanut valtionavustusta vieraskielisten oppilaiden suomi/ruotsi toisena kielenä -opetukseen ja muun opetuksen tukeen sekä oman äidinkielen opetukseen yhteensä 293 kunnalle. Julkaistiin oppimateriaalia ja opettajien tueksi tukimateriaalia. Maahanmuuttajien erityisen tuen tarvetta selvitettiin kansainvälisessä Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskuksen projektissa. Laadittiin selvitys perusopetukseen valmistavasta opetuksesta, selvitys julkaistaan vuonna 2008. Maahanmuuttajien am-

matillisen koulutuksen kehittämiseen myönnettiin vuonna 2007 yhteensä 200 000 euroa 32 koulutuksen järjestäjälle.

Maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutus sekä muut yhteiskuntaan integroivat opinnot oli yksi painopiste vapaan sivistystyön kehittämis- ja kokeiluavustuksien jaossa helmikuussa 2007. Maahanmuuttajien aikuiskoulutukseen suunnattuja avustuksia jaettiin yhteensä 324 000 euroa. Kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelmasuositus astui voimaan 1.8.2007. Luku- ja kirjoitustaidottomien aikuisten maahanmuuttajien opetussuunnitelmasuosituksen tueksi laadittiin didaktinen opas (Opetushallitus 2007). Opetushallitus ja Työministeriö tekivät yhdessä kyselyn kuntiin luku- ja kirjoitustaidottomien opetuksen tilasta.

Romanit

Opetushallitus järjesti seminaareja ja tiedotustilaisuuksia, joissa romanivanhemmille tiedotettiin esi- ja perusopetuksen kasvatuksellisista tavoitteista ja niiden kehittävästä vaikutuksesta lapsiin. Opettajille tiedotettiin romanikulttuurista ja romanilapsen maailmasta.

Opetushallitus osallistui ESR-rahoituksen ja Opetushallituksen rahoituksen avulla toteutettavaan ROTI - romanit koulutukseen ja työelämään -hankkeeseen. Hankkeessa on mukana 50 nuorta ja heidän vanhempansa, jotka ovat saaneet yksilöllistä ohjausta koulutukseen ja työelämään. Työvoimatoimistojen kanssa suunniteltiin valtakunnallista työvoimapolitiittista koulutusta, mikä on edesauttanut aikuisväestön kouluttautumista ja työelämään pääsemistä.

Opetushallitus on tehnyt yhteistyötä Rikosseuraamusviraston ja eri vankiloitten kanssa koskien romanivankien puutteellista perusopetusta. Vankiloille on myönnetty valtionavustusta ja vankiloitten henkilökunnalle on järjestetty koulutusta.

Romanikielen opettajille järjestettiin täydennyskoulutusta yhdessä Opekon kanssa. Romanikielen elvyttämiseksi järjestettiin yhteistyössä Itä-Karjalan kansanopiston kanssa romanikielen kesäkoulu Itä-Suomen romaneille. Valtaväestön ja romanien välillä toimiville yhdyshenkilöille järjestettiin myös koulutusta vahvistamaan heidän työnkuvaansa.

Opetushallituksessa hyväksyttiin uudistetut Romanikulttuurin ohjaajan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon perusteet. Lisäksi Opetushallitus on julkaissut oppaan ”Romanin ja poliisin kohdatessa” ja omaa Latso Diives -lehteä sekä valmistanut Romanioppilas koulussa -materiaalin.

Oppilaitosten tasa-arvosuunnitelmat

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH tukee tasa-arvosuunnitelmien laatimista</i>	Opetushallitus on laatinut oppaan oppilaitosten tasa-arvosuunnitelman laadintaan. Se julkaistaan 11.3.2008. Opas jaetaan kaikkiin toisen asteen oppilaitoksiin ja se on saatavana myös verkkoversiona.

Fyysisen opiskeluympäristön kehittäminen

Tulostavoite	Toteuma
<p><i>OPH edistää opetussuunnitelmien toteuttamista tukevien, oppimista edistävien ja terveyden ja turvallisuuden huomioonottavien esteettömien opiskeluympäristöjen syntymistä</i></p>	<p>Opetushallitus on tuottanut seuraavat oppaat edistämään fyysisen oppimisympäristöjen syntymistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perustamishankkeiden valtionrahoitusoppaat 4 kpl (2 suomeksi, 2 ruotsiksi) - kuvataiteen opetustilojen suunnittelu - rakennusten akustinen suunnittelu - kosteusvaurioituneiden koulurakennustyyppien kuntoarvio-ohjeet <p>Tilamitoitusperusteiden ja tilantarpeen tunnuslukujen kehittäminen-hanke on käynnistetty ja lisäksi Opetushallitus on osallistunut Innoschool-oppimisympäristöhankkeen johtoryhmään ja hankkeen alaryhmiin (InnoPlay, InnoArch, InnoEdu).</p>
<p><i>OPH selvittää miten ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden asumista voi parantaa. Selvityksen pohjalta OPH ohjaa koulutuksen järjestäjiä kehittämään opiskelijoiden asumista ja asuntolatoimintaa</i></p>	<p>Erityisopiskelijoiden asumista ja asuntolatoimintaa on kehitetty edelleen vuonna 2006 tehdyn selvityksen pohjalta erityisesti paikallisten hankkeiden avulla (esim. Kokemäenjoenlaakson ammattiopiston ASU-projekti). Opetushallituksen edustajat ovat ohjeistaneet opiskelijoiden asumista erityisesti asuntolaohjaajapäivillä.</p>

Hyvinvoinnin edistäminen

Tulostavoite	Toteuma
<p><i>OPH kehittää kouluhyvinvointiin liittyvää tietotuotantoa</i></p>	<p>Laadittiin ja toteutettiin 7.-9. vuosiluokille osoitettu kysely osana oppilaiden ja koulujen hyvinvointi- ja terveystutkimusta (TedBM-kysely) yhteistyössä Stakesin kanssa. Raportti 7.-9. vuosiluokkien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta julkistettiin marraskuussa. 1.-6. vuosiluokkien kysely toteutettiin ja kehitettiin ammatillisen koulutuksen kyselylomaketta.</p> <p>Yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa valmisteltiin WHO-koululaistutkimuksen 1994–2006 aikavälin trendejä koskeva kuvaus koululaisten kokemasta terveydestä, hyvinvoinnista ja koulukokemuksista. Kehitettiin kodin ja koulun välistä yhteistyötä ja julkaistiin laatu kuvaus ”Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön” (moniste 7/2007).</p> <p>Tilastotietoja kouluruokailun järjestämisestä sekä koulujen toimintakulttuurista makeisten ja virvoitusjuomien tarjonnassa on kerätty kahdella erillisellä kyselytutkimuksella 7.-9.-vuosiluokkien koulujen osalta keväällä 2007 (Koulun TedBM -kysely yhteistyössä Stakesin kanssa sekä yhteistyökysely Kansanterveyslaitoksen kanssa Oulun sosiaalihanterveyslääketieteen osaston toteuttamana tutkimus-</p>

	kyselynä). Alempien vuosiluokkien koulujen oppilashuollon kysely kouluruokailun järjestämisen osalta toteutettiin syksyllä osana Koulun TedBM -kyselyä.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Kouluterveyskysely:</i>			
<i>% keskivaikea tai vaikea masentuneisuus</i>	10	13	
<i>% ei koe tulevansa kuulluksi koulussa</i>	27	30	
<i>% koulukiinsattuna kerran viikossa tai useammin</i>	5	8	

Koulutustiedotus ja opiskelijavalintajärjestelmät

Tutkimus opiskelijaksi ottamisen perusteiden muutoksista ja niiden vaikutuksista toteutettiin opiskelijoiden valintoihin käynnistettiin. Koulutuskeskus Salpaus ja Lahden ammattikorkeakoulu työstävät tutkimuksen, jonka loppuraportti valmistuu alkuvuodesta 2008.

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH ylläpitää ja kehittää valtakunnallisia opiskelijavalintajärjestelmiä. OPH osallistuu korkeakoulujen yhteishakujärjestelmien kehittämiseen. OPH toteuttaa ammatillisen ja lukiokoulutuksen sähköisen haku- ja koulutustietojärjestelmän (TAYH) uudistamisen vaatimat tehtävät.</i>	<p>Opetushallitus ylläpiti ja kehitti toimintavuoden aikana suunnitelmien ja aikataulujen mukaisesti seitsemää valtakunnallista atk-pohjaista opiskelijavalintajärjestelmää</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishaku - ammattikorkeakoulujen yhteishaku - ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen yhteishaku - ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutuksen yhteishaku - ammatillisten opettajakorkeakoulujen yhteishaku - ammattikorkeakoulujen hakija- ja opiskelupaikkarekisteri - yliopistojen hakija- ja opinto-oikeusrekisteri <p>Ammattikorkeakoulujen vieraskielisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen yhteishaut toteutettiin ensimmäistä kertaa. Rekistereissä oli yhteensä 353 600 hakijaa. Neljässä ammattikorkeakoulujen valintajärjestelmistä oli käytössä sähköinen hakulomake (AMKYH, VKYH, AKYH ja AMKOPE). Kokonaishakijamäärästä verkon kautta koulutukseen hakeutui 105 500 eli 30 %.</p> <p>Vuoden aikana rakennettiin ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen uutta sähköistä hakujärjestelmää (HAENYH - hakupalvelu, koulutustietojärjestelmä - KOU-LUTA) projektisuunnitelman mukaisesti. Syyskuussa otettiin käyttöön sähköisen hakulomakkeen demoversio. Opetuksen ja koulutuksen järjestäjien yhteyshenkilöiden koulutukseen osallistui syksyllä yhteensä 3 300 henkilöä. Lokakuussa perusopetuksen järjestäjät siirsivät harjoitus-</p>

hakua varten noin 56 000 perusopetuksen päättöluokkalaisten henkilötiedot järjestelmään. Marraskuussa järjestettiin harjoitushaku, johon osallistui 46 000 perusopetuksen päättöluokkalaista, 875 opinto-ohjaajaa 800 koulusta.

Yliopistojen sähköisen hakujärjestelmän rakentaminen on edennyt olennaisilta osin suunnitelmien mukaisesti. Tietojärjestelmäkehitys on nettihaun osalta noin kuukauden myöhässä. Yliopistojen yhteishaun ja sähköisen hakujärjestelmän tiedottamiseen on panostettu. Järjestelmä on suunnitelmien mukaan kokonaisuudessaan valmis touko-kesäkuussa 2008.

Ammattikorkeakoulujen eri opiskelijavalintajärjestelmiä on kehitetty käyttäjäystävällisemmiksi. Myös aikaisempia manuaalisia valintamateriaaleja on siirretty sähköiseen muotoon. Ammatillisten opettajakorkeakoulujen valinnoissa on otettu käyttöön julkishallinnon yhteinen tunnistuspalvelu (VETUMA), jonka kautta voi ottaa myös opiskelupaikan vastaan.

OPH toimittaa ja jakaa ammatillisen ja lukiokoulutuksen, aikuiskoulutuksen, ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen koulutusoppaan painetussa ja sähköisessä muodossa molemmilla kotimaisilla kielillä

Opetushallitus on julkaissut suunnitelmien mukaisesti 15 koulutusopasta

- Aikuiskoulutuslinjat – Linjer för vuxna 2008
- Aikuiskoulutusopas 2007
- Ammattikorkeakoulujen aikuiskoulutusopas – Yrkeshögskolornas vuxenutbildning 2007
- Ammattikorkeakoulujen valintaopas – Yrkeshögskolornas urval 2008
- Ammattikorkeakoulujen yhteishaku – Gemensam ansökan till yrkeshögskolor – kevään 2007 hakuohje
- Ammattikorkeakoulujen yhteishaku – Gemensam ansökan till yrkeshögskolor – syksyn 2007 hakuohje
- Esteetön korkeakouluopiskelu – Högskolestudier för alla 2007
- Yliopistojen valintaopas – Universitetens urval 2007
- Apply to Polytechnics in Finland - Online Application guide 2008
- Korkeakouluopinnot – Högskolestudier 2007– 2009
- Koulutusopas 1 2008 – Yleisopas
- Koulutusopas 2 2008 - Haku- ja valintaopas
- Utbildningsguiden 1 2008 – Allmän info
- Utbildningsguiden 2 2008 – Ansökan och antagning

Lisäksi julkaistiin Koulutusopas 2007 -julkaisu, joka ilmestyi tuotannollisista syistä kuukauden suunniteltua myöhemmin tammikuussa 2007. Julkaisujen yhteinen painosmäärä on 886 000 kappaletta. Kaikista julkaisuista työstettiin myös verkkoversiot Opetushallituksen verkkosivuille www.koulutusnetti.fi.

	Koulutustiedotuksen ja opiskelijavalintojen verkkosivut uudistettiin kokonaisuudessaan. Uudet sivut www.koulutusnetti.fi ja www.studieinfo.fi otettiin käyttöön helmikuussa 2007. Sivuilla tehtiin 691 100 latausta.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Ammatillisen ja lukiokoulutuksen sähköinen haku- ja koulutusjärjestelmä</i>	malli	valmis	Järjestelmän sähköinen hakulomake on toteutettu (demo- ja harjoitushakuversiot jne.). Koulutustarjonta- ja valintaosuutta rakennetaan.
<i>Koulutusoppaat</i>	14	15	
<i>Koulutusoppaiden painosmäärät</i>	674000	886 000	
<i>Koulutustiedon latauksiin liittyvät haut koulutusnettipalvelusta</i>	7,0 milj.	9,2 milj.	
<i>Opiskelijavalintajärjestelmät</i>	7	7	
<i>Opiskelijavalinnan hakijamäärät</i>	343000	353 600	
<i>Nettibakijoiden määrä</i>	82500	105 500	
<i>Nettibakijoiden osuus hakijamäärästä %</i>	24	30	

1.2.2.2 Yleissivistävä koulutus

Opetushallitus on jatkanut esi- ja perusopetuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan, lukiokoulutuksen sekä taiteen perusopetuksen yleistä ja oppiainekohtaista kehittämistä ja ohjausta. Opetuksen eheyttämistä eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien näkökulmasta on tuettu muun muassa terveystiedon opetuksessa, uskonnon ja elämäntutkimustiedon opetuksessa, kulttuurikasvatuksessa sekä tiede- ja teknologiaopetuksessa sekä edistetty luovuutta ja kulttuurikasvatusta.

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH tukee ja seuraa esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien toteutumista sekä raportoi tästä OPM:lle vuosittain</i>	<p>Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen paikallista opetussuunnitelmatyötä on tuettu yhteistyössä lääninhallitusten ja normaalikoulujen kanssa järjestelyillä koulutuksilla.</p> <p>Lukion opetussuunnitelma-analyysi 2006 julkaistiin keväällä 2007.</p> <p>Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien toteutumista on tuettu informaatio-ohjauksella.</p> <p>Toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän yliopiston terveyden edistämisen tutkimuskeskuksen kanssa tutkimus, jossa seurataan terveystiedon opetussuunnitelman toteutumista peruskoulun 7.-9.-luokalla sekä lukiossa. Lukiokoulutuksessa annettiin ensimmäisiin ylioppilastutkinnon terveystiedon kokeisiin liittyvää informaatio-ohjausta ja koulutusta.</p> <p>Opetussuunnitelman perusteisiin tehtiin muutos, joka koskee henkilötunnuksen sekä taide- ja taitoaineiden tun-</p>

timäärien merkitsemistä todistuksiin.

Yhteistyössä Opekon kanssa valmisteltu pitkäkestoinen koulutus alueellisille ja kuntien opetussuunnitelmaohjajalle käynnistyi kahdella koulutusryhmällä. Hämeenlinnan opetustoimen kanssa valmisteltiin opetussuunnitelman toteutumisesta syventävää tietoa antava, vuonna 2008 toteutettava työprosessi.

Raportti ”Perusopetuksen vuoden 2004 opetussuunnitelmauudistus; Kehittämisyhteistyön ja kokeiluun osallistuneiden kuntien ja koulujen näkemyksiä ja ratkaisuja” valmistui. Kaikki kunnat ja perusopetusta antavat koulut kattava sähköinen kysely opetussuunnitelmauudistuksesta valmistui; kysely lähetettiin vastattavaksi vuoden 2008 alussa.

Valmisteltiin ”Opetussuunnitelma elämään” aineistokokonaisuus.

Uskonnon opetuksen hankkeessa on tuotettu toimintamalleja koulun ja seurakunnan yhteistyöstä sekä koottu uskonnonopettajien sähköinen verkosto (noin 1000 opettajaa).

Osana Joustavat opetusjärjestelyt -hanketta on kehitetty esi- ja alkuopetuksen joustavia käytänteitä ns. JOUSI-hankkeella. Sairaalaopetuksen kehittämishankkeessa on kehitetty kansallista ja seutukunnallista sairaalaopetusta ja oppilaiden integroitumista lähikouluun nivelvaiheissa.

Koottiin koulupäivän rakennetta kehittävä verkosto. Yhtenäisen perusopetuksen hankkeen tulokset raportoitiin ”Tarinoita yhtenäisestä perusopetuksesta” julkaisussa (Moniste 11/2007).

Erilaiset oppijat – yhteinen koulu -hankkeen tulokset raportoitiin ”Värikkäät oppilaamme” -julkaisussa. Hankkeen tuloksia levitettiin viidessä koulutustilaisuudessa.

Yhteistyössä Suomen yhtenäiskouluverkoston (SYVE ry) kanssa järjestettiin noin 1200 osallistujaa koonnut SYVEStadi -tapahtuma, jossa välitettiin Yhtenäisen perusopetuksen sekä Erilaiset oppijat – yhteinen koulu -hankkeen tuloksia.

Sosioemotionaalisten vaikeuksien tunnistamiseen kehitettiin virtuaalisia työkaluja yhteistyössä Joensuun yliopiston kanssa.

OPH suuntaa esi- ja perusopetuksessa toimenpiteitä opetuksen ja koulupäivän rakenteen eheyttämiseksi. Tavoitteena on kehittää oppivan yhteisön toimintatapoja koulutuksen järjestäjien ja koulujen välille, yhtenäisen perusopetuksen toteuttamista tukevia hallinnollisia ja pedagogisia toimintarakenteita sekä yhtenäisyyttä tukevaa toimintakulttuuria.

OPH edistää oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointia

Opetushallitus tukee sadan kunnan oppilashuollon palvelurakenteen kehittämistä koordinoimalla valtakunnallista hanketta.

Opetushallitus osallistui Jokelan ampumavälikohtaukseen liittyvään kriisitukityöhön ja tuotti tukimateriaalia verkkosivuilleen ja rehtoreille kriisistä selviytymiseen. Lisäksi vuonna 2008 käynnistetään yhdessä lääninhallitusten kanssa turvallisuus- ja kriisikoulutus koulujen ja oppilaitosten henkilöstölle.

Käynnistettiin yhteistyöryhmä pitkäaikaissairaiden oppilaiden (diabetes, epilepsia jne.) hoidon tuen kehittämiseen kouluaikana. Osallistuttiin huumeiden ehkäisyyn ja terveyserojen kaventamiseen liittyvään viranomaisyhteistyöhön. Lisäksi laajennettiin Koulurauha-ohjelman yhteistyötä.

Kouluruokailua kehitettiin osana kouluhyvinvointityötä. Kouluruokailun käsikirja -julkaisusta tehtiin kaksi painosta. Kansanterveyslaitoksen kanssa valmisteltiin suositusmuistio makeisten ja sokeroitujen juomien myynnistä kouluaikana. Osallistuttiin kouluruokailusuositusta valmistelemaan työryhmän työhön ja raportoititiin työstä Valtion ravitsemusneuvottelukunnalle. Valmisteltiin suositusten levittämisen ja arviointisuunnitelmaa.

Opetusministeriön rahoittama Sairaalaopetuksen kehittämishanke SAIREKE toteutettiin. Julkaistiin hankkeen ensimmäisen vaiheen loppuraportti, SAIREKE-sanomat 1/2007 ja 2/2007 sekä SAIREKE-hankkeen raportteja ja kehittämismateriaaleja 1/2007 ja 2/2007. Vahvistettiin alueellista yhteistyötä sekä selvitettiin opetuksen kustannusperusteita ja laatukriteereitä. Tuloksia levitettiin neljän kansallisen koulutustilaisuuden, alueellisten tilaisuuksien sekä Saireke -sanomien avulla.

Opetushallitus aloitti romanilasten perusopetusprojekti 2:n, jossa levitettiin opetushenkilöstölle tietoutta romanilasten koulunkäynnistä ja pidettiin muun muassa seminaareja eri sidosryhmien kanssa. Romanikielen opettajien järjestettiin koulutusta yhteistyössä Opekon kanssa. Valtaväestön ja romanien välillä toimiville yhdyshenkilöille järjestettiin koulutusta.

OPH osallistuu erityisopetuksen pitkän aikavälin strategian laadintaan

Osallistuttiin opetusministeriön asettaman erityisopetuksen strategiaa valmistelleen työryhmän työskentelyyn sekä tehostetun ja erityisen tuen kehittämiseen tarkoitettujen valtion avustusten hakukirjeen valmisteluun.

OPH tukee taiteen perusopetuksen järjestämistä ja opetussuunnitelmatyötä

OPH edistää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden toteutumista ja toiminnan kytkemistä osaksi peruskoulun toimintaa

OPH tehostaa toimenpiteitä kielten opetuksen kehittämiseksi ja oppilaiden ja opiskelijoiden kielivalintojen monipuolistamiseksi sekä toisen kotimaisen kielen kiinnostavuuden lisäämiseksi. OPH kehittää varhain aloitetun sekä integroidun vieraiden kielten sekä toisen kotimaisen kielen oppimiseen ja opetukseen soveltuvia toimintaympäristöjä, opetusmenetelmiä, työtapoja, oppimateriaaleja ja –välineitä.

OPH toteuttaa European Label – Kieltenopetuksen eurooppalainen laatuleima – kilpailun.

Taiteen perusopetuksen järjestämistä on tuettu informaatio-ohjauksella ja opetussuunnitelmien toteutumista on tuettu ohjauksella. Opetushallitus on myöntänyt opetustuntikohtaisen valtionosuuden piiriin kuuluville oppilaitoksille kehittämisrahaa 133 hankkeelle. Lisäksi Opetushallitus on valmistellut lausunnot valtionosuuden piiriin hakeneista taiteen perusopetuksen hakijoista.

Perusopetuslain mukaista koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestää 386 kuntaa, joka on 96,7 % kaikista Manner-Suomen kunnista. Toimintaan osallistuu noin 44 000 lasta.

Toimintaan osallistuvien lasten määrä on kasvanut vuodessa noin 2200 lapsella. Aamu- ja iltapäivätoimintaa yhdenäistetään ja kehitetään 15 alueellisessa kehittämisverkostossa.

Laaja yhteistyöhanke kuntien ja koulujen toisen kotimaisen kielen kiinnostuksen lisäämiseksi (TOKI-hanke) on perustettu. On selvitetty taustatekijät (asenteet, motivaatiotutkimus, oppimateriaalitalanne ja menestys yotutkinnossa). Lisäksi on pidetty alkuseminaarit ja tehty sopimukset 25 järjestäjän kanssa. Yhteistyötä tehdään Kansalliskielihankkeeseen ja Svenska nu -hankkeeseen.

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle laadittiin pyynnöstä selvitys saksan, ranskan ja venäjän opiskelusta peruskouluissa ja lukioissa.

Venäjän kielen ja kulttuurin verkoston toiminta laajeni ja kattaa nyt noin 30 koulutuksen järjestäjää. Verkosto järjesti kaksi Venäjä-foorumia, joihin osallistui noin 300 keskeisten sidosryhmien edustajaa.

Saksan kielen ja kulttuurin kehittämisverkostoon liittyi uusia kouluja, mukana on nyt 15 koulua ja oppilaitosta. Järjestettiin viisi koulutustilaisuutta eri puolilla Suomea. Sähköisen verkoston (www.pisa-schuleninfinnland.net) kohderyhmä on 1600 saksanopettajaa ja noin 7000 oppilasta. Saksan opetuksen kehittämiseksi luotiin säännöllisesti kokoontuva foorumi.

Kieltenopetuksen eurooppalainen laatuleima –kilpailu toteutettiin ja palkittiin kolme oppilaitoshanketta, vuoden kieltenopettaja ja vuoden kieltenopiskelija. Toimintakerotus on toimitettu Euroopan komissiolle ja Kansainvälisen henkilövaihdon keskukselle CIMOLle sekä tuotettu laatuleimahankkeiden kuvaukset EU:n European Label – tietokantaan. Opetushallitus on osallistunut komission European Label –työskentelyyn.

<i>OPH valmisteleo lukiokoulutuksen suullisen kielitaidon osaamisen arvioimisen valtakunnallisen totentusta</i>	Opetushallitus on valmistellut Lukiokoulutuksen suullisen kielitaidon arviointiryhmän muistiossaan (OPM 2006:26) esittämän ehdotuksen mukaista muutosta lukion opetussuunnitelman perusteisiin. Opetussuunnitelma-muutos on valmis lausuntokierrokselle. Opetushallitus on tuottanut lukion suullisen kielitaidon arviointimateriaalia kahdeksaan kieleen (englanti, ruotsi, suomi, saksa, ranska, venäjä, espanja ja italia) ja järjestänyt täydennyskoulutusta kielitaidon arvioinnista.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (seuranta)</i>	1 (1)	1 (1)	Opetussuunnitelman perusteisiin tehtiin muutos koskien henkilötunnuksen sekä taito- ja taideaineiden tuntimäärien merkitsemistä todistuksiin. Raportti opetussuunnitelman perusteiden kokeiluun osallistuneiden kuntien ja koulujen opetussuunnitelmista sekä perusteiden toteutuksista koskevista kokemuksista valmistui.
<i>Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet (seuranta)</i>	0 (2)	0 (1)	Lukion opetussuunnitelmanalyysi 2006 valmistui. Selvitys aikuisten lukiokoulutuksesta valmistuu vuoden 2008 alkupuolella.
<i>Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistujat,</i>			
<i>1. luokkalaisista %</i>	50	46,4	
<i>2. luokkalaisista %</i>	30	26,4	
<i>erityisopetus %</i>	5	5,1	

1.2.2.3 Ammatillinen koulutus

Opetushallitus on vastannut ammatillisen koulutuksen sekä kaikkia aloja koskevasta että alakohtaisesta kehittämisestä tukien koulutuksen järjestäjiä, oppilaitoksia ja opettajia opetussuunnitelman ja näyttötutkinnon perusteiden toimeenpanossa ja ohjaten alakohtaisia ja muita kehittämishankkeita sekä kokeiluja. Lisäksi Opetushallitus on kehittänyt valtakunnallisesti erialojen työelämäyhteistyötä ja sidosryhmäyhteistyötä. Opetushallitus on vastannut 34 koulutustoimikunnan asiantuntijasiihteeripalveluista.

Opetusjärjestelyjen ja -menetelmien kehittämistä jatkettiin ammatillisessa peruskoulutuksessa kokeilemalla aikaisemmissa hankkeissa tuotettuja opiskelijoiden kokonaisvaltaisen tukemisen malleja. Lisäksi useilla eri aloilla kehitettiin erityisesti yhteisten ja ammatillisten opintojen integrointia soveltamalla työvaltaisia opetusmenetelmiä. Koulutuksen järjestäjät raportoivat kokeilujen myönteisistä vaikutuksista, mitkä ilmenivät opintojen viivästymisen ja keskeyttämisen vähenemisenä sekä lisääntyneenä opintotyytyväisyytenä. Tuotetut mallit on julkaistu Opetushallituksen verkkosivuilla.

Tulostavoite

OPH selvittää ammatillisten perustutkintojen muutostarpeet ottaen huomioon yksilöllisen oppimisen ja erityisopetuksen näkökulman. OPH tekee selvityksen ammatillisen perustutkintojen muutostarpeista.

OPH käynnistää tutkintokohtaisen tarkistamisen siten, että perusteet on tarkistettu tarvittavin osin ja ammattiosaamisen näytön perusteet integroitu opetussuunnitelmien perusteisiin ja ne otetaan käyttöön viimeistään 2010.

OPH tuottaa kansalliset ammattiosaamisen näyttöaineistot näyttöjen käyttöönoton tueksi ja varmistaa aineistojen saatavuuden sekä seuraa ja tukee koulutuksen järjestäjiä ja työelämää näyttöjen käyttöönotossa

OPH kehittää ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjausmenetelmiä ja levittää hyviä käytäntöjä.

Toteuma

Opetushallitus on selvittänyt ammatillisten perustutkintojen muutostarpeita ja tehnyt opetusministeriölle 15.6.2007 ja 21.12.2007 tutkintorakenne-esitykset 19 ammatillisen perustutkinnon ja niiden 51 koulutusohjelman osalta.

Opetushallituksessa on meneillään ammatillisten perustutkintojen perusteiden tarkistaminen siten, että rakennusalan perustutkinnon ja metsäalan perustutkinnon perusteet sekä maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman perusteet ovat valmistumassa heti vuoden 2008 alussa. 26 tutkintokohtaista perusteeprojektia on meneillään ja loput projektit käynnistyvät vuonna 2008.

Perusteisiin integroidaan ammattiosaamisen näytöt. Perusteiden uudistamistyössä otetaan huomioon tulossopimuksen mukaiset linjaukset.

Ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen kokeiluja on käynnissä 56 koulutuksen järjestäjän kanssa. Käynnistettiin selvitys, jonka pohjalta valmistuu 2008 väliraportti kokeilun tuloksista.

Kansalliset näyttöaineistot valmistuivat ESR-projekteissa seuraaviin tutkintoihin ja tutkinnon osiin:

- musiikkialan pt
- tanssialan pt
- sirkusalan pt
- maatalousalan pt:n kokeilukoulutusohjelmat
- verhoilu- ja sisustusalan pt, sisustuksen koulutusohjelma
- logistiikan pt:n näyttöaineiston muutokset
- yrittäjäyys ja yritystoiminta 20 ov - opintokokonaisuudet
- bioenergia-alan näyttöaineisto

Ko. aineistot viimeistellään ja käännetään ruotsiksi vuoden 2008 alussa. Näyttöjen käyttöönottoa on tuettu sekä avustuksin että alakohtaisissa koulutustilaisuuksissa. Näyttöjen käyttöönoton seuranta tehdään valtionavustusten hakuprosessin yhteydessä tehtävillä kyselyillä sekä avustusten käytön raportoinnin yhteydessä.

Opetusjärjestelyjen ja -menetelmien kehittämistä jatkettiin ammatillisessa peruskoulutuksessa kokeilemalla aikaisemmissa hankkeissa tuotettuja opiskelijoiden kokonaisvaltaisen tukemisen malleja. Lisäksi useilla eri aloilla kehitettiin erityisesti yhteisten ja ammatillisten opintojen in-

OPH edistää opettajien alakohtaista osaamista ohjaamalla ja kouluttamalla opettajia.

OPH huolehtii kuljettajien ammattipätevyysdirektiivin toimeenpanosta opetushallinnon osalta.

OPH edistää työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja osaamisen arvioimista kehittämällä opettajien työelämäosaamiseen liittyviä opintoja ja niiden toteuttamista sekä tukemalla työpaikkaohjaajien koulutusta. Lisäksi OPH edistää koulutuksen järjestäjien ja työelämän keskinäistä yhteistyötä ja opettajien työelämäjaksujen toteutumista kaikilla koulutustasoilla.

tegrointia soveltamalla työvaltaisia opetusmenetelmiä. Koulutuksen järjestäjät (11) raportoivat kokeilujen myönteisistä vaikutuksista, mitkä ilmenivät opintojen viivästymisen ja keskeyttämisen vähenemisenä sekä lisääntyneenä opintotytytyväisyytenä.

Opettajille on järjestetty runsaasti maksullisena koulutuksena alakohtaisia koulutustilaisuuksia.

Kuljettajien ammattipätevyysdirektiiviin toimeenpanoon liittyvistä asioista on tiedotettu alustavasti alakohtaisissa koulutustilaisuuksissa. Suunnitelma opetushallinnon osalta on valmistunut ja siihen liittyvät valvonta- ja koulutus-toimet käynnistyvät metsäalalla, rakennusalalla ja auto- ja kuljetusalalla vuonna 2008.

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen tukiohjelmaa on jatkettu ja 90 koulutuksen järjestäjälle jaettu avustuksia yhteensä 1 500 000 euroa. Työelämälähtöisen ammatillisen koulutuksen kehittämistä tukevina toimenpiteinä toteutettiin alueelliset levittämisseminaarit Kuopiossa ja Oulussa. Opetushallitus on työelämäyhteyksien kehittämiseksi ongelmallisilla toimialoilla käynnistänyt projektit merenkulualalla, liiketaloudessa, painoviestinnässä, hiusalalla sekä vetovoimakampanjat puhdistuspalvelualalla ja kalataloudessa.

Tutkimus työssäoppimisen vaikutuksista rakennusalan opiskelijoiden työturvallisuusosaamiseen valmistui.

Työssäoppimisen kehittämisjärjestelmän levittäminenprojekti toteutettiin Keskipohjanmaan Koulutuskuntayhtymän kanssa ja tuettiin Porin Ammattiopiston levittämisshanketta. Opettajien työelämäosaamisen opintojen perusteiden tarkistaminen siirtyi vuodelle 2008 työtilanteesta johtuen.

Koulutuksen järjestäjiä ja työelämää on tuettu ammatiosaamisen näyttöjen käyttöönotossa myöntämällä valtionavustuksia 1400 000 euroa ja järjestämällä ammatiosaamisen näyttöjä kehittäneiden projektien tuloksista 4 seminaaria.

Selvityksen tekeminen työssäoppimisen ja ammatiosaamisen näyttöjen kokonaistilanteesta siirtyi vuodelle 2008, koska ei tullut hakemuksia selvityksen tekijöiksi.

OPH osallistuu ammatillisten opiskelijoiden terveyttä ja työkykyä vahvistavan työ- ja toimintakykypassin kehitystyöhön ja toimeenpanoon. Lisäksi OPH tekee raportin kokeilussa käytetyn työ- ja toimintakykypassin toimivuudesta.

OPH edistää yhtenevien käytäntöjen ja menettelytapojen käyttöönottoa aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamiseksi ja tunnustamiseksi perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa. OPH levittää hyvä käytäntöjä henkilökohtaisten opiskelusuunnitelmien kehittämistä ja toteuttamisesta.

OPH jatkaa ja arvioi ammatillisen erityisopetuksen toimenpideohjelman toteuttamista, tukee koulutuksen järjestäjiä esteettömän ja saavutettavan oppimisympäristön toteuttamisessa, erityisopetuksen työelämäyhteyksiin vahvistamisessa ja työllistymisen edistämisessä. Lisäksi OPH edistää työvaltaista koulutusta ja oppisopimuskoulutusta erityisopetuksessa.

Opetushallitus on osallistunut työ- ja toimintakykypassin kehitystyöhön ohjaamalla yhteistyössä opetusministeriön kanssa SAKU ry:tä ja 5 kokeilevaa koulutuksen järjestäjää sekä huolehtimalla perustutkintojen perusteiden uudistamisessa terveyttä ja työkykyä vahvistavien osioiden liittämisestä ammatillisiin tutkinnon osiin sekä tarkistamalla terveystiedon ja liikunnan opintojen tavoitteet

Raporttia kokeilussa käytetyn työ- ja toimintakykypassin toimivuudesta on valmisteltu yhdessä SAKU ry:n kanssa. Raportti valmistuu vuonna 2008.

Osaamisen tunnustamisesta on pidetty vuoden aikana yhteensä 14 koulutustilaisuutta ja lisäksi asiaa on käsitelty opiskelijan arvioinnin 26 tilaisuudessa. Hyvien käytäntöjen kokoaminen käynnistyy vuonna 2008.

Opetushallituksen asiantuntijat ovat osallistuneet vankilapetuksen kehittämiseen ja vankeinhoidon ammatillisen koulutuksen kehittämistä tehdyn selvityksen laatimiseen. Opetushallitus on ollut osaltaan ohjaamassa Invalidiliiton ja ammatillisten erityisoppilaitosten tuottamaa erityisopiskelijoiden opiskelun esteettömyyttä käsittelevää julkaisua. Työelämäyhteyksiin vahvistaminen esimerkiksi erityisopiskelijoiden työvaltaisena opiskeluna on jatkunut paikallisena kehittämistyönä

Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Selvitys ammatillisten perustutkintojen muutostarpeista</i>	1 (jatko)	2	On tehty 2 tutkintorakennesisitystä, jotka ovat sisältäneet useita koulutusaloja koskevat ehdotukset perustutkinnoiksi ja koulutusohjelmiksi.
<i>Ammatillisten perustutkintojen opetussuunnitelman perusteet (lkm)</i>	8	8	Näistä 3 on perustetta: <ul style="list-style-type: none"> - rakennusala - metsäala - maahanmuuttajien valmistava koulutus Päätökset tehdään vuoden 2008 puolella. 3 on perusteiden muutosta: <ul style="list-style-type: none"> - lentokoneasennus - logistiikka - maatalousala

			2 on tutkinnon osan perustetta, jotka koskevat kaikkia tutkintoja: - yrittäjyys ja yritystoiminnan perusteet - työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen
<i>Kansalliset ammattiosaamisen näyttöaineistot</i>	2	7	Viimeistely ja käännökset tehdään vuonna 2008
<i>Kokeilut</i>	16	14	
<i>Kokeiluopetussuunnitelmat</i>	2	2	Liittyvät kokeiluohjelmiin
<i>Kokeilevat koulutuksen järjestäjät</i>	90	95	
<i>Koulutetut työpaikkaohjaajat</i>	5000	-	Tavoitearvo tarkistettava, sillä työpaikkaohjaajakoulutus mitoitetaan vuosina 2007–2008 noin 2000 työpaikkaohjaajalle vuodessa. Arvio toteuman kokonaismäärästä tehdään kesäkuussa 2008.
<i>Totetuneet opettajien työelämäjaksot</i>	800	-	Tiedot saatavissa myöhemmin
<i>Raportti kokeilussa käytetyn työ- ja toimintakykypassin toimivuudesta</i>	1	0	Väliraportointi opetusministeriölle on tehty
<i>Työ- ja toimintakykypassibanke</i>	5	5	Luku tarkoittaa koulutuksen järjestäjiä

1.2.2.4 Aikuiskoulutus

Opetushallituksen tehtäviin kuuluu ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä yleissivistävän aikuiskoulutuksen ja vapaan sivistystyön kehittäminen.

Opetushallitus päättää ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/98) 7 §:n ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun asetuksen (812/98) 2 §:n nojalla tutkintotoimikuntien toimialat ja -alueet sekä kokoonpanot. Opetushallitus asetti toimikaudeksi 1.8.2007 – 31.7.2010 yhteensä 1262 jäsentä 174 tutkintotoimikuntaan. Tutkintotoimikuntatyötä ohjattiin alakohtaisten esittelijöiden kautta, minkä lisäksi jäsenille järjestettiin 2 suurempaa ja lukuisia pienempiä koulutustilaisuuksia. Tutkintotoimikuntien sähköisten kokousten pitomahdollisuuksia kehitettiin ja uudistettu näyttötutkinto-opas ilmestyi kesäkuussa 2007.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelma uusittiin. Lisäksi näyttötutkintomaksujen kertymistä koskeva selvitystyö käynnistettiin. Vuonna 2007 Opetushallitus teki 128 näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arviota, joiden keskimääräinen käsittelyaika oli 4,2 kuukautta.

Opetushallitus uudisti oppisopimuskoulutukseen liittyviä www-sivuja yhteistyössä Helsingin kaupungin opetusviraston kanssa. Oppisopimuskansion ja -oppaan uudistaminen käynnistettiin.

Tulostavoite	Toteuma
<p><i>OPH tukee työelämässä tarvittavan osaamisen kehittymistä valmisteleamalla opetusministeriölle esitykset tutkintorakenteen muuttamisesta</i></p>	<p>Tutkintorakenne-esityksistä hankittiin tarvittavat koulutustoimikuntien lausunnot. Esitys ministeriölle lähti marraskuussa ja ministeriön päätös tuli 18.12.2007. Tutkintorakenteessa on 1.1.2008 alkaen 184 ammattitutkintoa ja 123 erikoisammattitutkintoa. Uutena rakenteeseen tuli yritysneuvojan erikoisammattitutkinto ja siitä poistui sairaankuljettajan ammattitutkinto.</p>
<p><i>OPH tukee työelämässä tarvittavan osaamisen kehittymistä laatimalla ja uudistamalla tutkintojen perusteita.</i></p>	<p>Vuonna 2007 valmistui 41 uutta tai uudistettua näyttötutkinnon perustetta, joista 32 tuli voimaan vuoden 2007 aikana ja 9 tuli voimaan 1.1.2008 alkaen. Seuraavat ammatti- ja erikoisammattitutkinnot valmistuivat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - golfkenttämestarin eat - henkilöautomekaanikon at - hierojan eat - käsityöntekijän at - levytekniikan at - lihateollisuuden at - liikuntapaikkamestarin eat - liikuntapaikkojenhoitajan at - maarakennusalan at - maarakennusalan eat - metsätalousyrittäjän at - paperiteollisuuden at - paperiteollisuuden eat - porotalouden at - päihdetyön at - rautatiekaluston kunnossapidon at - seppäkisällin at - seppämestarin eat - työvälinemestarin eat - valmentajan at - valmentajan eat - valokuvaajan at - valokuvaajan eat - vartijan at - viljelypuutarhurin at - ympäristöhuollon at - yrittäjän at - yrittäjän eat - maatalousalan pt - lentokoneasennuksen pt - logistiikan pt - ilmastointiasentajan at - lämmityslaitteasentajan at - rakennuspeltiseppämestarin eat

<p><i>OPH edistää aikuisväestön elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia osallistamalla kielitutkintoihin liittyvien uudistusten toimeenpanoon</i></p> <p><i>OPH edistää työikäisen väestön osaamista kehitämällä auktorisoitujen kääntäjien tutkintojärjestelmää vuodesta 2008 lähtien</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - rakennuspeltisepän at - talonrakennusalan at - tuotekehittäjän eat - taloushallinnon eat - sisustusalan at - soitinrakentajakisällin at - soitinrakentajamestarin eat <p>Perusteista laadittiin lehdistötiedotteet sekä muokattiin tiedot osaan.fi -järjestelmään. Järjestelmässä oli noin 340000 käyntikertaa vuonna 2007.</p> <p>Perusteiden näyttötutkintojen järjestämistä ja suorittamista koskeva 1. luku uusittiin 1.8.2007 alkaen.</p> <p>Valtionhallinnon kielitutkinnoissa on otettu käyttöön 2 uutta testipakettia sekä ruotsia että suomea kohden. Lisäksi on valmisteltu tutkintorekisterin siirtämistä henkilö-pohjaiseen tietokantaan.</p> <p>Yleisten kielitutkintojen tutkintojärjestelmän englanninkieliset www-sivut on avattu täydennettyinä. On laadittu esiselvitys yleisten kielitutkintojen suomen ja ruotsin kielen keskitason testien digitalisointia varten sekä aloitettu yleisten kielitutkintojen kehittämissuunnitelmassa mainittujen seuraavien asioiden valmistelu: rakenne- ja sanasto-osakokeen poisto, yksikielisen ruotsin kielen testin käyttöönotto, yleistasoarvion määräytyminen, tutkintotodistuskaavan muuttaminen. Lisäksi on tehty päätös suomen kielen keskitason 4. tutkintopäivän lisäämiseksi</p> <p>Hyväksyttiin auktorisoidun kääntäjän tutkinnon perusteet. Osallistuttiin asiantuntijaryhmässä tutkintoa koskevan lain ja asetuksen valmisteluun. Aloitettiin kääntäjätutkintolautakunnan kokoaminen sekä käynnistettiin toimintaohjeiden laatiminen.</p>						
<p>Indikaattori</p> <p><i>Tutkinnon perusteet (kpl)</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Tavoite</th> <th>Toteuma</th> <th>Analyysi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50</td> <td>41</td> <td>Perusteita valmistuu keskimäärin 5 kpl/esittelijä/vuosi. Kerptomusvuonna esittelijöitä oli normaalia vähemmän.</td> </tr> </tbody> </table>	Tavoite	Toteuma	Analyysi	50	41	Perusteita valmistuu keskimäärin 5 kpl/esittelijä/vuosi. Kerptomusvuonna esittelijöitä oli normaalia vähemmän.
Tavoite	Toteuma	Analyysi					
50	41	Perusteita valmistuu keskimäärin 5 kpl/esittelijä/vuosi. Kerptomusvuonna esittelijöitä oli normaalia vähemmän.					

1.2.2.5 Laadunhallinta ja seuranta

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH edistää koulutusjärjestelmän tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta kehitämällä koulutuksen laadunhallintaa, tukemalla koulutuksen järjestäjiä laadun kehittämässä sekä</i>	Toteutetuista perusopetuksen oppimistulosten arvioinneista on sekä koululle että opetuksen järjestäjälle toimitettu kuukauden sisällä kokeen järjestämisestä palauteraportti, jossa on kuvattu koulun saavuttamia oppimistuloksia ja niitä on verrattu kansalliseen keskiarvoon.

tuottamalla seurantietoa koulutuksen kehittämisen tueksi.

OPH kehittää omaa toimialuettaan koskevaa tietotuotantoa ja yhteistyötä. OPH tuottaa aikuiskoulutuksen vuosikirjan ja Koulutuksen määrälliset indikaattorit –julkaisun.

OPH kehittää ammatillisen peruskoulutuksen näyttöperusteista oppimistulosten seurantajärjestelmän ja tukee koulutuksen järjestäjiä seurantatiedon hyödyntämisessä.

OPH osallistuu ammatillisen koulutuksen laadunvarmistukseen EU:n linjausten toteuttamiseen Suomessa sekä toimii aktiivisesti laadunhallinnan ja arvioinnin kehittämistyössä EU-tasolla. OPH tekee joka toinen vuosi selvityksen ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan tilasta ja CQAF:n totentumisesta Suomessa sekä toimii ammatillisen laadunhallinnan kansallisena yhteyspisteenä

OPH tukee ammatillisen koulutuksen toimijoita laadunhallinnassa ja kehittää laadunhallinnan työkaluja koulutuksen järjestäjille ja tukee erityisesti työpaikalla tapahtuvan oppimisen laadun kehittämistä

OPH käynnistää näyttötutkintojärjestelmää koskevan valtakunnallisen opiskelijapalauttejärjestelmän

Opetushallituksessa on käynnistynyt Koulutuksen tietopohjan kehittämishanke, jossa tietokantojen- ja rekisterien yhdistämisen pohjalta tuotetaan koulutuksen tasavokatsaus vuoden 2008 loppuun mennessä.

Aikuiskoulutuksen vuosikirja on valmistunut ja sen jake-lut suoritettu.

WERAn tilastoja on vuoden aikana päivitetty uusimmalla tilastovuodella sitä mukaa kuin tiedot on saatu Tilastokeskuksesta sekä yhteishaun rekisterit ja koulutuksen kustannustiedot ovat valmistuneet.

Ammattiosaamisen näyttöihin perustuvaa oppimistulosten seurantajärjestelmää on kehitetty yhteistyössä koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten kanssa KOPPI-hankeessa. Järjestelmään on rakennettu laaja palautejärjestelmä, joka antaa mahdollisuuden itsearviointiin että vertailukehittämiseen. KOPPI-hanke päättyy keväällä 2008. Kehittämistyön pohjalta aloitettiin keväällä 2007 oppimistulostiedon kokoaminen neljästä perustutkinnosta.

Yleisen ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan viitekehyksen (CQAF) käyttöönottoa Suomessa on tuettu otamalla se viitekehykseksi ammatillisen koulutuksen laadunhallintasuositukseen.

Opetushallitus on levittänyt tietoa laadunhallinnan kehittämistyöstä muun muassa eri tilaisuuksista ja tuottamalla materiaalia laadunhallinnasta julkaisuihin

Opetushallitus on ollut partnerina Leonardo – projekteissa Peer Review ja Peer Review Extended, joissa kehitettiin eurooppalainen vertaisarviointimenettely tukemaan koulutuksen järjestäjien laadunhallintaa. Vertaisarvioinnin käsikirja on saatavilla suomeksi ja englanniksi sekä CD:llä ja projektin sivustolla on työvälineitä englanniksi. Lisäksi projektin tuotteena on verkkoperusteinen vertaisarvioijien koulutusohjelma.

Palautekysymyksiä valmistellut asiantuntijatyöryhmä laati syksyn aikana esityksen valtakunnalliseksi kysymyspatteristiksi. Palautteenantotoimintoa sekä palautekysymysten sisältöä ja ymmärrettävyyttä pilotoitiin. Pilottiin osallistui 52 koulutuksen/tutkinnon järjestäjää ja heidän tutkinnon suorittajiaan.

Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Oppimistulosten arvioinnit (käynnissä olevat)</i>	5	5	Käynnissä olivat perusopetuksen Ympäristö- ja luonnontiedon 5. vsl., Matematiikan 6. vsl., Äidinkielen ja kirjallisuuden 6. vsl. ja Modermålet och litteratur 6. vsl oppimistulosten arvioinnit. Aloitettiin 9. vsl Bruotisin arviointihanke.
<i>Oppimistulosten arvioinnit (loppuraportit)</i>	4	4	Seuraavat raportit valmistuivat: Ympäristö- ja luonnontiedon 5. vsl., Matematiikan 6. Aiemmin toteutetuista oppimistulosten arvioinneista valmistuivat Opetushallituksen verkkosivuille Perusopetuksen 3. luokkalaisten äidinkielen ja matematiikan oppimistulosraportti ja Förändringar i kunskapsnivån i ämnet modersmål och litteratur under de högre årskurserna i den grundläggande utbildningen.
<i>Erillisarvioinnit</i>	3	2	Taiteen perusopetuksen seurannasta valmistui tuntiperusteisen toiminnan yleiskatsaus sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoitusta ja kohdentumista seurattiin suunnitelmien mukaisesti.
<i>Merenkulkupuolepuksen ulkoinen arviointi (-07)</i>	1	1	Auditointiraportit on toimitettu Merenkululaitokseen, joka on edelleen toimittanut ne YK:n kansainväliselle merenkulkujärjestölle IMO:lle.
<i>Oppimistulosseuranta ammattiosaamisen näyttöjen perusteella</i>	4	4	Neljässä perustutkinnossa on tiedot koottu 58 koulutuksen järjestäjältä, 4736 opiskelijalta ja 5224 ammattiosaamisen näyttöistä.
<i>Arvioinnin kehittämishankkeet</i>	4	0	Koulutuksen arvioinnin kansallisen organisoinnin selkiintymättömyydestä johtuen kehittämishankkeet keskittyivät toisaalta perusopetuksen oppimistulosten arviointityön prosessien hallinnan kuvauksen valmisteluun ja toisaalta oppimistulosten arvioinnissa käytettävien metodisten

<i>Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten näyttöperusteinen seuranta-järjestelmä</i>	1	1	ratkaisujen kehittämiseen.
<i>Laadunhallinnan kehittämishankkeet</i>	4	4	
<i>Laatupalkintokilpailut</i>	3	3	Opetushallitus on organisoinut vuoden 2008 ammatillisen koulutuksen, kansalaisopistojen ja oppisopimuskouluttajien laatupalkintokilpailut sekä valmistellut seuraavan vuoden kilpailuja ja levittänyt hyviä käytäntöjä.
<i>Selvitys ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan tilasta ja CQAF:n periaatteiden toteutumisesta Suomessa</i>	1	0	Selvitys ammatillisen koulutuksen laadunhallinnan tilasta ja CQAF:n periaatteiden toteutumisesta on siirtynyt vuodelle 2008.
<i>Koulutuksen määrälliset indikaattorit -julkaisu</i>	1	0	Tasa-arvokatsauksen laadinnan vuoksi indikaattorijulkaisua ei tehty vuonna 2007. Siirtyy vuodelle 2008.

Lisäksi Opetushallitus on arvioinut esiopetuksen laatua ja merkitystä vanhempien ja perusopetuksen ensimmäisen vuosiluokan opettajien mielipiteiden pohjalta. Tuloksista julkaistiin raportti keväällä 2007. Tuloksista on kerrottu koulutustilaisuuksissa ja tutkijakonferensseissa.

1.2.2.6 Ruotsinkielinen koulutus

Ruotsinkielinen toiminta on suunnattu kattamaan kaikki koulutusmuodot ja -asteet. Keväällä toteutettiin suomenruotsalainen koulutuskonferenssi.

Tulostavoite	Toteuma
<i>Tavoitteena on turvata ruotsinkieliselle väestölle muuhun väestöön nähden tasavertaiset koulutuspalvelut</i>	<p>Ruotsinkielisten lukioiden tilanneanalyysi on julkaistu (Geber, Lojander-Visapää 2007: De svenska gymnasierna i Finland, en lägesanalys) ja sitä seurasi seminaari ja keskusteluja. Tilanneanalyysi käsitteli lukioiden profiilia, toimintaedellytyksiä, yhteistyömalleja ja laati toimenpide-ehdotuksia.</p> <p>Tutkinnon perusteita julkaistiin ruotsiksi yhteensä 40 ja lisäksi 40 tutkinnon näyttömateriaali saatiin valmiiksi. Seitsemän ruotsinkielistä ja 145 kaksikielistä tutkintotoimikuntaa aloitti toimintansa.</p> <p>Valtionavustuksina kehitystyöhön jaettiin kaikille koulu-</p>

Tavoitteena on kehittää suomenruotsalaista koulutusta ottaen huomioon kulttuuri-identiteetin kasvamisen erityispiirteet ja tasavertaiset koulutusmahdollisuudet

Tavoitteena on kehittää ja tukea senttyhteistyön alueellista koulutuspalvelujärjestelmää. Tavoitteen saavuttamiseksi Opetusballitus tuottaa suunnitelman ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon kokoamisen edistämisestä ruotsinkielisen koulutuksen osalta.

tuksen järjestäjille kaikissa koulumuodoissa yhteensä 1,2 miljoonaa euroa. Suurimmat summat jaettiin oppimisympäristöille, alueellisten yhteistyömallien kehittämiseen ja lisäkoulutukseen.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksen puitteissa hyväksyttiin 72 ruotsinkielistä jatkokoulutusohjelmaa 1440 osanottajalle.

Lukioiden oppimateriaalitalanne on selvitetty. Keväällä järjestettiin suomenruotsalainen koulutuskonferenssi kaikille koulumuodoille.

Språkrum-hanke on määritellyt kielellisesti heterogeenisten oppilasryhmien oppimisessa painotettavia keskeisiä alueita ja kehittänyt opetukseen kieltä stimuloivia malleja. Vuoden aikana Språkrum on tuottanut kirjoja, tukimateriaalia, verkkomateriaalia, dokumenttifilmin ja järjestänyt seminaareja.

Finnrum-hankkeen puitteissa on erityisesti tuettu toisen kotimaisen kielen opetusta (suomi) yksikielisesti ruotsinkielisten kuntien kouluissa. Hanke siirtyy kansalliseen Toki-ohjelmaan, joka kehittää toista kotimaista kieltä sekä suomen- että ruotsinkielisissä kouluissa.

ESR-hanke Yrke 2020 Högskola teki ennusteen ruotsinkielisen työvoiman sekä ruotsinkielisten ammatillisen koulutuksen että korkeakoulukoulutuksen tarpeesta. Ennuste tehtiin kansallisen ennakkoinnin puitteissa ja sitä käytettiin valtioneuvoston laatiman koulutuksen ja tutkimuksen kehityssuunnitelman 2007–2012 valmistelussa. Vuoden 2007 aikana yhteensä 900 henkilöä on 45 eri tilaisuudessa saanut tietoa ennusteesta.

Den allfinlandssvenska gruppen för yrkesutbildning koontui ja sai tehtävänsä päätökseen keväällä 2007. Uusi ruotsinkielisen toisen asteen koulutuksen työryhmä aloitti toimintansa syksyllä. Työn tavoitteena on ollut innostaa koulutuksen järjestäjiä, alueellisia ja kansallisia koulutus-toimijoita uusin ratkaisuihin tulevaisuuden koulutustarpeiden, kuntauudistuksen ja ammatti-opistostrategian seurausten johdosta. Lähtökohtana on alueellisen yhteistyön ja toisen asteen yhteistyön tarve. Aloitettiin yhteistoiminta, jonka tarkoituksena on parantaa siirtymistä toiselle asteelle, vähentää opintojen keskeytyksiä, nopeuttaa toisen asteen opintoja ja vähentää yhteiskunnallista syrjäytymistä. Alan ruotsinkielisistä toimijoista ja toiminnasta tehdään kartoitus.

Ruotsinkielisen ammattikoulutuksen kattavat viisi alueellista hanketta sai 150 000 euroa valtionavustusta alueellis-

Tavoitteena on kehittää matemaattis-luonnontieteiden ja teknologian opetuksen resurssikeskustoimintaa

Tavoitteena on tuottaa Yleisradion kanssa veta-webb – verkkosivusto

Tavoitteena on selvittää ruotsin kielen opetuksen tarjontaa suhteessa kieli-lainsäädännön tavoitteisiin.

ten yhteistyömuotojen kehittämiseksi. Hankkeet ovat saaneet neuvontaa ja tukea.

Hanke Matematiskt-naturvetenskapligt resurscenter, joka tukee oppilaitoksia matematiikan ja luonnontieteiden opetuksen kehittämisessä aloitti toimintansa Helsingissä, Vaasassa ja Turussa yhteistyössä tutkimuslaitosten ja yksityisen sektorin kanssa.

Työskentely ruotsinkielisen pedagogisen, interaktiivisia työkaluja ja audiovisuaalista materiaalia Ylen arkistosta sisältävän nettipalvelu Vetamixin, parissa käynnistyi. Sopimus tehtiin Ylen ja Opetushallituksen välillä, järjestettiin seminaari keskeisille kohderyhmille, valmistettiin betaversio, työtä seuraavia opettajaryhmiä koulutettiin ja tekijänoikeuskysymyksiä selvitettiin.

Selvitystyö on aloitettu ja sen tarkoituksena on toimia pohjana arvioitaessa saavatko oppilaat siinä määrin opetusta kansalliskielissä, että heidän kielitaitonsa on perustuslain (17§) mukainen. Selonteko tehdään ennen kuin seuraava päätös äidinkielenopetuksen ja toisen kotimaisen kielen opetuksen viikkotuntimäärästä tehdään. Selontekotyö tehdään useamman asiantuntijatahon yhteistyönä ja se valmistuu vuonna 2009.

Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Suunnitelma ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon kokoamisen edistämiseksi ruotsinkielisen koulutuksen osalta</i>	1	1	Ruotsinkielisen ammatillisen koulutuksen oppilaitosverkon tilasta on laadittu katsaus

1.2.2.7 Opetustoimen henkilöstökoulutus

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH koordinoi ja toimeenpanee opetustoimen henkilöstökoulutusta yhteistyössä alan asiantuntijaorganisaatioiden ja Yleisradion kanssa.</i>	Opetushallitus rahoitti opetustoimen henkilöstökoulutusta 14,4 milj. €. Rahoitusta myönnettiin 806 koulutusohjelmaan yhteensä noin 23 000 osallistujalle opetusministeriön kanssa määritellyille painoalueille. Yhdessä Yleisradion kanssa toteutettiin opettaja.tv:n täydennyskoulutusohjelmasarjoja. Vuonna 2007 toteutettiin kymmeneen eri teemaan liittyvää ohjelmasarjaa 700 000 eurolla
<i>OPH kerää toiminnan tuloksista laadullista ja määrällistä tietoa sekä raportoi niistä. Raportointia varten luodaan sähköisen asioinnin mahdollistavat menettelyt.</i>	Opetushallitus kerää opetustoimen henkilöstökoulutuksiin liittyvistä täydennyskoulutuksista laadullista ja määrällistä tietoa osallistujilta ja koulutusten tuottajilta. Tieto kerättiin suurimmaksi osaksi sähköisesti palautejärjestelmään. Palautejärjestelmä muutetaan vuonna 2008.

<i>OPM ja OPH asettavat yhteisen valmisteluryhmän selvittämään OPEKOn asemaa ja tehtäviä, OPH:n roolia opetustoimen henkilöstökoulutuksessa sekä budjettirahoitteen henkilöstökoulutuksen bankinta- ja päätöksentekoprosesseista.</i>			
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Täydennyskoulutustilaisuudet</i>	400	806	Vuonna 2007 järjestettiin poikkeuksellisesti kolme hakukierrosta aiemman kahden sijaan uuteen täydennyskoulutuskäytäntöön siirtymisen yhteydessä. Myönnettyjä koulutuksia on selvästi tavoitearvoa enemmän, vuosittain osa koulutuksista peruuntuu kokonaan tai toteutetaan myönnettyä pienemmille ryhmille.
<i>Täydennyskoulutuksiin osallistuneet</i>	13000	23 202	

1.2.2.8 Koulutuksen kansainvälistyminen

Tulostavoite	Toteuma
<i>OPH tukee suomalaisen koulutuksen kansainvälistymistä ja osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön koulutuspolitiikkaa tukevalla tavalla. OPH tukee opetussuunnitelmien ja tutkimuksen perusteiden kansainvälistämistavoitteiden saavuttamista suuntaamalla asiantuntijatukea ja jakamalla tietoa koulutuksen järjestäjille sekä edistämällä toimialan kansainvälisten yhteyksien syntymistä. Tavoitteeseen kuuluu tuottaa raportti ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisen tilasta.</i>	<p>Tuotettiin selvitys Opetushallituksen kansainvälisestä toiminnasta.</p> <p>Opetushallitus osallistui seuraavien kansainvälisten järjestöjen kokouksiin: Euroopan neuvoston Centre for Modern Languages ja OECD/CERI:n hallintoneuvosto sekä puheenjohtajisto. Lisäksi osallistuttiin CERI:n Schooling for Tomorrow -hankkeeseen ja lähdettiin mukaan ammatillisen koulutuksen politiikka- ja innovaatiohankkeeseen. Digital Learning Resources -hankkeeseen osallistuu Jyväskylän yliopisto. 24.9. järjestettiin Learning Sciences and Brain Research -hankkeen disseminaatioseminaari, jossa oli osallistujia noin 140 kattaen muun muassa kaikkien yliopistojen edustuksen.</p> <p>Opetushallituksen edustaja on toiminut European Agency, Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskuksen, kansallisen koordinaattorina ja Opetushallituksen edustaja on ollut asiantuntijana molemmissa keskuksen projekteissa.</p> <p>OECD:n erityisopetuksen indikaattorityön Suomen edustaja on ollut Opetushallituksesta. Työryhmän kokous järjestettiin toukokuussa Helsingissä.</p> <p>CERI:iin suuntautunut kaksivuotinen virkamiesvaihto-ohjelma saatiin päätökseen 30.6. Ohjelmaan osallistui nel-</p>

OPH toimii lähialueyhteistyön ja muun Venäjä-yhteistyön hallintoveranomaisena

jä virkamiestä.

Ammatillisen koulutuksen kansainvälisen yhteistyön arviointiselvitys on käynnistetty.

Opetushallitus on hoitanut asiantuntijatason tehtäviä ulkoministeriön rahoittamissa kehitysyhteistyöhankkeissa Afrikassa ja Aasiassa.

Lähialueyhteistyö: Opetushallitus on toteuttanut lähialueyhteistyötä opetusministeriön toimeksiannon mukaisesti neljällä alueella: Murmanskin alue, Karjalan tasavalta, Pietarin kaupunki ja Leningradin alue. Lähialueyhteistyössä on hallinnoitu yhdeksää hanketta. Kaksi uutta hanketta on saatettu tarjouskilpailuvaiheeseen. Lähialuehankkeiden puitteissa on tehty yhteistyötä muiden kansainvälisten organisaatioiden, kuten Pohjoismainen ministerineuvoston, kanssa.

Venäjä-ohjelma: Venäjä-ohjelmasta on vuoden 2007 aikana tiedotettu kohdennetusti lukioissa, peruskouluissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja kouluverkoissa. Yleisivistävällä sektorilla on toteutettu 10 koulutustilaisuutta, joihin on osallistunut 790 suomalaista ja venäläistä opettajaa, oppilasta ja opetushallinnon sekä koulutuksen järjestäjän edustajaa. Tilaisuuksista koottiin palautteet. Ammatillisen koulutuksen sektorilla on toteutettu kolme koulutustilaisuutta, joihin on osallistunut 430 suomalaista ja venäläistä opettajaa, opiskelijaa ja koulutuksen järjestäjän edustajaa. Ammatillisten oppilaitosten verkoston osalta on avustettu työssäoppimismahdollisuuksien lisäämiseksi Venäjällä.

Kansallisen Venäjä-foorumin, Kestävän kehityksen-, Ilmailukoulutuksen kehittämisen-, Unesco-koulujen sekä Aamu- ja iltapäivätoiminnan verkostojen osalta on avustettu Venäjä yhteyksien toteuttamisessa. Tiede- ja teknologia hankkeen, avaruusfysiikan sekä matematiikan ja fyysiikan kesäkoulujen toteuttamisen suunnittelu jatkuu. Venäjän kielen ja kulttuurin verkoston toiminta jatkuu ja Kestävän kehityksen Venäjä-verkoston toiminta on käynnistynyt.

Viranomaisyhteistyön kehittäminen jatkuu. Venäjä-ohjelman toiminnasta ja tuloksista on tiedotettu laajalti eri tiedotusvälineissä sekä Suomessa että Venäjällä.

OPH huolehtii Suomeen suuntautuvista opetustoimen keskuhallintotason vierailuista

Suomessa järjestettiin 150 vierailuohjelmaa ja tapaamista kansainvälisille vieraille, joita oli noin 1700. Noin puolet vierailuista oli maksullisia. Lisäksi järjestettiin Suomen koulutusjärjestelmästä 2 japanilaisille suunnattua maksullista seminaaria.

OPH hoitaa OPM:n määräämät koulutuksen kansainväliseen yhteistyöhön ja kansainväliseen tiedonvaihtoon liittyvät kansallisten vastuuyksiköiden tehtävät.

Eurydice- ja Cedefop:n Refernet- tiedonvaihtotehtäviä on tehty suunnitelman mukaisesti. Lisäksi on huolehdittu OECD:n INES-projektin kansallisesta koordinoinnista. INES-projektin päätuotteesta Education at a Glance 2007:stä tehtiin lähinnä virkamieskäyttöön laajahko analyysi indikaattoreista Suomen näkökulmasta.

Opetushallitus on hoitanut sille asetetut velvoitteet Euroopan unionin kahdessa tiedonvaihtoverkostossa, koulutuksen tietoverkossa Eurydicessa ja ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen Cedefopin ReferNet-verkostossa. Tietoa on toimitettu verkostojen tietokantoihin, joista tärkeimmät ovat Eurydicen Eurybase ja Cedefopin eKnowVET. Suomea koskevia tietoja on tuotettu verkostojen työohjelmissa asetettujen vaatimusten mukaan eurooppalaisia julkaisuja varten, kuten Autonomy of teachers, School autonomy, Governance in Higher Education, Equity Measures in Preprimary Education, Key Data on teaching languages ja Key Data on Higher Education selvityksiin sekä eurooppalaiseen koulutuksen sanastoon Thesaurukseen.

Eurydice-verkoston kysymys-vastauspalvelussa vastattiin 63 muista eurooppalaisista yksiköistä tulleisiin koulutuspolitiikan muotoilua koskeviin kysymyksiin.

Lisäksi tiedonvaihdon alueella Opetushallitus on koordinoitunut opettajien ja työpaikkakouluttajien verkoston TTNetin kansallista toimintaa. Kansainvälisen tiedonvaihdon osaaminen on tullut aktiiviseen käyttöön myös Suomeen suuntautuneiden vierailujen käytännön toteutuksessa.

Opetushallitus toimi Cedefop Study Visits-ohjelman kansallisena koordinaattorina 2007 loppuun asti. Ohjelman hallinnointi siirtyi vuoden 2008 alusta CIMO:on.

Suomen Europass-keskus osallistui Euroopan komission työryhmään, joka rakentaa liikkuvuustodistusten käsitteeseen yhteistä eurooppalaista tietokantajärjestelmää.

Tiedotusta kohdennettiin yksilöidysti eri ryhmille. Opiskelijoille ja nuorille suunnattiin tiedotuskampanja ja yhteistyöorganisaatiota varten tehtiin asiakaslehti, joka julkaistiin myös www-sivuilla. Laadittiin uutta esitemateriaalia, jota postitettiin suoraan oppilaitoksille ja opettajille. Lisäksi Europassista tiedotettiin abiturienteille ja ammatikorkeakoulujen opiskelijoille jaettavissa käsikirjoissa sekä ylioppilaslehdissä.

Europass-keskus osallistui vuoden aikana yli 60 Europas-

OPH toimii Suomen Europass-keskuksena

OPH parantaa ammatillisten tutkintojen kansainvälistä tunnettuutta ja koulutuksessa olevien liikkuvuutta. OPH osallistuu EU:n ammatillisen koulutuksen yhteistyön tehostamiseen, erityisesti opintosuoritusten siirtojärjestelmän kehittämisen ja ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen osalta

sia käsittelevään tilaisuuteen. Europass-keskuksen www-sivustoilla oli keskimäärin 1300 kävijää kuukaudessa.

ECVET: Opetushallitus on osallistunut EQF:n ja ECVET:n (eurooppalaisen opintosuoritusten siirtojärjestelmän) kehittämistyöhön sekä EU:n komission työryhmissä että kansallisen tason toimintasuunnitelman valmistelun liittyvään työhön. Opetushallitus on ohjannut FINECVET-hanketta, jossa on testattu eurooppalaisen opintosuoritusten siirtojärjestelmän toimivuutta seitsemän koulutuksen järjestäjän ja heidän eurooppalaisten partneriensä kanssa. Kansallinen FINECVET-pilottiprojekti päättyi joulukuussa 2007 ja hankkeen loppuraportti valmistuu 2008 keväällä.

NRP: Opetushallitus on NRP-verkoston (National Reference Points for Vocational Qualifications) Suomen vastuutaho. Hoidettiin NRP-verkostolle kuuluva ammatillisia tutkintoja koskeva tiedotustehtävä vastaamalla kyselyihin ja antamalla ammatillista koulutusta koskevia lausuntoja. Lausuntoja annettiin 56.

Tutkintojen tunnustaminen: Opetushallitus tekee lakisäätteiset päätökset ulkomailla suoritettujen tutkintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta. Vuonna 2007 Opetushallitus antoi 554 päätöstä tutkinnon tunnustamisesta. 102 hakemusta johti muuhun ratkaisuun. Tunnustamispäätöksistä 191 koski Euroopan unionin jäsenmaassa suoritettua tutkintoa ja 363 muissa maissa suoritettua tutkintoa. Uusia tutkinnontunnustamishakemuksia tuli toimintavuoden aikana 634. Päätöksiä kelpoisuudesta vieraskieliseen opetukseen tehtiin 15.

ENIC/NARIC-tiedotuskeskuksen tehtävänä on antaa korkeakouluille sekä ulkomaisille yhteistahoille tutkintojen akateemisessa tunnustamisessa tarvittavia tietoja. Neuvonnassa ja ohjauksessa painottuivat Bolognan prosessin myötä esiin nousseet asiat, erityisesti yhteistutkinnot ja kaksoistutkinnot sekä kysymykset, jotka liittyvät aiemmin hankitun osaamisen tunnustamiseen korkeakouluissa.

Yksikön edustaja valittiin akateemista tunnustamista säätelevän Lissabonin sopimuksen hallitustenvälisen komitean puheenjohtajaksi. Komitean kokouksessa hyväksyttiin mm. uudet ohjeet Diploma Supplementin laatimiseksi. Opetushallitus antoi niiden pohjalta suomalaisille korkeakouluille uudet ohjeet.

Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Raportti ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisen tilasta</i>	1	0	Ammatillisen koulutuksen kansainvälisen yhteistyön arviointiselvitys on käynnistetty
<i>Europass - liikkuvuuspassit</i>	1200	1215	

1.2.2.9 Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä

Tulostavoite	Toteuma		
<p><i>OPH ylläpitää rahoitusjärjestelmän edellyttämiä tietoja ja tuottaa rahoitusjärjestelmän laskennassa ja päätöksenteossa tarvittavat raportit sekä valmistelee yksikköhinta- ja rahoituspäätöksiin liittyvät oikaisut ja yksikköhintojen harkinnanvaraista korottamista koskevat ratkaisut OPM:n linjausten mukaisesti.</i></p>	<p>Valmisteltiin esitykset 126 perusopetuksen järjestäjän, 58 lukiokoulutuksen järjestäjän ja 67 ammatillisen peruskoulutuksen järjestäjän vuoden 2008 yksikköhintojen harkinnanvaraisesta korotuksesta opetusministeriölle. Vuoden 2007 rahoitusta koskien valmisteltiin 111 hakijan oikaisupyyntö yksikköhinta- tai rahoituspäätökseen, 27 muutosta järjestämislupiin liittyen ja 17 muutosta valmisteltiin hallintolain perusteella. Lisäksi käsiteltiin vuoden 2006 tarkistuspäätöksiin liittyvät oikaisut (29 kpl). Kaikki päätöksiin liittyvä valmistelu tiedonkeruut mukaan lukien toteutettiin aikataulujen mukaisesti ja tuotettiin tarvittavat raportit yksikköhinta-, rahoitus- ja valtionosuuspäätöksiin. Valtionosuuden saajia vuonna 2007 oli 940 kpl.</p>		
<p><i>OPH vastaa ammatillisen koulutuksen tulosrahoituksen mittareiden ja kehittämiseen liittyvistä tehtävistä OPM:n linjausten mukaisesti</i></p>	<p>Ammatillisen koulutuksen tulosrahoituksen edellyttämä tietoaineisto tuotettiin ja jatkettiin mittariston kehittämistyötä mm. seminaarityöskentelynä. Tulosrahoituksen määrittelemiseksi koottiin tietoaineisto 124 koulutuksen järjestäjältä, joista 2/3 saa tuloksellisuuteen perustuvaa yksikköhinnan korotusta.</p>		
<p><i>OHP Ylläpitää ja kehittää ammatillista lisäkoulutuksen rahoitusta</i></p>	<p>Valmisteltiin yhteistyössä opetusministeriön esittelijän kanssa esitys 177 ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjän oppilaitosmuotoisen koulutuksen suorite- ja rahoituspäätökseksi vuodelle 2008. Näistä 22 oli tehnyt harkinnanvaraisen korotusesityksen opiskelijatyövuosien määrän lisäämiseksi. Opetusministeriön esittelijän kanssa valmisteltiin 30 erikoisoppilaitoksen suorite- ja rahoituspäätökset vuodelle 2008. Oppilaitosmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen kustannusten tiedonkeruun laajentamiseksi laadittiin ehdotus uudesta kustannustiedonkeruulomakkeesta ja ohjeesta. Aikuiskoulutuksen opiskelijamaksuja koskeva kysely 32 koulutuksen järjestäjälle valmistui yhteistyössä opetusministeriön esittelijän kanssa.</p>		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<p><i>Perustiedonkeruut</i></p>	2	2	<p>Tammikuun tiedonkeruussa oli mukana 500 ja syyskuun tiedonkeruussa 670 järjestäjää. Kyselyt koskivat rahoitettavia koulutus- ja kulttuuripalveluita.</p>
<p><i>Kustannustiedonkeruu</i></p>	1	1	<p>Tiedonkeruu kustannus-, tulo- ja suoritetiedoista toteutettiin 640 järjestäjälle.</p>
<p><i>Tarkastukset</i></p>	3	3	<p>Raportoitiin opetusministeriölle tehdyt tarkastukset Karjaan kaupunkiin, Johtamistaidon</p>

Opistoon ja Helsingin kristilliseen opistoon.

1.2.2.10 Rakennerahastoasiat

Rakennerahastokauden 2000–2006 toiminta jatkui rahoituspäätöksen saaneiden projektien osalta vielä koko vuoden 2007. Projektiohjausta ja paikanpäällä suoritettavia varmennuksia tehtiin koko vuoden ajan. Erityinen painotus vuoden 2007 työssä oli projekteissa saavutettujen tulosten ja hyvien käytäntöjen levittämisessä ja juurruttamistyön tukemisessa. Hyvästä verkostoitumisesta ovat esimerkkeinä monialaiset ja alueellisesti yhteistoiminnallisesti järjestetyt päättöseminaarit ja tiedotustilaisuudet. Saavutetut hyvät käytännöt ovat olleet seminaarien kantavana teemana.

Uuden ohjelmakauden kansallinen valmistelu viivästy odotettua kauemmin. Opetushallituksen ESR -toimijat ovat olleet tiiviisti mukana seuraamassa kansallista valmistelua ja antaneet kommentteja rahoitustehtävän toteuttajan näkökulmasta etenkin valtakunnallista kehittämistä ajatellen.

Tulostavoite	Toteuma		
<i>OPH vastaa rakennerahastovaroilla ja niitä vastaavilla valtion rahoitusosuuksilla toteutettavien bankkeiden seurannasta ja valvonnasta, bankkeiden tarkastuksesta ja varojen takaisinperinnästä.</i>	Opetushallituksen rahoittamia ESR-projekteja on yhteensä 363, joista vuonna 2007 oli käynnissä 121. Ohjelmakaudella 2000–2006 projektien tuloksellisuutta ja varojen täysmääräistä käyttöä seurattiin aiempaa tiiviimmin. Vuoden aikana tehtiin 31 projektille paikan päällä toteutettua varmennuskäyntiä ja 11 ohjauskäyntiä. Näillä toimenpiteillä ohjattiin projektitoimijoita projektin hallintaan liittyvissä asioissa		
<i>OPH vastaa projektien sulkemisesta ja ohjelmakauden tulosten raportoinnista.</i>	Projektien sulkemista ja ohjelmakauden tulosten raportointia arvioidaan loppuraporttien lukumäärällä. Projektien sulkemista jatkettiin. Vuoden 2007 lopussa 67 % projekteista oli suljettu.		
<i>OPH varautuu tulevan ohjelmakauden 2007 - 2013 projektien käynnistämiseen ja hallinnointiin.</i>	Opetushallitus on seurannut uuden ohjelmakauden 2007 - 2013 asiakirjojen ja strategioiden valmistelua ja kommentoinut niiden luonnoksia opetushallinnon näkökulmasta. Osallistuttiin OPM:n hallinnoimien valtakunnallisten kehittämisohjelmien käynnistystilaisuuksiin ja Opetushallituksen rahoittamien kehittämisohjelmien projekti-hakijoiden ohjaukseen.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Loppuraportit kpl</i>	30	28	Projekteista saatavat hyvät käytännöt on analysoitu erillisissä kokoavissa projekteissa ja niiden kautta tuotettavissa julkaisuissa
<i>Rahoituksen sidontaprosentti %</i>	100	100	
<i>Rahoituksen maksatusprosentti %</i>	90	90	
<i>Koulutus- ja tiedotustilaisuudet kpl</i>	15	12	
<i>Tutkimukset ja selvitykset kpl</i>	4	2	Keväällä 2007 julkaistiin kaksi vuoden 2006 aikana tehtyä selvitystä projektien tuloksellisuudesta

ta ja vaikuttavuudesta. Vuonna 2007 käynnistettiin kaksi selvitystyötä, jotka valmistuvat vuoden 2008 alussa. Selvitystyöt käsittelevät projektien parhaita käytäntöjä

1.2.2.11 Vähälevikkisen oppimateriaalin tuottaminen

Tulostavoite	Toteuma		
<i>OPH tuottaa vähälevikkistä oppimateriaalia ja turvaa vähälevikkisen materiaalin saatavuuden.</i>	Opetushallitus on tuottanut sekä suomen- että ruotsinkielistä vähälevikkistä oppimateriaalia, joka koostuu oppikirjoista ja erilaisesta digitaalisesta materiaalista. Ruotsinkielisen www-aineiston tuotanto on aloitettu vuosittaisen sopimuksen puitteissa yhteistyössä Yleisradion kanssa.		
<i>OPH selvittää vähälevikkisen oppimateriaalin tarvetta ja valmistelee suunnitelmaa vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamisen periaatteista ja painopisteistä.</i>	Vähälevikkisen oppimateriaalin selvitystyö valmistui marraskuussa 2007. Vähälevikkisen oppimateriaalituotannon tarvekartoitus jatkuu edelleen keväällä 2008. Oppimateriaalien kehitystyötä tehtiin kahden laajan hankkeen yhteydessä. Euroopan Komission rahoittamassa eContentPlus-ohjelman MELT-hankkeessa luotiin oppimateriaaleille yhteinen kuvailumalli, jolla kuvaillut materiaalit asetetaan haettaviksi monikielisen verkkohakupalvelun kautta. Lisäksi Opetushallitus osallistui FinnOnto-hankkeeseen perehtyäksään ontologioiden käyttöön aineistojen luokittelussa ja mahdollisuuksiin tuottaa niiden pohjalta uudentyypisiä verkkohakupalveluita. Opetushallitus kilpailutti loppuvuodesta 2007 maksuttomien, avoimessa opetuskäytössä olevien verkkooppimateriaalien hakupalvelun toteutuksen, jonka on määrä valmistua keväällä 2008.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Tarvekartoitus ja pitkän aikavälin suunnitelma</i>	1	1	Vähälevikkisen oppimateriaalin selvitystyö jatkuu vuonna 2008
<i>Uudet oppikirjat oheismateriaaleineen (kpl)</i>	55	63	
<i>Maksuton digitaalinen oppimateriaali (kpl)</i>	40	59	

1.2.2.12 Valtion oppilaitokset

Opetushallituksen alaisuudessa on 17 valtion oppilaitosta: seitsemän yleissivistävää erityiskoulua, kaksi kielikoulua, viisi ammatillista erityisoppilaitosta, Opetusalan koulutuskeskus Opeko, Saamelaisalueen koulutuskeskus SAKK ja Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus Meriturva. Niiden lisäksi Opetushallitus huolehtii koulukotien perusopetuksesta. Oulussa sijaitsevat Lohipadon sekä Merikartanon koulut yhdistettiin 1.1.2007 lukien yhdeksi oppilaitokseksi ja uudeksi nimeksi tuli Tervaväylän koulu. Vuonna 2007 ammatillisessa peruskoulutuksessa sekä yleissivistävässä koulutuksessa oli yhteensä 3040 opiskelijaa (3021 vuonna 2006).

Kertomusvuonna Opetushallituksessa aloitettiin valtion oppilaitosten palvelu- ja kehittämisskustoiminnan kehittämisohjelma, jonka lähtökohtana on vahvistaa valtion oppilaitosten valtakunnallista roolia asiantuntijapalveluiden tarjoajina ja tasa-arvoisten opiskelijaedellytysten mahdollistajana.

Valtion oppilaitokset ovat mukana opetusministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaan liittyvässä palvelukeskushankkeessa (PAKE). Hankkeen projektiryhmissä on jäsenenä myös valtion koulujen edustajia.

Opetushallituksen toimesta valmisteltiin Helsingin eurooppalaisen koulun opetussuunnitelma sekä osallistuttiin koulua koskevan lain valmisteluun.

Vuoden 2006 toiminnan palautekeskustelut käytiin keväällä 2007 ryhmittäin: ammatilliset erityisoppilaitokset, näkövammaisten, kuulovammaisten ja liikuntavammaisten koulut sekä Meriturva ja Saamelaisalueen koulutuskeskus kukin omanaan. Helmikuussa Opetushallitus osallistui STAKESin järjestämiin valtion koulukotien tulossopimusneuvotteluihin.

Tulostavoite	Toteuma
<p><i>OPH tulosoittaa valtion kielikouluja ja vammaisten lasten kouluja hallitusohjelman ja koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisohjelman tavoitteiden mukaisesti. OPH kiinnittää huomiota oppilaiden ja opiskelijoiden oikeusturvan toteutumiseen valtion kielikouluissa ja vammaisten lasten kouluissa. Lisäksi OPH tulosoittaa valtion ammatillisia oppilaitoksia</i></p>	<p>Valtion yleissivistävien erityiskoulujen kanssa on pidetty palaute- ja tuloskeskustelut, joissa on otettu huomioon ja korostettu kehittämisohjelman tavoitteita. Lisäksi yleissivistävien koulujen ja ammatillisten oppilaitosten kanssa on pidetty kolme seminaaria, joissa on ohjattu kouluja ja oppilaitoksia yhdenmukaiseen toimintakulttuuriin opetuksessa ja kuntoutuksessa sekä oppilaiden oikeusturvan toteutumisessa. Myös koulujen ja oppilaitosten opetus-toimen itsearvioinnin toteuttamiseen ja kehittämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota.</p> <p>Edellisenä vuonna aloitettua maksullisen palvelutoiminnan koulutusohjelmaa jatkettiin ja järjestettiin kaksi kahden päivän pituista koulutustilaisuutta.</p> <p>Opetushallitus on ohjannut valtion ja yksityisiä koulukoteja opetuksen ja oppilashuollon kehittämisessä. Tulosoittaminen on kohdistunut vain valtion koulukotien koulujen toimintaan.</p>
<p><i>OPH tulosoittaa Opetusalan koulutuskeskusta</i></p>	<p>Opetusalan koulutuskeskus on sopeuttanut talouttaan ja kehittänyt toimintaansa tulossopimuksen ja strategisten linjausten mukaisesti keskittyen valtakunnallisiin ydintehtäviinsä. Henkilöstöä on vähennetty huomattavasti, kun majoitus- ja ravitsemistoiminnasta on luovuttu.</p>
<p><i>OPH tekee opetusministeriölle esityksen valtion kielikoulujen ja vammaisten lasten koulujen toiminnan ja oppilaitosverkoston kehittämisestä</i></p>	<p>Opetushallitus valmistelee opetusministeriölle esitystä valtion kielikoulujen ja erityiskoulujen toiminnan kehittämisestä ja oppilaitosverkoston kokoamisesta.</p>

OPH osallistuu työhön, jossa selvitetään mahdollisuus liittää valtion omistamat ammatilliset erityisoppilaitokset osaksi erityisopetuksen tai alueellisen järjestäjän toimintakokonaisuutta

Opetushallitus on toteuttanut palaute- ja tuloskeskustelut oppilaitosten kanssa, sekä avustaa opetusministeriön valtion ammatillisten erityisoppilaitosten siirtohankkeessa. Tavoitteena on siirtää valtion ammatilliset erityisoppilaitokset ensisijaisesti osaksi muita ammatillisen erityisopetuksen järjestäjiä vuodesta 2009 lukien

Valtion oppilaitosten kulut

Valtion oppilaitosten kulurakenne vaihtelee ryhmittäin. Opetukseen käytetyt kulut olivat suurimmat kielikouluissa (60 %) ja pienimmät ammatillisissa erityisoppilaitoksissa (29 %). Ammatillisissa oppilaitoksissa opetuksen osuus kuluista oli 47 %. Vastaavasti oppilashuollon osuus oli 42 % ammatillisissa erityisoppilaitoksissa, 20 % ammatillisissa oppilaitoksissa ja 10 % kielikouluissa. Hallinnon osuus oli 8 % sekä kielikouluissa, 12 % ammatillisissa oppilaitoksissa ja ammatillisissa erityisoppilaitoksissa se oli 10 %. Kiinteistöjen osuus oli kaikissa oppilaitosryhmissä noin viidennes kuluista.

KOULUJEN VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT VUONNA 2005–2007 (ei sisällä maksullisen palvelutoiminnan menoja)

Ammatilliset oppilaitokset

	2005	2006	2007
Opetus	16 476 649	16 767 377	16 701 388
Oppilashuolto	7 263 346	7 190 327	7 147 052
Hallinto	3 052 602	3 483 570	4 309 358
Kiinteistö	6 677 452	7 068 636	7 088 065
	33 470 049	34 509 910	35 245 863

Yleissivistävät erityiskoulut

Opetus	9 330 619	9 706 144	9 620 014
Oppilashuolto	13 283 662	13 249 224	13 636 588
Hallinto	2 832 581	2 968 886	3 290 987
Kiinteistö	5 927 960	5 903 295	6 104 185
	31 374 822	31 827 549	32 651 774

Kielikoulut

Opetus	6 083 633	5 807 189	5 913 697
Oppilashuolto	874 702	937 373	1 023 501
Hallinto	495 496	695 705	787 739
Kiinteistö	2 088 442	2 079 479	2 159 515
	9 542 273	9 519 746	9 884 452

1.2.2.12.1 Valtion yleissivistävät oppilaitokset

Kielikoulut

Valtion kielikouluja ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin ranskalais-suomalainen koulu ja Suomalais-venäläinen koulu. Koulujen tulosalueet ovat esiopetus, perusopetus ja lukio-opetus. Tavoitteena on, että oppilaat saavat edellä mainitun lisäksi myös hyvän ranskan ja venäjän kielen taidon sekä asianomaisen kulttuurin tuntemuksen.

Kouluissa on aloitettu toiminnan kehittäminen ja arviointi suhteessa opetussuunnitelman tavoitteisiin. On keskitytty ainekohtaiseen opetussuunnitelmatyöhön ja sitä kautta myös opetuksen kehittämiseen. Opetushallitus ohjaa myös palvelukeskustoiminnan kehittämistä.

Koulut ovat toimineet aktiivisesti ranskan ja venäjän kielten ja kulttuurin opetuksen ja vastaavan aineopetuksen kehittäjinä yhteistyöverkostoissaan. Koulut ovat aktiivisesti järjestäneet leirikoulu-, kulttuuri- ja opintomatkoja ja tehneet aktiivisesti tunnetuksi omaa kielialuettaan.

KIELIKOULUJEN TOIMINNAN LAAJUUS VUOSINA 2005 - 2007

	Yhteensä 2005	Yhteensä 2006	Yhteensä 2007
	1 519	1 521	1 540
Esiopetus			
- oppilaita	124	120	130
- opetustuntia	118 940	112 208	129 752
Perusopetus			
- oppilaita	1 097	1 084	1 080
- opetustuntia	1 316 148	1 283 836	1 250 778
Lukio-opetus			
- oppilaita	298	317	330
- opetustuntia	391 604	477 852	485 170
- suoritettut ylioppilastutkinnot	78	69	83

Vuonna 2007 esi- perusopetuksessa olevista keskeytti 39 ja lukio-opetuksesta kymmenen oppilasta. Keskeytykset johtuivat koulun vaihdosta tai muutosta ulkomaille. Ainoastaan yksi lukion oppilas keskeytti kokonaan opintonsa.

Yleissivistävät erityiskoulut

Yleissivistäviä erityiskouluja ovat Mäntykankaan koulu Kuopiossa sekä Ruskeasuon koulu Helsingissä, jotka ovat ensisijaisesti liikuntavammaisille tarkoitettuja oppilaitoksia, Jyväskylän näkövammaisten koulu sekä Svenska skolan för synskadade Helsingissä ovat tarkoitettu näkövammaisille, Haukkarannan koulu Oulussa ja Mikael-koulu Mikkelissä ovat kuulovammaisille oppilaille ja Tervaväylän koulu Oulussa on tarkoitettu sekä kuulo- että liikuntavammaisille oppilaille. Koulujen oppilasmäärät ovat pysyneet ennallaan, mutta vaikea- ja monivammaisten osuus muodostaa nykyään enemmistön.

Valtion erityiskoulut ovat valtakunnallisia palvelu- ja kehittämiskeskuksia, joille opetusministeriö on perusopetuslain (628/1998) 8, 39 ja 52 §:n nojalla määrännyt erityiseksi tehtäväksi järjestää esi-, perus- ja lisäopetusta sekä opetukseen liittyviä tukipalveluita niille vaikeasti monivammaisille ja sairaille oppilaille, joiden opetusta ei voida järjestää kunnan koululaitoksessa. Opetusta järjestetään näkö-, kuulo- ja liikuntavammaisille, neurologisesti sairaille ja pitkäaikaissairaille, dysfaattisille ja autistisille sekä muille vammaisille ja sairaille lapsille ja nuorille. Palveluja annetaan muille opetuksen järjestäjille, oppilaiden vanhemmille, opettajille, koulunkäyntiavustajille, terveydenhoito- ja kuntoutushenkilöstölle sekä muille oppilaan kanssa työskenteleville asiantuntijoille.

Koulut antavat oppilaille oppimisvalmiuksia parantavaa kuntoutusta, tilapäistä opetusta ja kuntoutusta tuki- ja kokeilujaksojen aikana sekä kehittävät opetus- ja kuntoutusmenetelmiä, opetusvälineitä ja oppimateriaaleja.

Valtion yleissivistävien erityiskoulujen VALTERI-hanketta on jatkettu yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Hankkeessa koulut ovat luoneet yhteiset suuntaviivat ja käytännöt näiden palvelujen tuottamiseen erityistä tukea tarvitseville oppilaille, heidän kanssaan työskenteleville sekä heidän perheilleen. Samalla on hyödynnetty kunkin oppilaitoksen erityisosaamista virtuaalisessa ohjaustoiminnassa. Projektin myötä oppilaitokset ja huoltajat ovat saaneet helpommin tietoa valtion yleissivistävien erityiskoulujen tarjoamista tukipalveluista (esimerkiksi sivustolta www.valteri.fi).

Valtion erityiskoulujen henkilöstö on ollut vahvasti mukana kansainvälisessä toiminnassa hakien oman alansa kongresseista ja tutustumismatkoilta uusinta tietoa työnsä kehittämiseen. Muina työmuotoina ovat mm. työntekijävaihdot, kansainvälinen koulutus ulkomailla ja Suomessa, ystävyyskoulut ja -luokat, ulkomaalaiset opiskelijaharjoittelijat ja osallistuminen kansainvälisiin hankkeisiin. Myös oppilaat ovat tehneet leirikoulumatkoja ulkomaille.

Palvelu- ja kehittämiskeskustoiminnan osalta painopiste on ohjaustoiminnassa sekä koulussa että kentällä.

Erityiskoulujen kokonaisoppilasmäärä on vähentynyt edellisvuodesta yhden prosentin 504 oppilaasta 499 oppilaaseen. Perusopetuksen osalta oppilasmäärä on pysynyt ennallaan. Vähennys on esiopetuksessa. Peruskoulun päättötodistuksia annettiin 63 oppilaalle, kasvua noin 15 %. Opetuksen keskeytti terveydellisistä syistä kaksi oppilasta.

TOIMINNAN LAAJUUS VUOSINA 2005 - 2007

	Yhteensä 2005	Yhteensä 2006	Yhteensä 2007
Oppilaita yhteensä	493	503	499
Esiopetus	35	38	33
Perusopetus	416	414	414
Lisäopetus	42	51	52
Vuotuinen keskeyttäminen	0	1	2
Kuntoutus koulupäivien aikana			
- oppilastuntia	47 716	51 580	56 623
Palvelukeskustoiminnan laajuus			
Ohjaustoiminta koulussa sekä muualla pidetyt kurssit ja luennot			
-koulutettavapäiviä	297 455	170 892	372 639
Ohjaustoiminta kentällä			
- ohjauskäyntejä	743	731	809
- oppilaita	769	728	760
- kuntia, joissa käyty	212	251	222
Tilapäinen opetus ja kuntoutus (tukijaksot, kuntoutus-tutkimukset)			
- Koulutettavapäiviä	3 499	3 496	3 436
Lukion suorittamista edistäväs opetus (Mikael-koulu)			
- oppilaita	12	13	14

Perusopetuksen päättäneistä 49 % on hakeutunut lisäopetukseen, 23 % ammatilliseen peruskoulutukseen, 17 % ammattiin valmentavaan koulutukseen, 8 % lukio-opetukseen ja vain 2 % on näiden ulkopuolella.

YLEISSIVISTÄVÄT ERITYISKOULUT Perusopetuksen jälkeinen aika

	2005	2006	2007
Jatko-opinnot			
Lisäopetus	31	35	41
Lukio-opetus	7	6	7
Ammattiin valmentava koulutus	22	15	14
Ammatillinen peruskoulu tus	19	32	19
Muu	15	6	2
	94	94	83

1.2.2.12.2 Valtion ammatilliset oppilaitokset

Valtion ammatilliset erityisoppilaitokset

Valtion ammatillisia erityisoppilaitoksia ovat Arla-instituutti Espoossa, Aura-instituutti Turussa sekä Alavuden erityisammattikoulu, Kuhankosken erityisoppilaitos Laukaalla ja Perttulan erityisammattikoulu Hämeenlinnassa.

Ammatilliset erityisoppilaitokset antavat ammatillista peruskoulutusta sekä valmentavaa koulutusta kuulo-, näkö ja kehitysvammaisille nuorille. Tämän lisäksi koulujen tehtävänä on toimia alueensa ammatillisen erityisopetuksen palvelu- ja kehittämiskeskuksina. Toimintaa on toteutettu osallistumalla erityisopetuksen kansallisiin ja kansainvälisiin kehittämishankkeisiin sekä tarjoamalla konsultaatiopalveluja ammatillisille oppilaitoksille ja muille hallinnonaloille. Vahvaa perinteistä palvelu- ja kehittämiskeskustoimintaa on jatkettu koulutukseen hakeutuille nuorille järjestettyjen koulutuskokeilujen muodossa ja järjestämällä vaikeimmin vammaisten koulutusta opiskelijoiden kotipaikkakuntien tuntumassa.

Toiminnan painopisteenä on vastuu vaikeasti vammaisten koulutuksen järjestämisestä. Oppilaista 62 % on ammatillisessa koulutuksessa ja 38 % valmentavassa ja kuntouttavassa koulutuksessa.

Toiminnan painopiste on edelleen ollut alueellisessa kehittämisessä ja vastuun ottamisessa oman toiminta- alueen erityistä tukea tarvitsevien nuorten perusopetuksen jälkeisestä koulutuksesta yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. Valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen toimintamuotoja on kehitetty. Vaikeasti vammaisten perusopetuksen jälkeisen koulutuksen järjestämisen muodot ovat vakiintumassa ja näiden nuorten koulutuksellinen ja myös alueellinen tasa-arvoisuus on parantunut. Erityisesti painopisteinä ovat olleet ammatitiosaamisen näyttöjen käyttöön ottaminen, opiskelijoiden osallisuuden lisääminen sekä kiinnostuksen herättäminen taiteita ja kulttuuria kohtaan.

Opiskelijamäärä on 873 (870 vuonna 2006). Näistä 564 oli ammatillisessa peruskoulutuksessa ja 309 opiskelijaa valmentavassa koulutuksessa.

Ammatitiostrategia tähtää vahvan rakenteellisen ja taloudellisen perustan muodostamiseen ammatillisen koulutuksen järjestämisen alueilla ja eri alojen koulutuksessa sekä koulu-

tuksen tehokkuuden ja vaikuttavuuden lisäämiseen. Ammatillisen erityisopetuksen järjestämistä ja työnjakoa selvitetään osana ammattiopistostrategian mukaista rakenteellista kehittämistä. Tavoitteena on siirtää valtion ammatilliset erityisoppilaitokset osaksi muita ammatillisen erityisopetuksen järjestäjiä vuodesta 2009 lukien.

VALTION AMMATILLISTEN ERITYISOPPILAITOSTEN TOIMINNAN LAAJUUS VUOSINA 2005 - 2007

	2005	2006	2007
Oppilaita Yhteensä	874	870	873
Ammatillinen peruskoulutus	539	553	564
Valmentava koulutus	335	317	309
Ammatillinen lisä- ja täydennyskoulutus/koulutettavapäiviä	6478	6204	6912
Vuotuinen keskeyttäminen			
- ammatillinen peruskoulutus	33	54	53
- valmentava koulutus	16	15	8
- ammatti- ja erikoisammatteihin valmistava koulutus	7	4	4
Palvelukeskustoiminnan laajuus			
Koulutus eri henkilöstöryhmille			
- koulutettavapäiviä	1877	2368	1984
Konsultoineja eri tahoille /tunteja	673	535	1050
Koulutuskokeilupäiviä	1896	2211	1818

Opintonsa päätti viime vuonna 420 opiskelijaa. Tutkintotodistuksia annettiin 46 (11 %) opiskelijalle ja tutkintotodistuksia, joissa mukautettuja opintokokonaisuuksia sai 69 (16 %) opiskelijaa. Todistuksen suoritetuista opinnoista sai 305 (73 %) opiskelijaa. Opintonsa on keskeyttänyt 53 opiskelijaa, joista suurin osa on terveydellisistä syistä.

Opiskelijoista on 38 % koulutuksen jälkeen siirtynyt jatkokoulutukseen (160) ja 36 % toimintakeskuksiin, tuettuun työhön tai avotyöhön (149).

VALTION AMMATILLISET ERITYISOPPILAITOKSET

Koulutuksen jälkeinen aika 2005 – 2007

	2005	2006	2007
Päättötodistusten lukumäärä	366	413	420
- tutkintotodistus	49	51	46
- tutkintotodistus, jossa mukautettuja opintokokonaisuuksia	20	44	69
- todistus suoritetuista opinnoista	297	318	305
Koulutuksen jälkeinen aika			
- vapaat työmarkkinat	34	42	38
- itsenäinen yrittäjä	6	14	17
- avotyö	48	61	41
- tuettu työ	9	15	19
- toimintakeskukset	87	127	89
- jatkokoulutus	125	114	160
- työtön	19	6	16
- muu (eläkkeellä tms.)	38	34	40

Saamelaisalueen koulutuskeskus

Saamelaisalueen koulutuskeskus on monialainen ja monikulttuurinen oppilaitos Inarissa, Suomen saamelaisalueella. Saamelaisalueen koulutuskeskus antaa koulutusta lähinnä saamelaisalueen tarpeita varten, säilyttää ja kehittää saamelaiskulttuuria ja luontaiselinkeinoja ja edistää saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista.

Kertomusvuonna käynnistettiin ammatillisen perustutkinnon, ylioppilastutkinnon ja lukion oppimäärän suorittamismahdollisuuden suunnittelu- ja valmistelutyö yhdessä Ivalon lukion kanssa. Mukana ovat seuraavat kuusi ammatillista perustutkintoa: käsi- ja taideteollisuus, hotelli- ja ravintola-ala, matkailuala, luonto- ja ympäristöala, tietojenkäsittelyala sekä sosiaali- ja terveystieteet.

Kansainvälisessä toiminnassa painopistealueena ovat olleet ensisijaisesti arktiset alueet ja niiden perinteiset elinkeinot. Yhteistyötä tehtiin esimerkiksi opettaja- ja oppilasvaihtona mm. arktisen yliopiston kanssa. Toivonniemen luontaistalouden kehittämissyksikön tuotantotilat ovat olleet kansainvälisten projektien aktiivisessa käytössä.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa oli 128 opiskelijaa (127 vuonna 2006). Tutkintotodistuksen on saanut viime vuonna 44 opiskelijaa. Aikuisten yleissivistävän koulutuksen opiskelijamäärä oli 14 (15 vuonna 2006) ja he suorittivat 650 opintoviikkoa (600 vuonna 2006).

TOIMINNAN LAAJUUS VUOSINA 2005 - 2007

	Toteutunut 2005	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007
Ammatillinen peruskoulutus			
- opiskelijoita	129	127	128
- tutkintotodistus	36	21	44
- keskeyttäneitä	20	18	17
Aikuisten yleissivistävä koulutus			
- opiskelijoita	22	15	14
- keskeyttäneitä	3	1	0
Saamen kielen ja kulttuurin koulutus			
- opiskelijoita	643	701	705
- opiskelijaviikkoja	1166	1117	1128
Jatko- ja täydennyskoulutus			
- opiskelijatyöpäiviä	4543	2823	3564
Työvoimapolitiittinen koulutus			
- koulutettavapäiviä	1409	3593	7895

Merenkulun turvallisuuskeskus (Meriturva)

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus tuottaa nykyisen laatukäsityksen mukaista korkeatasoista turvallisuuskoulutusta ja laiva- ja konesimulaattorikoulutusta merenkulkualan opiskelijoille, merenkulkijoille, alalle hakeutuville ja sillä alalla toimiville merenkulkijoille, puolustusvoimille ja muille alan sidosryhmille. Keskus kehittää palveluitaan tavoitteena tukea valtakunnallisen turvallisuuskoulutuksen kehitystä.

Meriturvan käyttöaste lisääntyi erityisesti pelastautumiskoulutuksessa merkittävästi ja asiakaskuntaa saatiin laajennettu määrätietoisella markkinoinnilla ja tiedottamalla meriturvallisuus-koulutuksen tarpeellisuudesta. Maksullisen palvelutoiminnan tuotto kasvoi myös samassa suhteessa.

Palokoulutuskeskuksen useamman vuoden vireillä ollut opetusympäristön kehittämishanke käynnistyi syksyllä tavoitteena palosimulaattoriyksikön uusiminen ja turvallisen ja ympäristöstävällisen ratkaisun aikaansaaminen. Keskus jatkoi toimintaansa valtakunnan johtavana merenkulkijoiden palokouluttajana. Pelastuslaitokset lisäsivät yksikön käyttöä harjoittelupaikanaan.

Laivasimulaattoriyksikön asemaa organisaatiokentässä selvittävä hanke käynnistyi loppuvuodesta.

TOIMINNAN LAAJUUS 2005- 2007

	Toteutunut 2005	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007
Kursseja	158	168	201
Kurssipäiviä	277	269	337
Osallistujia	2069	2159	2655
Koulutetta- vapäiviä	3874	3778	4332

Opetusalan koulutuskeskus (Opeko)

Opekon tehtävät on määritelty laissa (1259/97) ja asetuksessa (187/98) ja toimintaperiaatteista on sovittu työjärjestyksessä. Opetusalan koulutuskeskus on Opetushallituksen alainen, verkostoperiaatteella toimiva opetustoimialan jatko- ja täydennyskoulutuksen asian- tuntijaorganisaatio, joka tarjoaa koulutus-, konsultointi- ja kehittämisspalveluja ensisijaisesti opetusalan henkilöstölle esi- ja perusopetuksen, toisen asteen yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen sekä aikuiskoulutuksen alueilla sekä tätä toimintaa tukevia ravintola-, majoitus-, kokous- ja kiinteistöhoitopalveluja.

Opeko on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti toimiva laitos. Toimintakaudella lisättiin ja monipuolistettiin opetustarjontaa sekä uudistettiin sisältöjä Opetushallituksen koulutuslinjausten sekä asiakaskunnan koulutustarpeiden ja kysynnän mukaisesti.

Opekon toimintoja ja valintoja ohjasi toimintavuonna 2007 edelleen ajatus oppivasta organisaatiosta niin, että lähestytään määrätietoisesti vuoteen 2012 yhdessä asetettua visiota kansallisesti ja kansainvälisesti arvostetusta, opetusalaan erikoistuneesta täydennyskoulutuksen osajasta ja kehittäjästä.

Opekon taloudellisen toiminnan tervehdyttämiseksi johtokunta päätti kokouksessaan 15.2.2007 lopettaa elokuun loppuun 2007 mennessä Opekon Heinolassa harjoittamat majoitus-, ravintola- ja kiinteistöhoitopalvelut tuotannollisista ja taloudellisista syistä.

Toimintavuonna 2007 Opeko järjesti 1093 koulutus- tai kehittämistilaisuutta 101 paikkakunnalla eri puolilla Suomea. Koulutettavapäiviä kertyi 43 004. Opekon tuotot olivat noin 6,74 miljoonaa euroa (2006 6,38 milj. euroa). Vuoden aikana suosituimmat teemat olivat johtami-

seen, tieto- ja viestintäteknikkaan, erilaisen lapsen ja nuoren kohtaamiseen sekä työelämä- ja moniammatilliseen yhteistyöhön liittyvät teemat. Myös kansainväliseen toimintaan, vieraisiin kieliin ja kulttuureihin ja etenkin maahanmuuttajakoulutukseen liittyvät teemat laajenivat voimakkaasti.

TOIMINNAN LAAJUUS 2005- 2007

Opetusalan koulutuskeskus

	Toteutunut 2005	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007
Toiminnan laajuus			
Koulutustilaisuuksia	1 061	1 007	1 093
Heinola	155	147	110
Tampere	226	199	210
Muulla tapahtunut koulutus	680	661	773
Koulutettavapäiviä	36 457	39 075	43 004
Heinolassa	7 337	7 318	5 557
Tampereella	7 934	6 237	6 694
Muulla tapahtunut koulutus	21 286	25 520	30 753

Valtion koulukodit

Koulukotien tulosohjauksesta vastaa STAKES, Opetushallitus osallistuu tulosneuvotteluihin perusopetuksen osalta. Valtion koulukoteja ovat Harvialan koulukoti Janakkalassa, Kasvun yhteisö Mikkelin maalaiskunnassa, VBU-center/Lagmansgården Pietarsaaren maalaiskunnassa, Limingan koulukoti, Sippolan koulukoti Anjalankoskella ja Vuorelan koulukoti Vihdissä. Oppilaita näissä oli kertomusvuonna keskimäärin 160 (165 vuonna 2006). Koulutuksen tavoitteena on peruskoulun päästötodistuksen saaminen sekä motivoiminen jatko-opintoihin. Koulukotien keskimääräinen yksikköhinta oli 13 361 € ja kokonaisrahoitus oli 2 132 300 €.

Eurooppa-koulut

Opetushallitus hoitaa Suomen osuutta 14 Eurooppa-koulun (13 koulua vuonna 2006) hallinnossa. Vuosi 2007 on Suomen kannalta poikkeava, sillä Suomi toimii puheenjohtajana lukuvuoden 2007–2008 ajan ja vastaa järjestelmän johtamisesta ja kehittämisestä. Käytännössä puheenjohtajuus tarkoittaa sitä, että Suomi johtaa puhetta ja vastaa päätöksenteosta johtokunnassa ja sitä avustavissa lautakunnissa, komiteoissa ja joissakin työryhmissä. Vuonna 2007 Eurooppa-koulujen hallintoelimissä ja työryhmissä jatkettiin sekä keskitetyn että koulutason hallinnon ja rahoituksen uudistamiseen tähtäävää kehittämistä. Lisäksi on viety eteenpäin hanketta EB-tutkinnon avaamiseksi myös kansallisille ns. akkreditoituille kouluille.

Eurooppa-kouluissa oli oppilaita vuonna 2007 yhteensä 21 021. Suomalainen kieliosasto on vain Bryssel II ja Luxemburg I -kouluissa. Suomalaisten oppilaiden lukumäärä näissä kouluissa on jatkanut kasvuaan ja on nyt Bryssel II:ssä noin 350 ja Luxemburg I:ssä 180. Suomesta lähetettyjä opettajia oli yhteensä 27, lisäksi yksi rehtori ja yksi apulaisrehtori.

Opetushallitus on tukenut suomalaisten osastojen toimintaa lähettämällä kouluihin eri alojen asiantuntijoita lähinnä suomen kielen ja kulttuurin alalta. Opetushallitus on myös tarjonnut konsultoivan psykologin palveluita kouluille sekä järjestänyt opinto-ohjaajan vierailun molempiin kouluihin. Opettajille on pidetty yhteinen koulutuspäivä ja on tuettu heidän omaehtoista kouluttautumistaan.

1.2.3 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Tulostavoite	Toteuma
<p><i>OPH vastaa kansainväliseen toimintaan liittyvien avustusten myöntämisestä opetusministeriön ohjeiden mukaisesti</i></p>	<p>Yleissivistävän koulutuksen kansainvälistymishankkeiden rahoittamiseksi vastaanotettiin noin 250 hakemusta, joista rahoitus myönnettiin noin 120 hankkeelle. Kansainvälistymistä tukevia koulutus- tai tiedotustilaisuuksia järjestettiin 4 seutukunnalla. Yhteistyötä CIMO:n kanssa on lisätty mm. arvioinnissa ja tiedotuksessa sekä laadittu yhteinen koulujen kv-opas.</p> <p>Yleissivistävän koulutuksen osalta valtionavustusten painoalueiksi asetettiin elinikäisen oppimisen ohjelmaan liittyviä teemoja. Näistä toteutui vahvimpana kieltenopetuksen kehittäminen. Oppimisympäristöjen kehittäminen, kouluhyvinvointi- sekä maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusteemat tukivat osaltaan asiaan liittyvää kansallista ja seudullista kehittämistä. Hankkeiden lisääntyvä verkostomaisuus toi kv-valtionavun piiriin n. 800 koulua.</p> <p>Ammatillisen koulutuksen kansainvälistymishankkeiden rahoittamiseksi vastaanotettiin 75 hakemusta, joista rahoitusta sai 42 hanketta. Kansainvälistymistä tukevia koulutustilaisuuksia on järjestetty CIMO:n kanssa yhteistyössä kaksi. Valtionapuprosesseissa on toimittu yhteistyössä eri asiantuntijajyksiköiden kanssa.</p> <p>Ammatillisessa koulutuksessa avustuksilla tuettiin 1) Koulutus- tai opintoalakohtaisten verkostojen työelämälähtöistä yhteistyötä 2) Ops-perusteiden mukaisten työssäoppimis- ja muiden opintojaksojen kehittämistä sekä opiskelua yrityksissä ulkomailla, 3) Opettajien ulkomaisia työelämäjaksoja, 4) Euroopan ulkopuolisten kulttuurien tuntemuksen lisäämistä ja monikulttuurisuutta hyödyntäviä oppimismahdollisuuksia. Verkostojen avulla tukitoiminta saavuttaa enemmistön ammatillisista oppilaitoksista/koulutuksen järjestäjistä.</p>
<p><i>OPH vastaa ammatillisen koulutuksen kehittämistoiminnan ja yhteisten tehtävien vaatimien hankkeiden valtionavustus- ja muiden rahoituspäätösten tekemisestä</i></p>	<p>Opetushallitus on myöntänyt valtionavustuksia ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja työpaikalla tapahtuvan opiskelun kehittämisen hankkeisiin. Ammatillisen koulutuksen kehittämishankkeiden</p>

rahoittamiseksi vastaanotettiin noin 300 hakemusta, joista rahoitus myönnettiin noin 214 hankkeelle.

Ammatillisen koulutuksen osalta valtionavustusten painoalueiksi asetettiin työelämälähtöisen ammatillisen koulutuksen kehittäminen, ammatillisten perustutkintojen perusteiden uudistamisen ja eri alojen koulutuksen kehittämisen tukeminen sekä ammatitopistostrategian mukainen koulutuksen järjestäjien yhteistoiminnan tukeminen. Kaikki edellä mainitut painoalueet ovat toteutuneet ja tukevat sekä hallitusohjelman että kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Avustuksilla tuettiin muun muassa:

- 1) työpaikalla tapahtuvan opiskelun kehittämistä
 - koulutuksen järjestäjien työssäoppimisen hankkeet
 - työpaikalla tapahtuvan oppimisen kulukorvaukset ja sopimuskäytäntöjä koskeva selvitys
 - ammattiosaamisen näyttöjen kustannusvaikutusselvitys
- 2) ammattiosaamisen näyttöjen toimeenpanoa
- 3) ammattiosaajan tyky-passin kehittämistä ja kokeiluja
- 4) ammatillisten perustutkintojen perusteiden uudistamista 24 tutkintokohtaisessa projektissa sekä käännös- ja levitystyö
- 5) selvitystä ammatillisen opetuksen ja ohjauksen määrästä ja riittävydestä
- 6) eri alojen koulutuksen kehittämistä
 - alakohtaisten osaamistarpeiden ennakointi
 - puhdistuspalvelujen perustutkinnon vetovoimaisuuden lisääminen
 - kaupan alan ammatillisen IB-tutkinnon kehittäminen
 - musiikkipainotteisen koulutuksen kehittäminen
 - kone- ja metallialan koulutuksen kehittämisstrategia
 - taloushallinnon ja toimistopalvelujen koulutuksen pilotointi
 - lentokoneasennuksen koulutussuunnitelmien saattaminen vastaamaan PART-kelpoisuutta
 - kuljetusalan koulutuksen kehittämisstrategia
 - maatilatalouden kehittämisstrategian toimeenpano
 - opetusmaatilat ja puutarhat virtuaalisessa oppimisympäristössä
- 7) ammatillisen koulutuksen järjestäjäroolihanketta sekä koulutuksen järjestäjien tietohallinnon koordinoitua ja kehittämistä
- 8) toisen asteen ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstön osaamisalueiden määrittämistä
- 9) ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta

OPH edistää työelämässä toimivien koulutukseen osallistumista ja muuta ammattitaidon kehittämistä suuntaamalla koulutuksen järjestäjille myönnettäviä työelämän kehittämis- ja palvelutehtävissä tarvittavan osaamisen parantamiseen tarkoitettuja valtionavustuksia. OPH myöntää ammatillisen lisäkoulutuksen laadun kehittämiseen tarkoitettuja valtionavustuksia. Valtionavustusten myöntämiseen liittyen OPH tukee koulutuksen järjestäjien ja yritysten verkottumista sekä ohjaa ja seuraa työelämän kehittämis- ja palvelutoimintaa. Yhdessä OPM:n kanssa OPH kehittää työkeinoiminnan arviointia.

OPH tukee ja edistää myöntämillään kehittämisavustuksilla vapaan sivistystyön suuntaviivaohjausta, opetuksen laadun kehittämistä, oppilaitosten yhteistyötä ja osallistujapohjan laajentamista

- koulutuksen kokeilun seurantaselvitys sekä ohjauksen ja valmistavan koulutuksen tiedotus sekä www-sivujen ylläpitäminen

10) eri koulumuotojen yhteistyötä

- rajapintamallin kehittäminen lukion ja ammatillisen koulutuksen yhteistoiminnassa.

Ammatillisen lisäkoulutuksen kehittämisen valtionavustuksista oli haettavana avustukset työelämän kehittämis- ja palvelutehtävään ja koulutuksen laadun kehittämiseen, yhteensä 6,8 milj. €. Koulutuksen laadun kehittämisen hankeryhmään saapui valtionavustushakemuksia 127 kpl ja ne kohdistuivat 67 hankkeeseen. Päätökset koulutuksen laadun kehittämisen valtionavustuksista valmistuivat huhtikuussa. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hankeryhmään saapui valtionavustushakemuksia 337 kpl ja ne kohdistuivat 167 hankkeeseen. Päätökset työelämän kehittämis- ja palvelutehtävään valtionavustuksista valmistuivat touko-kesäkuun aikana.

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän raportointikauden 2006 tilastot ovat valmistuneet ja vuoden 2007 raportointiohjeistus ja lomakkeet valmistuivat vuoden loppuun mennessä. Lisäksi opetusministeriön kanssa on valmisteltu ja toteutettu työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän saaneille koulutuksen järjestäjille suunnattu tiedotus- ja keskustelutilaisuuksien sarja (6 alueellista tilaisuutta). Kehittämistyössä on tehty aktiivista yhteistyötä opetusministeriön kanssa ammatillisen lisäkoulutuksen työelämän kehittämis- ja palvelutehtävää koskevan arvioinnin ja seurannan valmistelussa.

Vuoden 2007 kehittämisavustukset suomenkielisille vapaan sivistystyön ylläpitäjille myönnettiin vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n nojalla helmikuussa 2007. Avustetuissa hankkeissa olivat etusijalla valtion talousarvion ja opetusministeriön määräämät painopisteet.

Avustuksia myönnettiin seuraavasti:

- 1) kansalaisopistot 530 000 €
- 2) kansanopistot 450 000 €
- 3) opintokeskukset 113 000 € ja kesäyliopistot 145 000 €.

Edellisten vuosien kehittämisavustushankkeista julkaistiin yhteenvetoraportti kehittämis ehdotuksineen huhtikuussa 2007 (Opetushallituksen moniste 10/2007).

*OPH vastaa tieto- ja viestintäteknii-
kän käytön, oppimisympäristöjen ja tietoliik-
kenneyhteysien kehittämiseen sekä tietoliik-
kenneyhteysien parantamiseen liittyvien
avustusten myöntämisestä vuonna 2007.*

*OPH vastaa vieraskielisten oppilaiden
äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielen
sekä heidän muun opetuksensa tukemiseen
liittyvien avustusten myöntämisestä*

Vuoden 2008 valtionavustukset julistettiin haettaviksi lokakuussa 2007 opetusministeriön ja valtion talousarvioesityksen 2008 määräämille painoalueille. Hakuohjeissa korostetaan hankkeita, jotka tähtäävät vapaan sivistystyön osallistumisrakenteen tasapuolistamiseen ja aliedustettujen väestöryhmien osallistumisen lisäämiseen.

Määrärahat oppimisympäristöjen kehittämiseen, tieto- ja viestintäteknii-
kän käytön edistämiseen ja tietoliik-
kenneyhteysien parantamiseen myönnettiin mar-
raskuussa 2007. Avustuksia myönnettiin 160 koulu-
tuksen järjestäjille ja oppilaitosten ylläpitäjille yhteen-
sä 172 hankkeeseen.

Käynnistyvissä hankkeissa kehitetään muun muassa oppilaitosten ja paikallisten kulttuurilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa tehtävää yhteistyötä, edistetään tv-t-käyttöä oppilaitoksissa ja kehitetään menetelmiä, joissa hyödynnetään koulurakennuksia, koulunpihaa ja lähiluontoa opetuksessa ja edistetään sosiaalisen oppimisympäristön malleja.

Tietoliikkenneyhteysien parantamiseen myönnettiin avustuksia koulutuksen järjestäjälle 228 peruskoulun 33 lukion ja yhden musiikkioppilaitoksen tarpeisiin. Avustusta myönnettiin 11 ammatillista peruskoulusta antavalle oppilaitokselle ja 27 vapaan sivistystyön oppilaitokselle.

Tietokoneisiin ja muihin laitteisiin sai tukea 399 peruskoulua, 62 lukiota ja yksi musiikkioppilaitos. Lisäksi tukea sai 27 vapaan sivistystyön oppilaitosta.

Opetushallitus myönsi vuonna 2007 opetuksen järjestäjille hakemusten perusteella 4 522 660 euroa (mom. 29.10.30.10.3) valtionavustusta vieraskielisten oppilaiden ja opiskelijoiden opetuksen tukemiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa.

Opetushallituksen myöntämät valtionavustukset/siirtomenot vuonna 2007	Toteutuma 2007
Saamenkielisen oppimateriaalin tuottaminen	260 000
Ulkosuomalaisten koulutustoiminta	487 175
EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus opetusministeriön osalta	10 390 978
Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen	288 950
Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin	12 848 003
TIEYOYHTEISKUNTAHANKE	6 000 000
SAAMENKIELISTEN JA ROMANIKIELISTEN OPPILAIDEN ÄIDINKIELEN OPETUKSEN JÄRJESTÄMISEEN	35 419
PERUSKOULUJEN JA LUKIOIDEN KANSAINVÄLISTÄMISEEN	6 754 378
SUOMEN, RUOTSIN JA NORJAN VÄLISEN SOPIMUKSEN MUKAISET ULKOMAANOPETUKSEN MENOT	58 206
Valtionosuus oppilaitosten perustamiskustannuksiin	10 814
Valtionavustus järjestöille	521 000
Työpaikalla tapahtuva oppiminen	1 569 057
Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin	6 916 961
VALTIONAVUSTUS AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KÄYTTÖKUSTANNUKSIIN	4 282 961
AMMATILLISEN KOULUTUKSEN YHTEISTYÖTEHTÄVÄT JA LAATUPALKINTOKILPAILUT	1 673 000
TIEYOYHTEISKUNTAOHJELMA	961 000
Opetustoimen henkilöstökoulutus	9 761 907
OPPIMISEN PERUSTEIDEN SEKÄ AINE- JA ALAKOHTAISTEN TAITOJEN KEHITTÄMINEN	2 778 637
OPINTOJEN OHJAUS JA TUKIPALVELUT	428 775
VERKKOPEDAGOGIIKKA JA MEDIKASVATUS	2 151 218
YRITTÄJYYSKASVATUKSEN JA -KOULUTUKSEN EDISTÄMINEN	384 644
OPISKELIJOIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	1 332 596
ERITYISOPETUKSEN KEHITTÄMINEN	809 842
TYÖSSÄOPPIMINEN JA AMMATTIOSAAMISTEN NÄYTTÖJEN KEHITTÄMINEN	430 671
KANSALAISVAIKUTTAMISEN SEKÄ ERI KIELI- JA KULTTUURITAUSTAN OMAAVIEN KOULUTUKSEN EDISTÄMINEN	504 546
OPPILAITOSJOHDON KOULUTUS	940 978
Ammattitutkintojen ja kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano	873 001
Lähialueyhteistyö ja erityisryhmien koulutus	321 603
Aikuiskoulutuksen kehittäminen	4 850
Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	850 000
Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen	7 405 482
VA ILMAN VALMISTAVAA KOULUTUSTA JÄRJESTETTÄVIIN NÄYTTÖTUTKINTOIHIN	8 952
VA AMMATILLISEN LISÄKOULUTUKSEN TOIMITILOISTA AIHEUTUVIIN KUSTANNUKSIIN	60 000
TIEYOYHTEISKUNTAHANKE	490 000
NÄYTTÖTUTKINTOJEN KOE-JA MATERIAALIPALVELUT	350 000
TYÖELÄMÄN PALVELUTOIMINNAN JA KOULUTUKSEN LAADUN KEHITTÄMINEN	6 496 530
Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	630 890
Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin	115 000
Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	200 000
Yliopistolaitoksen yhteiset menot	10 000
YLIOPISTOJEN TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA JULKAISUTOIMINTA	10 000
Opetusministeriön kehittämistoiminta	110 983
TIETOLIIKENNEYHTEYKSIEN KEHITTÄMINEN	110 983
Valtionosuus yleissivistävien ja ammatillisten oppilaitosten sekä ammattikorkeakoulujen perustamiskustannuksiin	10 604
Muut valtionavustukset/siirtomenot	362 980
KAIKKI YHTEENSÄ	53 950 238

Valtiontalouden tarkastusvirasto on alueellisten tietoyhteiskuntahankkeiden toteutusta tarkastaessaan todennut puutteita Opetushallituksen laajakaistahankkeiden avustusten myöntämismenettelyssä ja avustusten käytön valvonnassa. Tarkastusvirasto katsoo myös, että silloin kun avustuksen saaja on lyhyen ajan sisällä saanut huomattavia avustuksia, tulee avustuksen saajan liittää selvitykseensä tilintarkastajan antama varmennus hankintojen oikeellisuudesta.

Opetushallitus on jo vuonna 2007 uudistanut myöntämismenettelyään, muun muassa avustuspäätösten perusteluja on muutettu yksilöidyiksi. Avustuspäätöksiin on lisätty ilmoitus mahdollisista pistokoetarkastuksista hakijan luona ja palautettavista avustuksista on ryhdytty perimään korkoa. Vuonna 2008 ei enää järjestetä vastaavanlaisia hakuja, vaan hankintojen tuki sisältyy pienimuotoisena oppimisympäristöhankkeisiin, joiden vuoden 2008 hakuohjeiden myöntökriteerejä on selkeytetty. Aikaisempien avustusten käytön selvittämiseen ennen uuden määrärahan myöntämistä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Vuoden 2008 avustuspäätöksiin tullaan lisäämään vaatimus tilintarkastajan varmennuksesta. Opetushallituksen valtionavustusasioiden menettelytapaohjeet on päivitetty vuoden 2008 alussa. Avustusten yleiseen käytön valvontaan liittyviä menettelyjä tarkennetaan ja kehitetään vuoden 2008 aikana.

1.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Opetushallituksen (TV 660) toimintamenojen ja muiden momenttien käyttö vuonna 2007.

	siirtynyt edelliseltä vuodelta	TA 2007	käytettävissä	%-osuus koko määrä rahasta	Käyttö 2007	%-osuus koko käytöstä	Siirtyy vuodelle 2008
Opetushallituksen toimintamenot	1 115 401	17 082 000	18 197 401		17 814 396		383 005
Oppimateriaalin kehittäminen ja tuottaminen	1 035 519	1 782 000	2 817 519		1 619 633		1 197 886
Saamenkielisen oppimateriaalin tuottaminen	2 000	258 000	260 000		260 000		0
Opetushallituksen toimintamomentti yhteensä	2 152 920	19 122 000	21 274 920	12 %	19 694 030	12 %	1 580 890
Opetusministeriön kehittämis toiminta	578 604	55 000	633 604		314 689		315 346
Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen	816 310	1 892 520	2 708 830		1 886 298		822 532
Ammatillisen koulutuksen kehittäminen	217 041	1 247 200	1 464 241		563 552		900 689
Aikuiskoulutuksen kehittäminen	211 668	420 000	631 668		386 056		245 613
Yliopistolaitoksen tutkimus- ja kehittämismenot	368 619	522 200	890 819		732 605		158 214
Ammattikorkeakoululaitoksen yhteiset	296 293	914 500	1 210 793		1 207 338		3 455
Ammattikorkeakoululaitoksen kehittäminen	30 468	6 700	37 168		37 168		0
Kehittämismäärärahat yhteensä	2 519 003	5 058 120	7 577 123	4 %	5 127 705	3 %	2 445 849
Opetustoimen henkilöstökoulutus	9 741 430	11 749 000	21 490 430		12 681 930		8 808 500
Valtionavustukset	502 125	33 893 541	34 395 666		33 433 115		479 161
Valtion oppilaitosten toimintamenot	4 589 024	77 139 000	81 728 024		78 009 049		3 718 975
EU/ESR yhteensä		11 700 000	11 700 000		11 527 980		0
Muiden pääluokkien määrärahat (ei alv)	84 915	694 445	779 360		769 927		9 407
Muu rahoitus yhteensä	14 917 493	135 175 986	150 093 479	84 %	136 422 001	85 %	13 016 041
KAIKKI YHTEENSÄ	19 589 416	159 356 106	178 945 522	100 %	161 243 736	100 %	17 042 781

Viraston käytettävissä ollut määräraha oli vuonna 2007 eri momenteilta yhteensä 179 milj. euroa (189 milj. euroa) ja näistä käytettiin 161 milj. euroa (160 milj. euroa). Vuodelle 2008 siirtyi yhteensä 17 milj. euroa (19 milj. euroa). Opetushallituksen toimintameno-rahoinnoksen osuus on 12 %, tulostavoitteiden toteuttamiseen oli käytettävissä kehittämisrahaa 4 % ja muuta rahoitusta 84 %. Viimeksi mainitusta erästä suurin rahoituserä on valtion oppilaitosten rahoitus 46 %. Opetushallituksen toimintameno-rahoinnoksen käyttö oli 12 % koko tiliviraston rahan käytöstä. Tulostavoitteiden toteuttamiseen käytettyjen kehittämismäärärahojen osuus oli 3 % ja muiden momenttien määrärahojen käytön osuus oli 85 % koko tilivirastossa käytetystä rahasta.

Opetushallituksen päämaksupisteen tulosalueiden henkilötyövuodet (htv) ja kustannukset tulosalueittain ja tulossopimusalueittain vuosina 2004–2005:

TULOSALUE / TULOSSOPIMUSALUE	2004		2005	
	Htv	Kustannukset milj €	Htv	Kustannukset milj €
Opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet	19,3	1,98	23,2	2,05
Koulutuksen kehittäminen	63,0	5,67	70,4	6,2
Muu koulutuksen kehittäminen	16,3	1,16	14,8	1,06
Koulumuotojen yhteiset hankkeet	32,6	2,68	33,3	2,83
OPETUKSEN KEHITTÄMINEN	131,2	11,49	141,7	12,14
Indikaattorit	1,4	0,11	1,2	0,07
Oppimistulosten arviointi	7,5	0,55	8,1	0,53
Muu arviointi	14,3	1,01	11,6	0,94
KOULUTUKSEN TULOKSELLISUUDEN SEURANTA JA ARVIOINTI	23,2	1,67	20,9	1,54
Koulutuksen tietovaranto	19,4	2,03	18,1	1,8
Koulutustiedotus ja neuvonta	9,8	1,4	11,8	1,68
Opetustoimen talous ja rahoitus	14,4	1,06	12,3	0,8
Ennakointi ja seuranta	11,5	0,73	10,1	0,65
TIETOHUOLTO	55,1	5,22	52,3	4,93
Kansainväliset tehtävät	37,5	3,32	27,1	2,46
Opiskelijavalinnat ja rekisteripalvelut	10,1	2,69	10,3	2,73
Toimikunnat	18,2	2,38	36,3	3,88
Tutkintopalvelut	10,8	0,71	12,3	0,78
Materiaalituotanto ja koulutus ja konsultointi	32,8	5,54	58,0	6,65
Viestintä	6,2	0,55	5,3	0,37
Valtion oppilaitospalvelut	6,4	0,47	8,3	0,56
PALVELUTEHTÄVÄT	122,0	15,66	157,6	17,43
YHTEENSÄ	331,6	34,04	372,3	36,04

Opetushallituksen päämaksupisteen henkilötyövuodet ja kustannukset jakautuivat vuonna 2006 seuraavasti toimintayksiköittäin ja toimenpidekokonaisuuksittain:

TOIMINTAYKSIKKÖ / TOIMENPIDEKOKONAISUUS	2006			
	Htv	%-osuus	Kustannukset, €	%-osuus
Kehittämisen linjaukset	16,2	4,6 %	1 195 461	3,3 %
Työllisyys	7,9	2,3 %	1 143 201	3,2 %
Yrittäjyyskasvatus	1,0	0,3 %	71 361	0,2 %
Tietoyhteiskunta	25,5	7,3 %	2 047 331	5,7 %
Kansalaisvaikuttaminen	2,9	0,8 %	272 213	0,8 %
Esi- ja perusopetuksen koulutuksen kehittäminen	22,9	6,5 %	2 147 598	5,9 %
Lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittäminen ja palvelut	54,0	15,4 %	3 608 174	10,0 %
Aikuiskoulutuksen kehittäminen ja palvelut	34,8	10,0 %	4 439 729	12,3 %
Maahanmuuttajat	5,0	1,4 %	370 292	1,0 %
KEHITTÄMINEN	170,2	48,7 %	15 295 360	42,4 %
Kehittämisen linjaukset, linjausten tot. ja k	16,2	4,6 %	1 137 529	3,1 %
RUOTSINKIELINEN KOULUTUS	16,2	4,6 %	1 137 529	3,1 %
Oppimisen ja koulutuksen tavoitt. tot. seur.	18,5	5,3 %	1 374 024	3,8 %
Järjestelmän toimivuuden seuranta ja kehittämiskohtien tunnis	3,4	1,0 %	231 182	0,6 %
Toimialan tietotuotanto	24,3	6,9 %	2 492 131	6,9 %
Alueellinen yhteistyö ja koulutuksen järjestämisen palvelut	12,6	3,6 %	818 634	2,3 %
LAADUNHALLINTA JA SEURANTA	58,8	16,8 %	4 915 971	13,6 %
Kansainvälisyys	14,0	4,0 %	1 628 344	4,5 %
Tutkintojen tunnustaminen	9,7	2,8 %	682 125	1,9 %
Koulutukseen hakeutumispalvelut	24,2	6,9 %	5 805 142	16,0 %
Maksullinen palvelutoiminta	51,7	14,8 %	6 393 159	17,6 %
Valtion oppilaitokset	5,3	1,5 %	330 299	0,9 %
TOIMIALAN PALVELUT	104,9	30,0 %	14 839 069	40,9 %
YHTEENSÄ	350,1	100 %	36 187 929	100,0 %

Opetushallituksen uuden strategian mukaisesti vuonna 2007 päämaksupisteen henkilötyövuodet ja kustannukset jakautuivat seuraavasti toimintayksiköittäin ja toimenpidekokonaisuuksittain seuraavasti:

OPETUSHALLITUKSEN KUSTANNUSLASKELMA		1.1.-31.12.2007		
TOIMENPIDEOHJELMA / PERUSTEHTÄVÄ	HTV	%- OSUUS	KUSTANNUKSET €	%- OSUUS
Tulevaisuuden koulutuksen ja elinikäisen oppimisen kehittäminen kansainvälisessä toimintaympäristössä	32,7	9,8 %	2 224 357	6,0 %
Opetustoimen ohjaujärjestelmän uudet yhteistyöhaasteet	7,8	2,4 %	617 992	1,7 %
Koulutuksen tietotuotannon ja laadunhallinnan kehittämisohjelma	7,7	2,3 %	495 363	1,3 %
Opetushallituksen sisäinen kehittäminen	1,1	0,3 %	141 373	0,4 %
Pääjohtajan sihteeristön perustehtävähankkeet	10,5	3,2 %	1 326 519	3,6 %
Kehittäminen –toimintayksikön perustehtävähankkeet	121,6	36,7 %	11 137 064	30,2 %
Ruotsinkielisen koulutuksen kehittäminen –toimintayksikön perustehtävät	14,5	4,4 %	940 719	2,6 %
Laadunhallinta ja seuranta –toimintayksikön perustehtävät	74,8	22,5 %	11 679 963	31,7 %
Toimialapalvelut –toimintayksikön perustehtävät	61,0	18,4 %	8 315 385	22,5 %
YHTEENSÄ	331,7	100,0 %	36 878 735	100,0 %

Opetushallituksen henkilöstökustannukset on laskelmissa jaettu hankkeille työajankohdentamisen perusteella. Välilliset kustannukset lähinnä poistot, valmistevaraston lisäys/vähennys ja vuokrat on vyörytetty hankkeille henkilötyökuukausien suhteessa. Kustannuslaskelma sisältää kustannukset vähennettynä Opetushallituksen läpimenevillä rahavirroilla, joita ovat mm. Opetushallituksen jakamat valtionavustukset ja Euroopan Sosiaalirahaston ESR-Tavoite 3-ohjelman maksatushakemusten perusteella suoritettavat maksut. (Laskelma sisältää kuitenkin näiden teknisestä tuesta aiheutuneet kustannukset ja Opetushallituksen toteuttajana toimivien ESR-hankkeiden kustannukset.) Jatkuva työajanseurantajärjestelmä (Fortime) otettiin virastossa käyttöön keväällä 2003.

Tulostavoite

OPH kehittää toimintaprosessejaan ja henkilöstörakennettaan sekä priorisoi tehtäviään ja sopentaa toimintansa vähenevään henkilöstömäärään. Tavoitteena on, että ydintehtävät hoidetaan edelleen tuloksellisesti. Tuottavuusohjelman toteuttamista seurataan vuosittain.

OPH määrittelee virastoa koskevat tuottavuusmittarit kevään 2007 aikana

Toteuma

Opetushallituksen kokonaishenkilötyövuosimäärä on vähentynyt vuosien 2006 ja 2007 aikana 25 henkilötyövuodella. Vuodelle 2007 asetettu kokonaishenkilötyövuositavoite alitettiin 1 henkilötyövuodella. Toimintamomentille asetettua henkilötyövuositavoitetta ei saavutettu. Tavoitteesta jäi toteutumatta 8 henkilötyövuotta. Poikkeamasta suurin osa (6 htv) johtuu siitä, että ESR:n teknisen tuen henkilöstön vaikutusta ei ollut huomioitu asetetussa tavoitteessa. Tarkemmat henkilötyövuosimäärät löytyvät tunnuslukuliitteen taulukosta (liite 19).

Opetushallituksen tuottavuusmittareiden määrittelytyö on edelleen kesken. Valtion oppilaitosten tuottavuusmittarit on määritelty ja Tilastokeskus tuotti ensimmäiset tunnusluvut keväällä vuoden 2006 tiedoista.

OPH kehittää kustannusten ja työajan seurantajärjestelmää tuottavuuden kehityksen mittaamisen edellyttämällä tavalla.

Panostuksia tietohallinnon kehittämiseen lisätään ja toiminnan tehostamista tukevia tietojärjestelmiä otetaan käyttöön muun muassa talous- ja henkilöstöhallinnossa. Lisäksi kehitetään joustavaan ja verkostomaiseen työskentelytapaan soveltuvia teknisiä ratkaisuja.

OPH on mukana Valtiokonttorin palvelukeskuksmallin suunnittelussa.

Opetushallitus on tehnyt joulukuussa palvelusopimuksen Oikeushallinnon palvelukeskuksen kanssa. Palvelusopimuksen puitteissa OPK tuottaa työajan- ja kustannuslaskennan laskenta- ja raportointipalvelut Opetushallitukselle ja valtion oppilaitoksille. Järjestelmän käyttöönottoprojekti asetettiin syksyllä ja järjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2008.

Henkilöstö- ja taloushallinnon tietojärjestelmiä uusittiin. Virtuaalinen oppimisympäristö hankittiin henkilöstökoulutuksen välineeksi ja virkamiesten Web-kokoustyökalut otettiin käyttöön.

Tuettiin sähköisen ostolaskuprosessin (Rondo) käyttöä valtion oppilaitoksissa ja Opetushallituksessa. Valtion oppilaitokset siirtyivät uuteen henkilöstö- ja palkkajärjestelmä (Personec F). Opetushallitus siirtyi samaiseen palkkajärjestelmään ja valmisteli henkilöstöhallinnon järjestelmän siirtymistä, joka tapahtuu vuonna 2008. Valmistettiin lisäksi sähköisen matkanhallintajärjestelmän (Personec Travel) käyttöönottoa. Järjestelmä otettiin vuonna 2007 käyttöön 7 valtion oppilaitoksessa.

Palvelukeskushanke on edennyt opetusministeriön hankesuunnitelman mukaisesti. Suunnittelua on tehty koko alkuvuoden hankkeen alatyöryhmissä, joissa on määritelty talous- ja henkilöstöhallinnon prosessien vastuunjakotaulukot, valmisteltu henkilöstöpoliittiset periaatteet, laadittu siirtymähalukkuuskysely kohderyhmän henkilöstölle ja määritelty VKPK:n ja asiakasvirastojen ohjaus- ja toimintamalli. Kevään aikana on järjestetty tiedotustilaisuus Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten henkilöstölle.

Joulukuussa 2007 tehtiin päätös, jonka mukaisesti Opetushallitus ja valtion oppilaitokset siirtyvät Valtiokonttorin palvelukeskuksen asiakkaisiksi 1.1.2009. Joulukuussa valmistuivat myös siirtymähalukkuuskyselyn yhteenvedot, joiden pohjalta käynnistyy Valtiokonttorin palvelukeskuksen rekrytointiprosessi.

1.3.2 Maksullisen palvelutoiminnan tuloksellisuus

Tulostavoite

OPH varmistaa volyymin ja tulojen säilymisen edellisten vuosien tasolla.

Toteuma

Kokonaistulot ovat säilyneet edellisvuoden tasolla mutta koulutuksen, oppimateriaalien sekä valtionhallinnon kielitutkintojen ja näyttötutkintomaksujen osalta volyymi on laskenut alentuneen kysynnän/osallistumisen vuoksi. Koulutustilaisuuksiin osallistujia oli noin 1000 vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna.

<i>OPH kehittää uusia, asiakkaiden tarpeisiin mahdollisuuksien hyvin vastaavia koulutus-, konsultointi-, arviointi- ja julkaisuotteita.</i>	Koulutustuotteista 38 % toteutettiin ensimmäistä kertaa. Tilauskoulutus-, arviointi- ja konsultointihankkeet räätälöitiin tilaajan tarpeisiin. Uusia maksullisia julkaisuja ilmestyi 13 kpl.		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<u>Julkisoikeudelliset suoritteet</u>			
<i>Opetushallinnon tutkinnot</i>	300	418	
<i>Päätökset korkeakoulututkinnon tunnustamisesta</i>	510	554	
<i>Valtion kielitutkinnot</i>	3 500	2 670	Luku on arvio koko vuoden ajalta. Lokakuun loppuun mennessä on suoritettu 2310 tutkintoa.
<i>Näyttötutkinnot: tutkintotoimikunnat</i>	176	174	
<i>Näyttötutkinnot: tutkintomaksut (kpl)</i>	45 545	42 555	Alentunut kysyntä tai osallistuminen vaikuttaa tulokseen.
<u>Liiketaloudelliset suoritteet</u>			
<i>Koulutettavapäivät</i>	14 200	10 268	Alentunut kysyntä tai osallistuminen vaikuttaa tulokseen.
<i>Näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arvioinnit</i>	170	128	Alentunut kysyntä vaikuttaa tulokseen.
<i>Tilatut konsultoinnit ja arvioinnit</i>	60	118	
<i>Ulkomaisten tutkintojen vastaavuuksilausunnot</i>	30	56	
<i>Myytyt vähälevikkiset oppimateriaalit</i>	75 000	69 500	Alentunut kysyntä vaikuttaa tulokseen.
<i>Myytyt julkaisut</i>	20 000	26 900	
<i>Uudet maksulliset julkaisut</i>	20	13	
<i>Julkisoikeudelliset suoritteet, tuotot (1000€)</i>	2 400	2 508	
<i>kustannukset (1000€)</i>	2 400	2 300	
<i>kustannusvastaavuus %</i>	100	109	
<i>Liiketaloudelliset suoritteet, tuotot (1000€)</i>	4 500	4 318	
<i>kustannukset (1000€)</i>	3 900	4 442	
<i>kustannusvastaavuus %</i>	115	97	

1.3.3 Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

TILIVIRASTO OPETUSHALLITUS

MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

JULKISOIKEUDELLISET SUORITTEET

	Opetushallitus			Yleissivistävät erityiskoulut			Kaikki yhteensä		
	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)
TUOTOT	2 675	2 364	2 508	1 639	1 917	2 054	4 314	4 592	4 562
KUSTANNUKSET									
- palkat	404	529	575	1 810	2 014	1 707	2 214	2 418	2 282
- palkkiot ulkopuolisille	569	501	513	0	0	0	569	569	513
- muut henkilöstökustannukset	250	235	217	471	483	533	721	733	750
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	5	2	1	41	66	55	46	71	56
- palvelujen ostot	509	258	228	182	164	20	691	673	248
- vuokrat	8	17	7	0	9	175	8		
- muut erilliskustannukset	632	537	492	78	97	92	710	729	584
Erilliskustannukset yhteensä	2 377	2 079	2 033	2 582	2 833	2 582	4 959	5 210	4 615
KÄYTTÖJÄÄMÄ	298	285	475	-943	-916	-528	-645	-618	-53
Osuus yhteiskustannuksista	203	260	267	867	924	851	1 070	1 127	1 118
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 580	2 339	2 300	3 449	3 757	3 433	6 029	6 337	5 733
Ylijäämä(+) tai alijäämä (-)	95	25	208	-1 810	-1 840	-1 379	-1 715	-1 745	-1 171
Kustannusvastaavuus-%	104	101	109	48	51	60	72	72	80

Opetusministeriön asetuksen 1041/2000 mukaan vammaisten lasten koulut (vuodesta 2008 alkaen yleissivistävät erityiskoulut) perivät perusopetuslain 39 §:n mukaisia tukitehtävistä maksun, joka on 50 % valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n mukaisesta julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävästä omakustannusarvon mukaisesta maksusta.

PÄÄMAKSUPISTE OPETUSHALLITUS

MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET

	2005 € 1 000 (tot)		2006 € 1 000 (tot)			2007 € 1 000 (tot)		
	Maksullinen palvelutoiminta yhteensä	josta vähälevikkinen oppimateriaali	Maksullinen palvelutoiminta yhteensä	Muu maksullinen palvelutoiminta	Vähälevikkinen oppimateriaali	Maksullinen palvelutoiminta yhteensä	Muu maksullinen palvelutoiminta	Vähälevikkinen oppimateriaali
TUOTOT	4 469	956	4 042	2 981	1 061	4 318	3 204	1 114
KUSTANNUKSET								
*palkat	1 128	348	675	505	170	1 067	735	332
*palkkiot ulkopuolisille	155	47	521	140	381	516	139	378
*muut henkilöstökustannukset	313	90	214	156	58	246	148	98
*aineet, tarvikkeet ja tavarat	23	14	15	8	7	28	0	28
*vuokrat	106	4	111	98	12	103	95	8
*palvelujen ostot	1 163	129	1 740	762	978	1 797	738	1 059
*muut erilliskustannukset	258	1	181	162	19	176	160	16
Erilliskustannukset yhteensä	3 146	633	3 457	1 831	1 625	3 934	2 015	1 919
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 323	323	585	1 150	-564	384	1 189	-805
Osuus yhteiskustannuksista	581	188	344	260	96	508	343	165
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 727	821	3 801	2 091	1 721	4 442	2 358	2 084
YLIJÄÄMÄ (+) / ALIJÄÄMÄ (-)	742	135	241	889	-660	-124	846	-970
Kustannusvastaavuus-%	120	116	106	143	62	97	136	53

Vähälevikkinen oppimateriaali oli vuosina 2006 ja 2007 alijäämäinen ja kustannusvastaavuus 62 % ja 53 %. Alijäämäisyys johtuu vuonna 2006 tehdystä laskentatavan muutoksesta. OPH on käyttänyt alijäämän verran vähälevikkisen oppimateriaalin tuotantoon ja kehittämiseen osoitettua määrärahaa ao. liiketaloudellisen toiminnan hintatukeen.

TILIVIRASTO OPETUSHALLITUS

MAKSULLISEN PALVELUTOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA

LIIKETALOUDELLISET SUORITTEET

	Ammatilliset oppilaitokset			Kielikoulut			Yleissivistävät erityiskoulut		
	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)	2 005 € 1 000 (tot)	2 006 € 1 000 (tot)	2 007 € 1 000 (tot)
TUOTOT	1 394	1 898	2 280	139	192	194	924	1 521	1 552
KUSTANNUKSET									
- palkat	403	650	821	52	57	67	465	527	500
- palkkiot ulkopuolisille	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- muut henkilöstökustannukset	104	151	202	8	14	17	119	126	164
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	256	257	240	8	11	19	74	97	107
- ostetut palvelut	256	217	84	0	12	0	84	384	67
- vuokrat	0	88	250	0	0	0	0	56	197
- muut erilliskustannukset	18	105	57	0	0	0	4	55	18
Erilliskustannukset yhteensä	1 037	1 468	1 654	68	94	103	746	1 245	1 053
KÄYTTÖJÄÄMÄ	357	430	626	71	98	91	178	276	499
Osuus yhteiskustannuksista	203	345	440	23	31	37	222	241	252
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 240	1 813	2 094	91	125	140	968	1 486	1 305
Ylijäämä (+) tai alijäämä (-)	154	85	186	48	67	54	-44	35	247
Kustannusvastaavuus-%	112	105	109	153	154	139	95	102	119

Opetusalan koulutuskeskus			
	2 005	2 006	2 007
	€ 1 000	€ 1 000	€ 1 000
	(tot)	(tot)	(tot)
TUOTOT	5 998	6 378	6 736
KUSTANNUKSET			
- palkat	2 202	2 478	2 545
- palkkiot ulkopuolisille	477	445	483
- muut henkilöstökustannukset	694	693	730
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	275	286	183
- ostetut palvelut	1 701	1 739	1 966
- vuokrat	687	669	625
- muut erilliskustannukset	385	557	620
Erilliskustannukset yhteensä	6 421	6 867	7 152
KÄYTTÖJÄÄMÄ	-423	-489	-416
Osuus yhteiskustannuksista	14	18	10
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 435	6 885	7 162
Ylijäämä (+) tai alijäämä (-)	-437	-507	-426
Tukirahoitus			
- talousarvion määräraha	412	412	424
- työvoimahallinnon määräraha	37	37	40
- edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha	8	8	0
Yhteensä	457	457	464
Ylijäämä (+) tai alijäämä (-) tukirahoituksen jälkeen	20	-50	38
Kustannusvastaavuus-%	100	99	101

Kaikki yhteensä			
	2 005	2 006	2 007
	€ 1 000	€ 1 000	€ 1 000
	(tot)	(tot)	(tot)
	12 924	14 031	15 080
	4 250	4 387	5 000
	632	966	999
	1 238	1 198	1 359
	636	666	577
	3 310	4 092	3 914
	687	924	1 175
	665	898	871
	11 418	13 131	13 895
	1 506	900	1 185
	1 043	979	1 247
	12 461	14 110	15 142
	463	-78	-62
	412	412	424
	37	37	40
	8	8	0
	457	457	464
	920	379	402
	108	103	103

1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Julkisoikeudelliset suoritteet on määritelty asetuksella 1201/2006, joiden lisäksi Opetushallitus toteuttaa aikuisten näyttötutkintotoimintaa tutkintomaksuilla kerättävillä tuloilla. Lakisääteisten viranomaistehtävien lisäksi Opetushallituksella on liiketaloudellisesti hinnoiteltuja tuotteita ja palveluja, joita ovat koulutus- ja konsultointipalvelut, lausunnot, arviointituotteet ja -palvelut, vähälevikkisten oppikirjojen tuotanto ja myynti sekä muu maksullinen julkaisu-toiminta.

Opetushallituksen suoritteiden tulostavoitteet ja niiden toteumat löytyvät tunnuslukuliitteestä (liite 19). Tulostavoitteiden poikkeamat on analysoitu kunkin asiayhteyden kohdalla luvuissa 1.2.2. Toiminnan vaikuttavuus ja 1.3.2. Maksullinen palvelutoiminta.

1.4.2 Palvelukyky ja laatu

Opetushallituksen asemaa, roolia ja tehtäviä sekä koulutustoimialan ohjausta käsittelevän selvityksen tueksi opetusministeriön asettama selvitysmies teetti asiakas- ja sidosryhmäkyselyn¹. Kyselyn suoritti IROResearch oy. Kysely osoitti, että Opetushallituksen toimintaan oltiin pääsääntöisesti kohtalaisen tyytyväisiä tai tyytyväisiä.

Asiakas- ja sidosryhmäkyselyn mukaan Opetushallitus on selviytynyt parhaiten koulutukseen hakeutumiseen liittyvistä palveluista (mm. yhteishaku ja koulutusoppaat) sekä opetussuunnitelmien, tutkintojen ja opiskelijan arvioinnin perusteista päättämisestä. Parannettavaa Opetushallituksella on kuitenkin koulutuksen järjestäjien yhteistyön ja verkostoitumisen tukemisessa, koulutuksen laadun ja laatujärjestelmien kehittämisessä, valtakunnallisen ja alueellisen koulutustarpeiden määrällisessä ja laadullisessa ennakoinnissa, työelämän alakohtaisessa kehittämisessä, opetuksen ja oppimisympäristöjen kehittämisessä, koulutuksen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden edistämässä ja koulutusmuotojen välisen yhteistyön tukemisessa. Eri koulutusmuotojen kehittämisessä Opetushallitus on onnistunut pääasiassa hyvin tai kohtalaisesti. Opettajat kokevat, että Opetushallituksen tulisi kiinnittää huomiota myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan ja perusopetuksen lisäopetukseen.

Selvitysmiehen raportti julkaistiin syksyllä 2007, minkä vuoksi siinä esitetyt palvelukykyyn ja laadun parantamiseen liittyvät toimenpiteet huomioidaan seuraavien vuosien tulossopimuksissa sekä painotuksia tarkennetaan myös toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2006 tehdyssä riskianalysissä nousi esille 11 viraston johtamiseen ja esimiestyöhön liittyvää riskiä. Riskien ennaltaehkäisemiseksi virastossa käynnistettiin vuonna 2007 Kestävä johtaminen ja henkilöstövoimavarat -hanke. Hanke sai rahoitusta valtiokonttorilta ja tukea myös Kaiku-kehittäjien koulutukseen. Hankkeessa on helpotettu esimiestyötä sähköistämällä muun muassa rekrytointiprosessi ja selkiytetty vuosiprosesseja ottamalla käyttöön vuosikelloon liittyvät prosessit ja niiden valmisteluvastuut. Tulos- ja kehityskeskustelujärjestelmän ja sähköisen perehdyttämisprosessin pilotointi ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2008. Viraston toimintaa tuettiin ja kehitettiin hallinnollisilla ja yhteistoimintaan liittyvillä toimin-

¹ Saatavissa opetusministeriön www-sivuilta osoitteessa <http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/selvitysmiestyo/index.html?lang=fi>

noilla. Johtokunnan kokouksia oli 9, johtoryhmän 41, työsuojelutoimikunnan 7 ja yhteistyötoimikunnan kokouksia 10.

Tieto- ja viestintäteknisen ympäristön kehittämiseksi laadittiin ja otettiin käyttöön tietohallintostrategia, tietohallinnon kehittämissuunnitelma, mobiili- ja puhelinpalveluiden kehittämissuunnitelma, tietoturvapoliittikka ja tietoturvasuunnitelma.

Opetushallitus tiedotti toiminnastaan verkkosivujen ja Spektri-lehden välityksellä sekä tiedotteilla, esitteillä ja lehdistö- ja sidosryhmätilaisuuksilla. Jokelan kriisin yhteydessä viestintää vahvistettiin lisäksi rehtoreille menevillä sähköposteilla. Viraston verkkosivujen uudistamisprojekti käynnistettiin, ja uudet sivut on tarkoitus ottaa käyttöön alkuvuodesta 2009. Tavoitteena on palvella eri sidosryhmien tiedontarpeita entistä kattavammin. Tiedonkulkuun viraston sisällä kiinnitettiin huomiota muun muassa intranetin käyttöä ja sähköistä mediaseurantaan tehostamalla sekä henkilöstötilaisuuksilla.

Tulostavoite	Toteuma		
<i>OPH kehittää ulkoisia ja sisäisiä asiakaspalveluprosesseja ja asiakaspalvelun toimintamuotoja palvelujen saataavuuden parantamiseksi</i>	<p>Sähköinen hallinnointi parantaa sekä sisäistä että ulkoista palvelukykyä. Sähköistä hallinnointia on aloitettu kehittämään osana hallinnonalan yhteistä hanketta, minkä osana laaditaan sähköinen arkistonmuodostussuunnitelma (e-AMS). Vuonna 2007 keskityttiin prosessien mallintamiseen, jota tuettiin prosessinmallintamisohjelmiston hankinnalla. Työ jatkuu vuonna 2008 SALAMA-hankkeena, jossa kehitetään valtionavustus- ja lausuntoprosessia sekä tehdään järjestelmän määrittelyt ja käyttöönotto.</p> <p>Otettiin käyttöön sisäinen tietohallinnon sähköinen palvelukanava, HelpDesk-palvelu.</p> <p>Toteutettiin tietohallinnon etähallinnan käyttöönotto. Käynnistettiin puhelinuudistus ja puhelimien siirto osaksi tietohallintokokonaisuutta sekä uudistuksien maastouttaminen yksiköihin.</p>		
<i>OPH arvioi omaa toimintaansa vuonna 2008, jolloin osallistutaan laatupalkintokilpailuun</i>	<p>Vuonna 2007 on käynnistynyt aiempien laadunarviointien yhteenvedojen laadinta pohjaksi Opetushallituksen sisäisen laatujärjestelmän uudistamiselle. Laatupalkintokilpailuun ei osallistuta.</p>		
<i>Tavoitteena on kehittää järjestelmä asiakastytyväisyysseurantaan</i>	<p>Opetushallituksen toimintaa kehitetään selvitysmiehen raportin pohjalta, minkä vuoksi uuden asiakastytyväisyysmittariston kehittäminen päätettiin sitoa vuoden 2009 alusta tapahtuvaan viraston toiminnalliseen uudistamiseen.</p>		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Maksullisten koulutusten asiakastytyväisyys (1-5)</i>	4,3	4,2	
<i>Opetustoimen henkilöstökoulutuksen asiakastytyväisyys: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä %</i>	-	-	Opetushenkilöstön tyytyväisyys koulutuksiin selviää helmikuun 2008 alussa.

<i>Opetustoimen henkilöstökoulutuksen keskeyttäneet opiskelijat</i>	-	389	
<i>Tutkinnon tunnustamista koskevien päätösten keskimääräinen käsittely-aika (kk)</i>	4	2,75	
<i>Rakennerahastoasiat, asiakastytyväisyys (1-5)</i>	4	4	
<i>Rakennerahastoasiat, rahoitushakemusten käsittelyaika kk</i>	3	0	Vuonna 2007 ei tehty varsinaisesti rahoituspäätöksiä päättyvän kauden osalta ja uuden ohjelma-kauden haku viivästyi. Rahoituspäätöksiä tehdään joulukuussa 2007 alkaneesta hausta vuonna 2008.
<i>Rakennerahastoasiat, maksatushakemusten käsittelyaika kk</i>	4	4	
<i>Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä, rahoitushakemusten käsittelyaikamittari</i>	valmis	ei tehdä	Mittaria ei tehdä, koska valtionosuusrahoituksessa ei ole hakemuksia. Rahoitus myönnetään lakiin perustuen.
<i>Valtionavustusten käsittelyaikamittari</i>	valmis	valmis	Määriteltiin koko virastoa koskevat käsittelyaikamittarit, joista yksi mittaa valtionapu- ja määräraha-asioita. Kaksi muuta mitaavat valitusten ja kanteluiden sekä lausuntoasioiden käsittely-aikaa.

1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Opetushallitusta on kehitetty matriisimaiseksi organisoimalla strateginen kehittämistyö yksikörajat ylittäviin toimenpideohjelmiin. Henkilöstötoiminnot keskittyivät vuonna 2007 tukemaan organisaation uudistamista. Organisaatiomuutoksen yhteydessä päällikkötehtävät muutettiin määräaikaisiksi.

Henkilöstöstrategian uudistamistyö aloitettiin ja virastossa laadittiin päihdeohjelma, joka on jatkoa vuosien 2005–2006 välisenä aikana tehdyille tasa-arvoa, työsuojelua ja häirinnän ehkäisemistä koskeville suunnitelmille.

Valtion oppilaitosten opetushenkilöstön palkkausjärjestelmästä saavutettiin neuvottelutulos ja sopimus tuli voimaan takautuvasti vuoden 2007 alusta. Viraston oman palkkausjärjestelmän siirtymävaihe saatettiin valtion yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti ennaikaisesti päätökseen vuoden 2008 alusta lukien. Esimiestehtävien ja vaativien asiantuntijatehtävien palkkakilpailukykyä kehitettiin valtionvarainministeriön tähän tarkoitukseen osoittamalla 1 %:n

ylimääräisellä määrärahalla. Määrärahasta noin 25 % käytettiin yksilöllisten palkantarkistusten rahoittamiseen ja 75 % tehtäväkohtaista palkanosaa koskevan taulukon kehittämiseen.

Tulosopimuksen lisäksi ministeriöstä annetut lisätehtävät toivat paineita työajankäyttöön samalla kun tiukka taloustilanne ja tuottavuusohjelman tavoitteet vähensivät mahdollisuutta palkata uusia henkilöitä. Tehdyn vuosityöajan osuus vähentyi sairauspoissaolojen sekä vuosiloman ja lomarahavapaiden lisääntymisen seurauksena. Säännöllinen työaika ylittyi 2,6 henkilötyövuotta. Vuoden lopussa työaikapankissa olleiden tuntien määrä vastasi 2,1 henkilötyövuotta. Etätyösopimusten määrä kaksinkertaistui.

Rekrytointien määrä kasvoi samalla, kun sekä kokonaispoistuma että luonnollinen poistuma kasvoivat. Eläkkeellesiirtymisikä aleni työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisten johdosta.

Opetushallituksen henkilöstötilinpäätös on julkaistu erikseen. Opetushallituksen henkilöstöä koskevat tunnusluvut ovat liitteessä 18.

Tulostavoite	Toteuma		
<i>Hallita kestävän johtamisen periaatteiden mukaan tavoite vähentää henkilöstömäärää tuottavuusohjelman mukaisesti, varmistaa kriittisen osaamisen saatavuus ja henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi</i>	<p>Henkilöstön jaksamisesta huolehdittiin kehittämällä työaikapankin ja liukuvan työajan käyttöä. Työterveyshuollon kanssa otettiin käyttöön työviremalli ja työyhteisötarkastukset, joilla pyritään ylläpitämään ja kehittämään työterveyttä sekä ennaltaehkäisemään työkyvyn heikentyminen. Aslak-kuntoutusryhmän kohderyhmänä olivat asiantuntijat ja esimiehet. Lisäksi vuoden aikana kiinnitettiin erityistä huomiota työpiste-ergonomiaan ja kiinteistöstä johtuviin erityisongelmiin.</p> <p>Käynnistettiin koko henkilöstölle avoin esimiestyön ja johtamisen kehittämiseen tähtäävä oppimisprosessi, joka mahdollistaa johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamisen.</p> <p>Koulutus- ja kehittämistarpeet kartoitettiin tulos- ja kehityskeskusteluissa ja toteutettiin käytössä olevien resurssien puitteissa. Kehityskeskusteluprosessia kehitettiin erityisillä toimenpiteillä ja rekrytointikäytäntöjä uusittiin.</p>		
<i>Väestötilan ja uuden toimitilan suunnitteluun osallistuminen mahdollistetaan koko henkilöstölle</i>	<p>Henkilöstö on osallistunut saneerauksessa olevan toimitilan suunnitteluun muun muassa henkilöstötilaisuuksien, intranetissä olevan tiedotepalstan ja hankeryhmän edustuksellisuuden kautta.</p>		
Indikaattori	Tavoite	Toteuma	Analyysi
<i>Henkilötyövuodet (mom. 29.01.23)</i>	287	294,7	ESR-tuella palkattu henkilöstö (6 htv) siirrettiin kesken vuoden toimintamomentille.
<i>Henkilötyövuodet (muut momentit)</i>	48	38,7	
<i>Määräaikaiset koko henkilöstömäärästä %</i>	20	18,3	Vakinaistettiin 13 määräaikaisena aloittanutta virkamiestä.

<i>Työtyytyväisyys</i>	3,4	3,1	Työtyytyväisyyskyselyn mukaan työ koetaan haasteelliseksi ja innostavaksi, minkä lisäksi henkilöstö on tyytyväinen esimiehiltä saatavaan tukeen. Yhteisenä haasteena on kuitenkin työnantajakuvan kehittäminen, johdon toiminnan avoimuus ja työn organisointi. Organisaatiomuutoksen ja uudenlaisen työskentelytavan avokonttoritilassa arvioidaan vaikuttavan tulokseen.
<i>Sairauspoissaolot, työpäivää/ htv</i>	9	11	Sairaustapausten määrä pysyi ennallaan, mutta lukua nostavat muutamat pitkät poissaolot.
<i>Ennaltaehkäisevän työterveysbuollon kustannukset työterveysbuollon kustannuksista %</i>	10	31	Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon kustannukset on määriteltä Kela-korvattavuuden osoittamassa suhteessa vuonna 2007, minkä vuoksi luku ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien lukuihin.
<i>Koulutustasoindeksi</i>	5,9	6,1	

Valtion oppilaitokset

Valtion koulujen henkilöstömäärä oli yhteensä 1 749 ja se oli vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna 1 % eli kymmenellä henkilöllä (1759 vuonna 2006). Henkilötyövuosien määrä puolestaan pysyi suunnilleen samana 1515,71 (1518,45 vuonna 2006). Määräaikaisten osuus (589) väheni 6 % (628 vuonna 2006), josta kokoaikaisten määrä väheni 1 % ja osa-aikaisten 5 %.

Koko henkilöstöstä 3 % kuului johtoon, 30 % oli opettajia ja 67 % muuta henkilökuntaa. Naisten ja miesten sukupuolijakauma pysyi ennallaan eli henkilöstöstä oli naisia 77 % ja miehiä 23 %. Henkilöstön keski-ikä oli 43 vuotta ja se on alentunut yhdellä vuodella kun taas yli 45-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä pysyi ennallaan 51 %.

Henkilöstökoulutukseen käytettiin keskimäärin 618 euroa/ henkilö (710 euroa vuonna 2006) ja koulutukseen käytettiin keskimäärin 3 työpäivää henkilötyövuotta kohden (3,5, työpäivää vuonna 2006). Työterveydenhoidon käyttö oli 78 % koko henkilöstöstä ja kustannukset henkilötyövuotta kohden olivat noin 380 euroa ja kustannukset pysyivät vuoden 2006 tasolla. Henkilöstön virkistykseen ja liikunnan tukemiseen käytettiin noin 62 euroa henkilötyövuotta kohden (64 euroa vuonna 2006).

Valtion oppilaitosten työvoimakustannukset alenivat 4 % ja olivat 32 690 milj. euroa. Henkilötyövuoden hinta 40 967 euroa (39 448 euroa vuonna 2006) nousi noin 4 % mutta keskimääräinen kuukausipalkka pysyi suunnilleen samana 2 666 euroa (2 688 euroa vuonna 2006).

Työtyytyväisyysindeksi

Aurainstituutti	3,10
Haukkarannan koulu	3,43
Jyväskylän näkövammaisten koulu	3,30
Mäntykankaan koulu	3,22
Tervaväylän koulu	3,47

Valtion oppilaitosten henkilöstöä koskevat tunnusluvut ovat liitteessä 18.

1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Tilivirasto-organisaatio ja taloushallinnon järjestäminen:

Opetushallituksen tilivirasto muodostuu Opetushallituksen päämaksupisteestä sekä 17 tilivirastoon kuuluvasta maksupisteestä. Maksupisteitä ovat valtion yleissivistävät oppilaitokset, valtion ammatilliset oppilaitokset ja Opetusalan koulutuskeskus. Valtion oppilaitosten toimintaa on tarkemmin kuvattu toimintakatsauksen yhteydessä kohdassa 1.2.2.12.. Maksupisteiden taloushallinnon tilivirastopalvelut hoidetaan Opetushallituksen tiliviraston päämaksupisteessä.

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Rahoituksen rakennetta on tarkasteltu lähemmin kohdassa 1.3.1. Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Tilivirastotasolla määrärahojen käyttö sekä toimintamenojen että valtionavustusten myöntäminen on jatkunut edellisen vuoden kaltaisena. Siirrettyjen määrärahojen kokonaisuromäärä oli 17,0 milj. euroa jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli 2,3 milj. euroa.

Opetushallituksen päämaksupisteen vuoden 2007 toiminta on ollut 3-vuotisen tulossopimiskauden 2006–2008 toinen vuosi. Budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia. Opetushallituksen päämaksupisteen käytettävissä ollut toimintamääräraha vuonna 2007 oli 21,3 milj. euroa, käyttö 19,7 milj. euroa. Vuodelle 2008 määrärahasta siirtyi 1,6 milj. euroa, jossa oli vähennystä edelliseen vuoteen 0,6 milj. euroa

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Opetushallituksen tiliviraston toiminnat tuotot olivat kertomusvuonna yhteensä 26,5 milj. euroa ja ne kasvoivat 2,1 milj. euroa vuodesta 2006. Maksullisen toiminnan osuus tuotoista oli 18,4 milj. euroa eli 69,3 % ja nousua edelliseen vuoteen oli n. 6 %. Toiminnan kulut olivat yhteensä 134,1 milj. euroa ja lisäystä oli n. 3,6 milj. euroa. Lisäys muodostui n. 1,3 milj. euroa henkilöstökulujen lisäyksestä sekä palvelujen ostojen ja muiden toiminnan kulujen lisäystä oli yhteensä n. 2,3 milj. euroa. Sisäiset kulut koostuvat pääosin valtion koulukodeille myönnetystä määrärahasta perusopetuksen järjestämiseen sekä Kansainvälisen henkilövaihdon keskukselle CIMO:lle myönnetystä määrärahasta peruskoulujen ja lukioiden kansainvälistämiseen.

1.6.4 Tase

Opetushallituksen tiliviraston taseen loppusumma oli kertomusvuonna 17,9 miljoonaa euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli n. 1,3 milj. euroa. Aineettomat oikeudet, n. 0,2 milj. euroa muodostuvat pääosin atk-ohjelmista. Aineelliset hyödykkeet muodostuvat n. 80 %:sti koneista, atk-laitteista ja toimistokalusteista. Vähentyminen n. 1,3 milj. euroa johtuu vuotuisista poistoista sekä siitä, että vuoden 2007 alusta taseeseen aktivoitavan hankinnan alaraja nousi 1.000 eurosta 7.000 euroon.

Vaihto-omaisuus 1,1 milj. euroa muodostuu pääosin päämaksupisteen oppikirjoista ja muista koulutusmateriaalista, joista osa on maksullista ja osa maksutonta.

Lyhytaikaiset saamiset n. 6,9 milj. euroa muodostuvat pääosin maksullisen palvelutoiminnan ja ministeriöiden myöntämien määrärahojen laskutuksesta sekä pienemmältä osin tulorästeistä, korkosaamisista ja kirjauksista, jotka on tehty maksuperusteisen juoksevan kirjanpidon muuntamisesta suoriteperusteiseksi.

Käteistä rahaa on virastossa varsin vähän yhteensä 8 913 euroa. Muut rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisen rahan lisäksi Svenska skolan för synskadade-nimisen oppilaitoksen rahoituksesta, testamentteilla saaduista varoista n. 2,2 milj. euroa.

Rahastojen pääomaan on kirjattu em. rahastoidut varat. Vieraan pääoman suurin erä muodostuu ostoveljoista 15,9 milj. euroa.

1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Perustan Opetushallituksen sisäisen valvonnan menettelyille muodostavat työjärjestys ja taloussääntö.

Opetushallituksen sisäistä valvontaa on arvioitu COSO ERM -viitekehystä hyödyntäen. Valvontaa toteutetaan Opetushallituksessa organisaation kaikilla tasoilla mm. johdon raporttien, toiminta-prosesseihin integroitujen kontrollitoimenpiteiden, työnjaon ja tiedonkulun avulla. Valvonta täyttää talousarvioasetuksen 69 §:ssä asetetut tavoitteet viraston toiminnan ja talouden laillisuuden sekä viraston omaisuuden turvaamisen osalta.

Viraston toiminnan tuloksellisuus kokonaisuudessaan vaatii kehittämistä tulevien vuosien kuluessa. Opetusministeriön hallinnonalan vuosien 2006–2011 tuottavuusohjelmassa Opetushallitukselle asetettu henkilötyövuosien vähentämistavoite vaatii kuitenkin välittömiä tulosjohtamisen toimenpiteitä henkilöstö- ja taloudellisten resurssien kohdistamisen, käytön ja tehtävien priorisoinnin sekä prosessien kehittämisen suhteen mm. sähköistä asiointia lisäämällä, jotta tuottavuustavoitteen saavuttaminen varmistettaisiin. Toiminnan tulosten raportointia tulee kehittää siten, että raportointi on selkeää aikaan saatujen tulosten kuvausta, joka tuottaa ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot johtopäätösten tekoon ja viraston talouden ja toiminnan edelleen kehittämiseen.

Kehittämistä vaatii niin ikään EU-rahoitukseen liittyvä valvonta Opetushallituksen itsensä toteuttamien projektien osalta. Saatavien hallinnointi- ja perintäprosessia tulee tehostaa parantamalla projektille kohdistettujen kustannusten ja niistä syntyneiden tositteiden dokumentointia ja aikaistamalla vaadittavien tarkastusten tekemistä tulorahavirtojen nopeuttamiseksi.

Valtion oppilaitokset

Perustan oppilaitosten ja koulutuskeskusten sisäisen valvonnan menettelyille muodostavat työjärjestys ja taloussääntö.

Oppilaitosten ja koulutuskeskusten johto on arvioinut sisäisen valvonnan tilaa COSO ERM viitekehystä hyödyntäen. Arvioiden perusteella voidaan todeta sisäisen toimintaympäristön, tavoitteiden asetannan, tiedonkulun sekä seurannan olevan kohtalaisella tasolla. Kehittämistä vaatii riskienarviointi ja tunnistaminen sekä valvontatoimenpiteiden suunnittelu ja niiden vaikuttavuuden seuranta.

1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET

Opetusministeriön asettama selvitysmies arvioi Opetushallituksen asemaa, roolia ja tehtäviä (Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:46). Selvitysmies teki arvioinnin pohjalta seuraavat Opetushallitusta koskevat kehittämissuositukset sekä ehdotukset tarvittavista muutoksista muuhun opetustoimen hallintoon ja toimialan ohjaukseen:

- Koulutustoimialan valtakunnallista ohjausta kehitetään siten, että se varmistaa koulutuksen laatua, osaamistarpeisiin vastaamista, koulutuksen saavutettavuutta ja koulutusprosessin tuloksellisuutta ja keskittyy olennaisiin asioihin, jotka edellyttävät valtakunnallista yhdenmukaisuutta. Tuloksellisuuden seurannalla ja koulutuksen arvioinnilla tulee olla aikaisempaa merkittävämpi asema koulutuksen ohjaamisessa, samoin koulutustarpeiden ennakoinnilla. Ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta tulee voida tarkastella kokonaisuuksina, jotka ottavat huomioon eri ikäryhmien osaamisen kehittämisen ja työelämän tarpeet.
- Normatiivisen ohjauksen tasoja vähennetään ja ohjausta kehitetään laadullisesti sääntelyä pelkistämällä ja täsmentämällä. Rahoitusohjauksessa kuntien rahoitusosuudesta lukioihin, ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakouluopetukseen luovutaan sekä kuntien vastuuta perusopetuksen rahoituksesta laajennetaan. Tuloksellisuusrahoituksen osuutta laajennetaan perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa.
- Koulutuksen keskushallintoa kehitetään yhtenäisenä toimialan konserniesikuntana (opetusministeriö) ja toimeenpano-organisaationa (Opetushallitus). Tehtävien, toimivallan, roolin ja organisaation osalta uudistettu Opetushallitus aloittaisi 1.1.2009. Opetushallitukseen kootaan seuraavat toimintojen kokonaisuudet: 1) kansallinen tutkinto- ja opetussuunnitelmapäiväkirja, 2) koulutuksen, opetuksen ja opetushenkilöstön kehittämissuunnitelma, 3) koulutuksen tuloksellisuuden seurannan, tutkimustulosten hyödyntämisen ja koulutustarpeiden ennakoinnin palvelut, 4) koulutuksen tietokeskus, 5) kansainvälisten koulutuspalvelujen ja henkilövaihdon keskus ja 6) koulutuksen hallintopalvelut.
- Opetushallitus keskittyy ydintehtäviin ja valtakunnallisesti merkittäviin kehittämishankkeisiin. Opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet annetaan opetusministeriön asetuksina. Maksullinen palvelutoiminta uudistetaan mm. suuntaamalla sitä ydintehtävien tukemiseen ja luopumalla vähälevikkisen oppimateriaalin omasta tuotannosta ja myynnistä. Opetushallituksen yhteyteen perustetaan Oppilaitosjohtamisen instituutti, joka huolehtii yhteistyössä korkeakoulujen kanssa oppilaitosjohtamisen koulutuksesta. Opetusalan koulutuskeskuksen (Opeko) toiminta siirretään pääosin osaksi Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenian toimintaa. Opetushallitukseen perustetaan koulutuksen tietokeskus kokoamalla hajallaan oleva koulutustoimialan tietotuotanto. Kansainvälinen henkilövaihdon keskus CIMO yhdistetään osaksi uudistettavaa Opetushallitusta. Opetushallituksen alaisten valtion oppilaitosten ja yksiköiden määrää vähennetään.

- Koulutustoimialan arviointijärjestelmä uudistetaan. Koulutuksen järjestäjien itsearvioinnin ja ulkoisen arvioinnin velvoitteita täsmennetään. Koulutuksen ulkoista arviointitoimintaa vahvistetaan ja kansallinen toiminta keskitetään perustettavalle uudelle valtion laitokselle, Koulutuksen arviointikeskukselle (Finnish Centre for Evaluation of Education). Opetushallitukselle kuuluisi kuitenkin oppimistuloksia koskeva seuranta-arviointi (kansalliset kokeet). Koulutuksen arviointikeskus sijoitetaan Jyväskylään, ja sen toiminta alkaisi 1.8.2009. Läänihallitusten arviointitoiminnasta koulutuksen alalla luovutaan.

Opetusministeriö tekee selvitysmiehen ehdotusten pohjalta Opetushallitusta koskevat linjat vuonna 2008.

1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

Opetushallituksessa ei ole kertomusvuonna tehty Euroopan komission myöntämiin tukiin tai rahoitukseen liittyviä takaisinperintäpäätöksiä.

Opetushallituksessa ei ole kertomusvuonna havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin liittyviä väärinkäytöksiä tai rikoksia. Käynnissä ei ole myöskään esitutkintoja tai oikeudenkäyntejä eikä muita väärinkäytösten tai rikosten johdosta käynnistettyjä toimenpiteitä. Yhteen EU-rahoitteiseen projektiin liittyvä takaisinperintä vuodelta 2005 on vielä kesken.

2 TALOUSARVION TOTEUMALASKELMA

TILIVIRASTON TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA										
Osasto, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2 006	Talousarvio 2007	Tilinpäätös 2007	Vertailu Tilinpäätös-Talousarvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veronluonteiset tulot	696 121,24	720 962,63	720 962,63	0,00	100,00					
11.04.01 Arvonlisävero	696 121,24	720 962,63	720 962,63	0,00	100,00					
12. Sekalaiset tulot	645 393,06	510 796,03	510 796,03	0,00	100,00					
12.29.99 OPM:n hallinnonalan muut tulot	558 492,05	444 403,37	444 403,37	0,00	100,00					
12.39.04 Menorästien ja siirr mr peruutus	71 183,57	54 198,19	54 198,19	0,00	100,00					
12.39.10 Muut sekalaiset tulot	15 717,44	12 194,47	12 194,47	0,00	100,00					
13. Korkotulot ja voiton tuloutukset	40 805,88	20 133,96	20 133,96	0,00	100,00					
13.01.05 Korot muista lainoista	40 375,88	20 053,96	20 053,96	0,00	100,00					
13.03.01 Osinkotulot	430,00	80,00	80,00	0,00	100,00					
15. Lainat	390 853,63	234 854,41	234 854,41	0,00	100,00					
15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset	390 853,63	234 854,41	234 854,41	0,00	100,00					
Tuloarviotilit yhteensä	1 773 173,81	1 486 747,03	1 486 747,03	0,00	100,00					
Pääloukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007	Talousarvion määrärahojen käyttö vuonna 2007	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2007	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä 2007	Käyttö (pl.peruutukset) 2007	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasianministeriön hallinnonala	110 499,34	14 097,46	14 097,46	0,00	14 097,46	0,00	73 501,31	73 501,31	64 094,70	9 406,61
24.01.19.3 UM:n hallinnonalan alv A (lähialueyhteistyö)	10 499,34									
24.01.29.3 UM:n hallinnonalan alv A (lähialueyhteistyö)		14 097,46	14 097,46		14 097,46	0,00				
24.50.66 Lähialueyhteistyö (sm3)	100 000,00						73 501,31	73 501,31	64 094,70	9 406,61
27. Puolustusministeriön hallinnonala	40 700,00	57 200,00	57 200,00	0,00	57 200,00	-	3 932,18	61 132,18	61 132,18	0,00
27.10.21.9 Sotilaallinen maanpuolustus/muut toimennot (smr2)	40 700,00	57 200,00	57 200,00	0,00	57 200,00	-	3 932,18	61 132,18	61 132,18	0,00
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	95 979,01	1 640,10	1 640,10	0,00	1 640,10	0,00	7 481,10	7 481,10	7 454,98	0,00
28.01.19 VM:n hallinnonalan alv A	13 579,01									
28.01.29 VM:n hallinnonalan alv A		1 640,10	1 640,10		1 640,10	0,00				
28.80.24 VEL-perust kuntoutus ja työhyvinv tuki (smr2)	82 400,00					-	7 481,10	7 481,10	7 454,98	
29. Opetusministeriön hallinnonala	156 478 525,69	161 036 690,54	143 873 998,55	16 675 144,18	160 549 142,73	487 547,81	19 504 501,10	134 915 621,10	117 878 677,86	17 033 373,90

29.01.19 OPM:n hallinnonalan alv A	7 433 309,40										
29.01.21.3 Osallisuushanke (smr2)		55 000,00	47 456,24	7 543,76	55 000,00	-		55 000,00	47 456,24	7 543,76	
29.01.22 Kehittämistoiminta (smr3)	912 000,00						578 604,33	578 604,33	267 233,17	307 801,82	
29.01.22.2 Nuorten osallisuushanke (smr3)	500 000,00						21 498,00	21 498,00	21 251,33	246,67	
29.01.22.51 Tietoyhteiskuntaohjelma (smr3)							139 015,03	139 015,03	130 442,62	8 572,41	
29.01.22.52 Koulujen tietoliikenneyhteyksien keh (smr3)	400 000,00						400 000,00	400 000,00	110 983,00	289 017,00	
29.01.22.63 Kansalaisvaikut politiikkaohj (smr3)	12 000,00						18 091,30	18 091,30	4 556,22	9 965,74	
29.01.23 Opetushallitus/toimintamenot (smr2)		19 122 000,00	17 541 109,69	1 580 890,31	19 122 000,00	-		19 122 000,00	17 541 109,69	1 580 890,31	
29.01.23.1 OPH toimintamenot (smr2)		17 082 000,00	16 698 995,31	383 004,69	17 082 000,00	-		17 082 000,00	16 698 995,31	383 004,69	
29.01.23.2.1 Oppimat kehittäminen ja tuottam (smr2)		1 782 000,00	584 114,38	1 197 885,62	1 782 000,00	-		1 782 000,00	584 114,38	1 197 885,62	
29.01.23.22 Avustus saamenkielisen oppimater (smr2)		258 000,00	258 000,00		258 000,00	-		258 000,00	258 000,00	0,00	
29.01.25.12 Ulkосуomalaisien koulutus- ja ikv-toiminta (smr2)		505 000,00	410 668,35	94 331,65	505 000,00	-		505 000,00	410 668,35	94 331,65	
29.01.29 OPM:n hallinnonalan alv A		7 775 029,54	7 775 029,54		7 775 029,54	0,00					
29.01.62.13 EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus A	7 915 000,00	6 300 000,00	6 295 842,35		6 295 842,35	4 157,65					
29.07.21 Opetushallitus/toimintamenot (smr2)	18 827 000,00						2 152 919,93	2 152 919,93	2 152 919,93	0,00	
29.07.21.11 OPH toimintamenot (smr2)	16 787 000,00						1 115 401,14	1 115 401,14	1 115 401,14	0,00	
29.07.21.21 Oppimat kehittäminen ja tuottam (smr2)	1 782 000,00						1 035 518,79	1 035 518,79	1 035 518,79	0,00	
29.07.21.22 Avustus saamenkielisen oppimater (smr2)	258 000,00						2 000,00	2 000,00	2 000,00	0,00	
29.08.25.12 Ulkосуomalaisien koulutus- ja kv-toiminta (smr2)	445 000,00						78 710,37	78 710,37	78 710,37	0,00	
29.10.21 Valtion yl siv opl toimintamenot (smr2)		44 414 000,00	43 220 890,74	1 193 109,26	44 414 000,00	-		44 414 000,00	43 220 890,74	1 193 109,26	
29.10.21.1 Hgin ranskalais-suomalainen koulu (sm2)		5 055 000,00	5 041 184,68	13 815,32	5 055 000,00	-		5 055 000,00	5 041 184,68	13 815,32	
29.10.21.2 Suomalais-venäläinen koulu (sm2)		5 012 000,00	4 819 069,90	192 930,10	5 012 000,00	-		5 012 000,00	4 819 069,90	192 930,10	
29.10.21.3 Vammaisten lasten koulut (sm2)		30 786 000,00	30 075 305,60	710 694,40	30 786 000,00	-		30 786 000,00	30 075 305,60	710 694,40	
29.10.21.4 Koulukotien perusopetus (sm2)		2 333 000,00	2 132 284,00	200 716,00	2 333 000,00	-		2 333 000,00	2 132 284,00	200 716,00	
29.10.21.5 EU:n Eurooppakoulut (sm2)		1 228 000,00	1 153 046,56	74 953,44	1 228 000,00	-		1 228 000,00	1 153 046,56	74 953,44	
29.10.22.1 Yliopistolaitoksen yht tutk-keh-julk -menot (smr3)	67 608,00						368 618,87	368 618,87	318 190,97	50 427,90	
29.10.25 Yl siv koulutuksen kehittäminen (smr2)		1 892 520,00	1 069 987,98	822 532,02	1 892 520,00	-		1 892 520,00	1 069 987,98	822 532,02	
29.10.30 VO ja avustus yl siv koul käyttökust A		14 438 660,00	14 303 817,49		14 303 817,49	134 842,51					
29.10.30.08 Tietoyhteiskuntahanke A		6 000 000,00	6 000 000,00		6 000 000,00	0,00					
29.10.30.10.2 Saamenkiel ja romanikiel oppil opet A		50 000,00	35 419,00		35 419,00	14 581,00					
29.10.30.10.3 Muut rahoituslain muk avustukset A		8 317 660,00	8 210 192,75		8 210 192,75	107 467,25					
29.10.30.12 Suomen, Ruotsin ja Norjan ulkom op A		71 000,00	58 205,74		58 205,74	12 794,26					
29.10.34.5 VO oppilaitosten perustamiskust yl siv opl (smr3)		23 000,00	10 814,23	12 185,77	23 000,00	-		23 000,00	10 814,23	12 185,77	
29.10.51 Valtionavustus järjestöille A		521 000,00	521 000,00		521 000,00	0,00					
29.20.21 Valtion amm oppil toimintamenot (smr2)		32 301 000,00	29 776 374,74	2 524 625,26	32 301 000,00	-		32 301 000,00	29 776 374,74	2 524 625,26	
29.20.22 Ammattikorkeakoululait yht menot (sm3)	677 000,00						296 292,93	296 292,93	296 292,93	0,00	
29.20.24 Työpaikalla tapahtuva oppiminen (smr2)		1 815 000,00	1 442 356,78	372 643,22	1 815 000,00	-		1 815 000,00	1 442 356,78	372 643,22	
29.20.25 Amm koul kehittäminen (smr2) 2006 akk keh	66 850,00	1 247 200,00	346 511,07	900 688,93	1 247 200,00	-	30 467,51	1 277 667,51	376 978,58	900 688,93	
29.20.30 VO ja VA amm koulutuksen käyttökustannuksiin A		6 937 000,00	6 916 961,01	0,00	6 916 961,01	20 038,99					
29.20.30.03.1 Valtionavustukset A		4 291 000,00	4 282 961,01		4 282 961,01	8 038,99					

29.69.56.22 VA kesäyliopistojen käyttökust A	275 568,00										
29.91.50.13 Veikk ja raha-arpaj voittovarar nuorisotyön edist A		12 000,00	12 000,00	0,00	12 000,00	0,00					
34. Työministeriön hallinnonala	7 186 712,21	6 037 245,09	5 869 382,95	0,00	5 869 382,95	167 862,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
34.01.19 Työministeriön hallinnonalan alv A	117 722,54										
34.05.61.12.3 ESR OPM:n hallinnonala A	6 383 000,00	5 400 000,00	5 232 137,86		5 232 137,86	167 862,14					
34.06.21.4 Työvoimapol - työllisyysohjelman menot (smr2)											
34.06.51 Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet A	685 989,67	637 245,09	637 245,09		637 245,09	0,00					
34.06.51.21 Palkkaukset A	685 981,47	637 245,09	637 245,09		637 245,09	0,00					
34.06.51.22 Muut menot A	8,20										
Määrärahatilit yhteensä	163 912 416,25	167 146 873,19	149 816 319,06	16 675 144,18	166 491 463,24	655 409,95	19 589 415,69	135 057 735,69	118 011 359,72	17 042 780,51	

Opetushallituksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾		Vuoden 2007 valtuudet					Talousarvio-menot 2007	Määräraha-tarve 2008	Määräraha-tarve 2009	Määräraha-tarve 2010	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
	Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2008 TA:ssa							
29.07.21 Opetushallituksen toimintamenot EUM	0	400	0	400	400	0	0	100	0	0	0	0	0
Vuonna 2007 käytettävissä olleet valtuudet	0	400	0	400	400	0	0	100	0	0	0	0	0
34.05.61 EU:n rakennerahastojen valtionosuus TM:n osalta	40 443	0	1 071	1 071	1 071	0	0	5 232	4 995	0	0	0	4 995
Aikaisempien vuosien valtuudet	40 443	0	0	0	0	0	0	4 896	4 995	0	0	0	4 995
Vuonna 2007 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	1 071	1 071	1 071	0	0	336					
29.01.62 EU:n rakennerahastojen valtionosuus OPM:n hallinnonalalla	47 951	0	1 283	1 283	897	386	0	6 296	6 501	0	0	0	6 501
Aikaisempien vuosien valtuudet	47 951	0	0	0	0	0	0	6 125	6 501	0	0	0	6 501
Vuonna 2007 käytettävissä olleet valtuudet	0	0	1 283	1 283	897	386	0	171					
Yhteensä	88 394	400	2 354	2 754	2 368	386	0	11 628	11 496	0	0	0	11 496

3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

OPETUSHALLITUS		
TILIVIRASTON TUOTTO- JA KULULASKELMA		
	1.1.-31.12.2007	1.1.-31.12.2006
Toiminnan tuotot		
Maksullisen toiminnan tuotot	18 375 739,92	17 297 635,44
Vuokrat ja käyttökorvaukset	233 173,91	252 892,74
Muut toiminnan tuotot	7 897 850,84	6 852 743,92
* Toiminnan tuotot yhteensä	26 506 764,67	24 403 272,10
Toiminnan kulut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat :		
Ostot tilikauden aikana	4 963 887,71	4 953 454,72
Varastojen lis,(-)tai väh,(+)	-4 010,88	23 659,14
Henkilöstökulut	79 710 513,30	78 373 109,29
Vuokrat	15 705 539,89	15 453 519,25
Palvelujen ostot	22 604 625,96	21 044 515,57
Muut kulut	4 118 418,16	3 767 840,46
Valmisvaraston lis(-) tai väh (+)	97 807,00	-40 071,00
Poistot	2 306 307,22	3 020 511,56
Sisäiset kulut	4 611 890,57	3 896 256,45
* Toiminnan kulut yhteensä	134 114 978,93	130 492 795,44
** JÄÄMÄ I	-107 608 214,26	-106 089 523,34
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	12 229,77	32 707,36
Rahoituskulut	6 330,52	3 003,09
* Rahoitustuotot- ja kulut yhteensä	5 899,25	29 704,27
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Sisäiset tuotot	2 952,87	4 585,05
Sisäiset kulut	9 494,30	3 157,35
* Satunnaiset tuotot ja kulut	-6 541,43	1 427,70
** JÄÄMÄ II	-107 608 856,44	-106 058 391,37
Siirtotalouden tuotot ja kulut		
Kulut		
Kunnille	24 558 145,50	26 045 669,19
Kuntayhtymille	15 911 091,71	15 795 415,86
Elinkeinoelämälle	3 189 714,48	1 893 182,05
Voittoa tavoitt.yhteisöille	10 271 325,32	11 926 377,05
Ulkomaille	19 961,42	0,00
Kulujen palautukset	-444 311,17	-554 949,95
* Siirtotalouden kulut yhteensä	53 505 927,26	55 105 694,20
** JÄÄMÄ III	-161 114 783,70	-161 164 085,57
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista		
Perityt arvonlisäverot	896 870,08	849 406,91
Suoritetut arvonlisäverot	7 994 678,52	7 752 128,87
* Verot ja veronluonteiset maksut	-7 097 808,44	-6 902 721,96
** TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ	-168 212 592,14	-168 066 807,53

4 TASE

OPETUSHALLITUS				
TILIVIRASTON TASE				
VASTAAVAA	31.12.2007		31.12.2006	
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄ-AIKAISET SIOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	216 329,23		211 390,45	
Muut pitkävaikutteiset menot	20,85	216 350,08	270,85	211 661,30
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennukset	574 637,62		724 523,35	
Rakennelmat	184,33		184,33	
Koneet ja laitteet	6 097 559,75		7 246 914,48	
Kalusteet	565 230,23		622 922,65	
Muut aineelliset hyödykkeet	66 464,24		66 464,24	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	76 479,57	7 380 555,74	2 829,39	8 663 838,44
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	48 974,50	48 974,50	48 974,50	48 974,50
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄ-AIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		7 645 880,32		8 924 474,24
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISSUUS				
Vaihto-omaisuus				
Valmiit tuotteet/tavarat	1 070 629,44	1 070 629,44	1 164 425,56	1 164 425,56
Pitkäaikaiset saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset	159 897,93	159 897,93	394 752,34	394 752,34
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	4 105 290,92		3 951 251,74	
Siirtosaamiset	1 036 412,77		758 511,66	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 686 942,91		1 933 218,79	
Ennakkomaksut	43 634,60	6 872 281,20	155 932,19	6 798 914,38
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	8 913,05		11 249,38	
Muut rahat ja pankkisaamiset	2 191 972,77	2 200 885,82	1 993 131,92	2 004 381,30
VAIHTO-JA RAHOITUSOMAISSUUS YHTEENSÄ		10 303 694,39		10 362 473,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ		17 949 574,71		19 286 947,82

OPETUSHALLITUS
TILIVIRASTON TASE

VASTATTAVAA	31.12.2007		31.12.2006	
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	8 105 962,85		8 105 962,85	
Edellisten tilik pääoman muutos	-14 555 223,63		-11 936 122,77	
Pääoman siirrot	162 676 849,82		165 447 706,67	
TILIKAUDEN KULUJÄÄMÄ	-168 212 592,14	-11 985 003,10	-168 066 807,53	-6 449 260,78
Rahastojen pääomat				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	2 191 972,77	2 191 972,77	1 993 131,92	1 993 131,92
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		-9 793 030,33		-4 456 128,86
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	2 172,55		2 272,55	
Saadut ennakot	6 040,00		4 120,00	
Ostovelat	15 888 611,29		11 450 614,44	
Tilivirastojen väliset tilitykset	1 374 700,83		1 438 284,14	
Edelleen tilitettävät erät	1 373 852,88		1 543 077,20	
Siirtovelat	8 788 199,47		8 999 218,62	
Muut lyhytaikaiset velat	309 028,02	27 742 605,04	305 489,73	23 743 076,68
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		27 742 605,04		23 743 076,68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		17 949 574,71		19 286 947,82

5 LIITETIEDOSTOT

Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Vuonna 2006 alkoi tulossopimuskausi ajalle 2006 - 2008. Budjetoinnissa ei ole tapahtunut muutoksia. Määrärahojen käyttö sekä toimintamenojen että valtionavustusten myönnössä on jatkunut edellisen vuoden kaltaisena.

Opetushallituksella ei ole ollut ulkomaanrahan määräisiä saamia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin aiemminkin.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia virheiden korjauksia ei ole tehty.

1.1.2007 perustettiin Opetushallituksen tilivirastoon uusi maksupiste / oppilaitos Tervaväylän koulu. Samanaikaisesti lakkautettiin maksupisteet / oppilaitokset Lohipadon erityiskoulu ja Merikartanon koulu. Muutos ei aiheuttanut muutoksia tilinpäätöksen vertailtavuuteen.

Opetusministeriön hallinnonalan talousarviotilien numerokoodit muuttuivat vuoden 2007 alusta.

Toimintakertomuksen kohdassa Tilinpäätösanalyysi on yksityiskohtainen selvitys tilivuodesta.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2006	Talousarvio 2007 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2007 määrärahojen		Tilinpäätös 2007	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2007	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2007	Käyttö vuonna 2007 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.23	Bruttomenot		26 332 000	24 736 685,46		26 317 575,77				24 736 685,46	
	Opetushallituksen toimintamenot (smr2) no 1		7 210 000	7 195 575,77		7 195 575,77				7 195 575,77	
	Nettomenot		19 122 000	17 541 109,69	1 580 890,31	19 122 000,00	-	0,00	19 122 000,00	17 541 109,69	1 580 890,31
29.07.21	Bruttomenot	25 598 285,42								2 213 851,93	
	Opetushallituksen toimintamenot (smr2) no 2	6 771 285,42								60 932,00	
	Nettomenot	18 827 000,00						2 152 919,93	2 152 919,93	2 152 919,93	0,00
29.10.21	Bruttomenot		48 414 000	48 707 116,92		49 900 226,18				48 707 116,92	
	Valtion yleissivistävien op- pilaitosten toimintamenot (smr2) no 3		4 000 000	5 486 226,18		5 486 226,18				5 486 226,18	
	Nettomenot		44 414 000	43 220 890,74	1 193 109,26	44 414 000,00	-	0,00	44 414 000,00	43 220 890,74	1 193 109,26
29.40.21	Bruttomenot	48 519 078,04								1 968 416,53	
	Valtion yleissivistävien op- pilaitosten toimintamenot (smr2) no 4	5 317 078,04								0,00	
	Nettomenot	43 202 000,00						1 968 416,53	1 968 416,53	1 968 416,53	0,00
29.20.21	Bruttomenot		34 401 000	32 882 596,10		35 407 221,36				32 882 596,10	
	Valtion ammatillisten oppi- laitosten toimintamenot (smr2) no 5		2 100 000	3 106 221,36		3 106 221,36				3 106 221,36	
	Nettomenot		32 301 000	29 776 374,74	2 524 625,26	32 301 000,00	-	0,00	32 301 000,00	29 776 374,74	2 524 625,26
29.60.21	Bruttomenot	34 022 792,03								2 620 421,88	
	Valtion ammatillisten oppi- laitosten toimintamenot (smr2) no 6	2 646 792,03								-185,18	
	Nettomenot	31 376 000,00						2 620 607,06	2 620 607,06	2 620 607,06	0,00
29.30.21	Bruttomenot		4 965 000	6 154 380,36		6 155 620,54				6 154 380,36	
	Opetusalan koulutus- keskuksen toimintamenot (smr2) no 7		4 541 000	5 731 620,54		5 731 620,54				5 731 620,54	
	Nettomenot		424 000	422 759,82	1 240,18	424 000,00	-	0,00	424 000,00	422 759,82	1 240,18
29.69.21	Bruttomenot	5 804 178,32									
	Opetusalan koulutus- keskuksen toimintamenot (smr2) no 7	5 392 178,32									
	Nettomenot	412 000,00						0,00	0,00	0,00	0,00

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Tilivirastolla ei ole kertomusvuonna ollut arviomäärärahojen ylityksiä

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetusministeriön hallinnonala		3 569,34
2005		3 569,34
29.01.22.6.3 Kehittämistoiminta, kansalaisvaikuttaminen politiikkaohjelma, oppilaskuntakysely	3 569,34	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		26,12
2006		26,12
28.80.24 Työhyvinvoinnin tuki	26,12	
Pääluokat yhteensä		3 595,46
2005		3 569,34
2006		26,12

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2007	2006
Henkilöstökulut	63 885 308,15	63 393 035,37
Palkat ja palkkiot	63 092 331,96	63 330 075,50
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	792 976,19	62 959,87
Henkilösivukulut	15 825 205,15	14 980 073,92
Eläkekulut	13 119 303,57	12 156 199,39
Muut henkilösivukulut	2 705 901,58	2 823 874,53
Yhteensä	79 710 513,30	78 373 109,29
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	153 206,65	152 849,60

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo €tai %
Käyttöomaisuus				
Aineettomat hyödykkeet				
1120 Ostetut atk-ohjelmistot	tasapoisto	4	25	0 %
1121 Patenttioikeudet *)	tasapoisto	10	10	0 %
1122 Tekijänoikeudet *)	tasapoisto	10	10	0 %
1123 Liittymismaksut	tasapoisto	10	10	0 %
1129 Muut aineettomat oikeudet	tasapoisto	10	10	0 %
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	tasapoisto	4	25	0 %
1149 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	4	25	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
1220 Asuinrakennukset	tasapoisto	30	3,33	0 %
1223 Varastorakennukset	tasapoisto	30	3,33	0 %
1227 Koulurakennukset	tasapoisto	30	3,33	0 %
1229 Muut rakennukset	tasapoisto	30	3,33	0 %
1230 Rakennelmat	tasapoisto	20	5	0 %
1250 Autot ja muut maajetälineet	tasapoisto	5	20	0 %
1251 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet	tasapoisto	30	3,33	0 %
1253 Raskaat työkoneet	tasapoisto	15	6,67	0 %
1254 Kevyet työkoneet	tasapoisto	5	20	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	tasapoisto	4	25	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	tasapoisto	6	16,67	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
1260 Muut tutkimuslaitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	tasapoisto	5	20	0 %
1270 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	tasapoisto	5	20	0 %
1279 Muut kalusteet	tasapoisto	5	20	0 %

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tilivirastossa yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöönsä mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet muuttuivat 1.1.2007 alkaen.

Vuoden 2007 alusta taseeseen aktivoidaan sellainen käyttöomaisuus, jonka vaikutusaika ylittää yhden vuoden ja jonka hankintameno (ilman arvonalisäveroa) on vähintään 7.000 euroa.

Aiemmin raja oli 1.000 euroa.

*) patenti- ja tekijänoikeuksien osalta poistoaikaa ei saa mitoittaa pidemmäksi kuin tekijänoikeuden tai patentin voimassaoloaika on

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Koneet ja laitteet	Kalusteet	Muut aineelli- set hyödykkeet	Ennakkomaksu keskener. hank.	Käyttöomaisuus- arvopaperit	
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävai- kutteiset menot	Raken- nukset	Raken- nelmat						
Hankintameno 1.1.2007	1 561 683,32	87 488,90	1 015 908,83	1 709,12	21 019 108,62	2 706 747,42	66 464,24	2 829,39	48 974,50	26 510 914,34
Lisäykset	104 566,34	0,00	0,00	0,00	664 659,18	218 649,90	0,00	73 650,18	0,00	1 061 525,60
Vähennykset	0,00	0,00	3 599,22	0,00	287 455,18	11 084,95	0,00	0,00	0,00	302 139,35
Hankintameno 31.12.2007	1 666 249,66	87 488,90	1 012 309,61	1 709,12	21 396 312,62	2 914 312,37	66 464,24	76 479,57	48 974,50	27 270 300,59
Kertyneet poistot 1.1.2007 (-)	1 350 292,87	87 218,05	291 385,48	1 524,79	13 772 194,14	2 083 824,77	0,00	0,00	0,00	17 586 440,10
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	1 621,23	0,00	264 919,74	1 786,08	0,00	0,00	0,00	268 327,05
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	99 627,56	250,00	147 907,74	0,00	1 791 478,47	267 043,45	0,00	0,00	0,00	2 306 307,22
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2007	-1 449 920,43	-87 468,05	-437 671,99	-1 524,79	-15 298 752,87	-2 349 082,14	0,00	0,00	0,00	-19 624 420,27
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	216 329,23	20,85	574 637,62	184,33	6 097 559,75	565 230,23	66 464,24	76 479,57	48 974,50	7 645 880,32

Liite on tehty vastaavasti kuin vuonna 2006. Luvuissa on mukana kaikki käyttöomaisuushyödykkeet, joiden taloudellinen pitoaika ei tilikauden alussa ollut vielä loppunut, vaikka niiden hankintameno olisi jo kokonaan poistettu.

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	31.12.2007	31.12.2006	Muutos 2007-2006
Korot euromääräisistä saamisista	12 149,77	32 277,36	-20 127,59
Osingot	80,00	430,00	-350,00
Rahoitustuotot yhteensä	12 229,77	32 707,36	-20 477,59
Rahoituskulut	31.12.2007	31.12.2006	Muutos 2007-2006
Korot euromääräisistä veloista	4 592,63	474,95	4 117,68
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	840,94	-840,94
Muut rahoituskulut	1 737,89	1 687,20	50,69
Rahoituskulut yhteensä	6 330,52	3 003,09	3 327,43
Netto	5 899,25	29 704,27	-23 805,02

Liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Lainananto lainansaajasektoreittain €	Lainapääoma	Lisäys	Vähennys	Lainapääoma	Pääomamuutos
	31.12.2007		2007	31.12.2006	2007-2006
Julkisyhteisöt	159 897,93		0,00	394 752,34	-234 854,41
Paikallishallinto	159 897,93		0,00	394 752,34	-234 854,41
Yhteensä	159 897,93		0,00	394 752,34	-234 854,41

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	31.12.2007					31.12.2006		
	Kappale määrä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myyntioikeuk- sien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			48 774,50					48 974,50
Alavuden Jäähalli Oy:n osake	1							200,00
OIP, joukkovelkakirja	1		16 818,79					16 818,79
OIP, joukkovelkakirja	9		15 136,92					15 136,92
OP-Euro-Osake Sijoitusrahasto	1		16 818,79					16 818,79
Laitilan puhelinosuuskunta			0,00			80,00		
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet			200,00					
Alavuden Jäähalli Oy:n osake	1		200,00					
Osakkeet ja osuudet yhteensä			48 974,50			80,00		48 974,50

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2007	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1 - 5	Yli	Alle	1 - 5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	10 316,66	51 380,42	0,00	98 200,85	159 897,93
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat			0,00	2 200 885,82			2 200 885,82
Yhteensä	0,00	0,00	10 316,66	2 252 266,24	0,00	98 200,85	2 360 783,75
Vastattavien rahoituserät							
Rahaston hoitoon jätetyt vieraat varat	0,00	0,00	0,00	2 172,55	0,00	0,00	2 172,55
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	2 172,55	0,00	0,00	2 172,55

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut

Vastuusitoumukset

milj. €tai sanallinen selitys	31.12.2007	31.12.2006	Muutos 2007-2006
-------------------------------	------------	------------	---------------------

Muut vastuut

Vuokrasopimukset *	52 364 474	59 912 403	-7 547 929
--------------------	------------	------------	------------

* Tilivirastolla on lisäksi toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia, jotka todennäköisesti ovat voimassa ainakin 15 vuotta ja on siten arvoltaan vähintään 5 milj. euroa

Merkittävät monivuotiset taloudelliset sopimusvastuut

Vuokrasopimukset

Vuosittaiset talousarviomenot yhteensä, arvio

- Kestoajaltaan pidemmät kuin 4 vuoden sopimukset yhteensä	10 889 509
Määräraikaiset sopimukset	4 219 277
Toistaiseksi voimassa olevat sopimukset	6 670 232

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2007	Varat 31.12.2006	Käyttötarkoitus
Mercedes Zachariassens fond	2 191 972,77	1 993 131,92	Svenska skolan för synskadade (mp 612) Testamenttien tahdon mukaisesti oppilaiden hyvinvointiin, vapaa-aikatoiminnan järjestämi- seen yms
Yhteensä	2 191 972,77	1 993 131,92	

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä 31.12.2007	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Rahastot		
Heta Lintumäen rahasto	35 717,79	Haukkarannan koulun (mp608) oppilaiden opinto- matkat, retket yms
Hilja Iivanaisen rahasto	47 526,78	Haukkarannan koulun (mp608) oppilaiden kasvat- us ja kuntoutus
Yhteensä	83 244,57	

Liite 15: Velan muutokset

Tilivirastolla ei ole kertomusvuoden aikana ollut velan muutoksia.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Tilivirastolla ei ole tässä liitteessä esitettäviä velkoja.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

Päätökset palkkapolitiisista kehittämistoimenpiteistä 30.9.2007 päättyvällä sopimuskaudella Opetushallituksen toimialaan kuuluvissa valtion oppilaitoksissa tehtiin opetushenkilöstön osalta 13.12.2007 ja muun henkilöstön osalta 29.1.2008. Toimenpiteistä aiheutuvat takautuvat palkanoikaisut 96.537 euroa maksetaan vuoden 2008 puolella.

Valtion liikunta- ja aistivammaisten koulujen ohjeistus oppilaskuljetuskustannusten laskuttamisesta muuttui vuosien 2006 - 2007 aikana. Oppilaskuljetuskustannusten laskutuskäytännön muuttuminen aiheutti mm sen, että kunnilta laskutettuja kuljetuskustannuksia jäi saamatta ja niitä kirjattiin vuonna 2007 yhteensä 238.800 euroa tileistä poistoiksi.

Opetushallitukselta jäi vuoden 2007 tutkintotoimikuntien jäsenten kokouspalkkioita vuodelta 2007 maksamatta noin 220.000,00 euroa henkilöstösivukuluineen.

Opetushallituksen toimintamenomomentilta rahoitettaviin EU-hankkeisiin kohdistuvia saatavia on vuodelle 2007 saamatta noin 120.000 euroa.

Liite 18: Henkilöstöä koskevat tunnusluvut

I OPETUSHALLITUKSEN HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUKUKOOSTE		2005	2006	2007
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	henkilöä	354	352	334
Henkilötyövuodet keskimäärin	htv	348	345	333
Henkilöstöryhmäjakauma				
johto	%	2,0	1,4	1,5
esimiehet	%	5,9	5,7	6,6
asiantuntijat	%	61,3	64,8	66,5
ammattihenkilöstö	%	30,8	28,1	25,4
Sukupuolijakauma				
miehet	%	27,1	25,6	25,4
naiset	%	72,9	74,4	74,6
Määräaikaiset (ei taustavirkaa Oph:ssa)	%	21,2	21,6	18,3
asiantuntijoista määräaikaisia	%	24,9	24,1	19,4
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	48,1	48,9	49,4
45-vuotiaiden ja yli osuus henkilöstöstä	%	63,0	67,8	70,4
Koulutustasoindeksi	(1-8)	5,9	6,0	6,1
Tehty vuosityöaika	pv/htv	199,1	201,1	193,3
Tehdyn työajan osuus kokonaistyöajasta	%	78,4	80,1	77,3
Työvoimakustannukset yhteensä				
Palkkasumma	tuhatta €	16 470	16 397	16 782
Väliilliset palkat	tuhatta €	12 580	13 033	13 200
Sosiaaliturvamaksut	tuhatta €	3 243	3 114	3 619
Muut väliilliset työvoimakustannukset	tuhatta €	3 292	2 945	3 153
Muut väliilliset työvoimakustannukset	tuhatta €	599	419	429
Työtyytyväisyysindeksi	(1-5)			3,1
Sairauspoissaolot	tap./htv	2,3	2,2	2,3
	työpv/htv	10,4	9,0	11,0
Vaihtuvuus				
Poistuma yhteensä *)	%	11,3	8,8	13,6
Luonnollinen poistuma *)	%	4,2	2,8	5,7
Muu poistuma *)	%	7,0	5,9	8,0
Rekrytoinnit / vakinaisiksi	henkilöä	107/13	82/4	114/19
Henkilöstön keskim. palvelusaika	vuotta	13,1	13,0	13,6
Virkistys ja liikunnan tukeminen	€/htv	119	84	142
Henkilöstökoulutus				
työpäivää/henkilötyövuosi	työpv/htv	4,8	4,4	3,5
koulutuskustannukset (sis. palkat)	€/htv	1 679	1 141	821
Työterveydenhoito				
Kävijöitä, prosenttia henkilöstöstä	%	81,1	63,9	93,1
Kustannukset (brutto, sis. terveystark.)	€/htv	511	488	568
	€/kävijä	543	576	452
Henkilötyövuoden hinta	€	47 328	47 528	50 337
Keskimääräinen kuukausipalkka	€	3 012	3 148	3 299

*) = kaikki poistuneet prosentteina edellisen vuoden lopun henkilöstömäärästä, vuodesta 2004 lukien on laskettu vain ne poistuneet, jotka ovat olleet Oph:ssa edellisen vuoden lopussa

II VALTION OPPILAITOSTEN JA OPETUSALAN KOULUTUSKESKUKSEN HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT

		Ammatilliset oppilaitokset			Yleissivistävät erityiskoulut			Kielikoulut			Opeko			Kaikki yhteensä		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	henkilöä	692	723	730	764	791	778	166	157	167	82	88	74	1 704	1 759	1 749
Henkilötyövuodet keskimäärin	htv	574,14	593,15	590,63	692,7	694,66	697,83	149,90	146,92	149,45	81,20	83,72	77,80	1 497,94	1 518,45	1 515,71
- toimintamenot momentilta palkatut			575,75	575,85		677,11	677,51		146,92	149,30		76,70	69,30		1 476,48	1 471,96
- muilta momenteilta palakut		0,00	17,40	23,33		18,55	19,11		0,50	0,30		7,00	8,50		43	51
Määräaikaiset	henkilöä	311	333	320	207,00	215,00	194,00	50	50	54	23	30	21	591	628	589
opettajista määräaikaisia	henkilöä	148	167	144	35,00	22,00	29,00	51	41	43	0	0	0	234	230	216
Vakinainen henkilöstö	henkilöä	381	390	410	567	576	584	116	107	113	59	58	53	1 123	1 131	1 160
Johto	henkilöä	21	23	21	25	24	28	3	6	6	8	9	11	57	62	66
Opettajat	henkilöä	86	82	94	131	134	133	107	73	71	0	0	0	324	289	298
Muu henkilöstö	henkilöä	274	284	296	411	418	423	36	38	36	49	49	42	770	789	797
Sukupuolijakauma														0		
Naiset	%	73 %	71 %	70 %	75 %	77 %	81 %	84 %	84 %	83 %	77 %	76 %	73 %	77 %	77 %	77 %
Miehet	%	27 %	29 %	30 %	25 %	23 %	19 %	16 %	16 %	17 %	23 %	24 %	27 %	23 %	23 %	23 %
Kokoaikaiset	henkilöä	565	598	603	648	644	631	145	126	138	75	78	65	1433	1446	1437
Osa-aikaiset	henkilöä	127	125	130	123	142	124	29	31	29	7	10	9	286	308	292
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa	vuotta	44	44	44	43	44	38	44	46	46	45	44	45	44	44	43
45- ja yli vuotiaiden osuus henkilöstöstä	%	48	48	50	50	50	53	55	54	55	51	50	47	51	51	51
Henkilöstön keskim. palvelusaika	vuotta	8	9	9	10	10	9	10	7	19	9	9	9	9	9	11
Henkilöstökoulutus																
työpäivää/ henkilötyövuosi	työp/htv	4,09	3,75	3,39	3,50	3,59	2,69	1,15	2,65	0,55	3,00	4,30	5,80	2,93	3,57	3,11
koulutuskustannukset (sis.palkat)	€/htv	853,86	861,96	566,31	571,16	760,31	613,35	342,00	268,00	380,00	443,00	949,00	912,00	552,50	709,82	617,92
Työterveyshuolto																
käyttäjää, prosenttia koko henkilöstöstä	%	78	90	89	68	76	80	88	83	76	83	81	69	79	82	78
kustannukset (brutto)	€/htv	314,82	324,06	484,08	465,71	354,59	383,79	426,00	517,00	276,00	422,00	337,00	374,00	407,13	383,16	379,47
Virkestystoiminta	€/htv	98,24	129,11	113,13	24,41	39,81	32,63	31,00	62,00	77,00	16,00	28,00	27,00	42,41	64,73	62,44
Tehty kokonaisityöaika (vuosityöaika)	pv/htv	205	213	208	201	188	180	237	235	249	251	197	187	224	208	206
Tehdyn työajan osuus kokonaistyöajasta	%	83	80	81	77	73	66	90	88	85	75	79	75	81	80	77

Työvoimakustannukset yhteensä:	tuhat €	3 134	3 312	3 550	21 358	23 597	21 495	3 976	3 927	4 312	2 820	3 076	3 333	31 288	33 912	32 690
Palkkasumma	tuhat €	2 493	2 625	2 813	16 558	18 617	16 806	2 427	3 028	2 779	2 219	2 454	2 559	23 697	26 724	24 957
Välilliset palkat	tuhat €	475	520	595	3 557	3 380	3 099	818	850	937	390	435	501	5 240	5 185	5 132
Sosiaaliturva	tuhat €	580	623	659	4 295	4 418	4 083	1 405	750	1 396	563	559	730	6 843	6 350	6 868
Muut välilliset työvoimakustannukset	tuhat €	61	64	77	506	562	606	144	149	137	38	63	44	749	838	864
								0								
Henkilötyövuoden hinta	€	39 245	39 733	42 239	30 833	33 969	30 865	43339	47347	47922	34 729	36 742	42 841	37 036	39 448	40 967
Keskimääräinen kuukausipalkka	€	2 589	2 630	2 776	1 992	2 233	2 011	2745	3447	3136	2 277	2 443	2 741	2 401	2 688	2 666

Liite 19: Tulossopimuksen seurannan tunnusluvut

Indikaattoreiden puuttuvat tiedot eivät ole saatavilla.

Muutokset ovat lukumääriä tai %-yksiköitä suhteessa tavoitteeseen tai edelliseen vuoteen.

YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAUVUUS	Toteutuma 2004	Toteutuma 2005	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht. tavoite	Muutos ed.vuoteen
Koulutustakuu: perusopetuksen suorittaneiden välitön sijoittuminen koulutukseen						
Ammatilliseen peruskoulutukseen sijoittuneet %	38,4	40,7	38,5			
Lukiokoulutukseen sijoittuneet %	54,1	53,3	55,0			
Perusopetuksen lisäopetukseen sijoittuneet %	2,5	3,0	3,0			
Sijoittuneet yhteensä %	95,5	97,0	96,5			
Sijoittuneiden määrä	60 400	60100	63 300			
Oppivelvollisuuden kokonaan laiminlyöneet ja oppivelvollisuusiän ohittaneet ilman päättötodistusta						
Oppivelvollisuuden laiminlyöneet	67	70	60			
Oppivelvollisuuden ohittaneet ilman päättötodistusta	234	282	220			
Koulutuksen läpäisy ja tutkintoon johtavan koulutuksen keskeyttäminen 1)						
Lukiokoulutuksen kolmessa vuodessa suorittaneet %	77,3	82,0	78,0			
Amm. perustutkinnon kolmessa vuodessa suorittaneet %	59,7	57,3	61,5			
Lukiokoulutuksen keskeyttäneet %	1,9	2,0	1,8			
Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttäneet % 2)	9,7	9,5	8,5			
Yrittäjyys						
Yrittäjien ammatti- tai erik.ammattitutkinnon suorittaneet	639	767	850	1121		
Tietoyhteiskunta						
Tietoliikenneyhteyksien nopeus >= 100Mb/s						
%:lla peruskouluista			25			
%:lla lukioista			40			
%:lla amm.opl:sta			40			
%:lla amm.aikuisk.opl:sta			40			
%:lla vap.sivistystyön.opl:sta			25			
5 oppilasta/opetuskäytössä oleva tietokone						
%:lla peruskouluista	22		35			
%:lla lukioista	24		38			
%:lla amm.opl:sta	69		78			
%:lla amm.aikuisk.opl:sta	69		78			
%:lla vap.sivistystyön.opl:sta	18		25			
Kansalaisvaikuttaminen						
Demokratiaindikaattori valmis (yhteistyössä opm:n kanssa)				valmis		

1) Lukuvuoden aikana opintonsa keskeyttävät, jotka eivät sijoitu muualle koulutusjärjestelmään

2) Tilasto ei sisällä näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavaa koulutusta, oppisopimuskoulutusta eikä erityisoppilaitoksissa jä

TOIMINNALLISET TULOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
<i>OPETUKSEN JA OPPIMISEN KEHITTÄMINEN</i>						
<i>Vaikuttavuus ja toiminnalliset tulokset</i>						
Julkaisu työvoima- ja koulutustarpeista *=julkaisut, joiden laatimiseen on osallistuttu	1	1	3	2	-1	1
Ennakoinnin sähköinen tietopalvelu Ensti, kävijöiden käynnit keskimäärin/kk	6 682	30 500	28 000	74 141	46141	43641
Lukiokoulutukseen yht.haussa valitut muut kuin suomen- tai ruotsinkiel. %	2,2	2,0	2,5			
Tasa-arvosuunnitelmat oppilaitoksissa %						
AP-IP osallistujat						
* 1. luokkalaisista %	43,6	44,2	50	46,4	-3,6	2
* 2. luokkalaisista %	25,3	25,7	30	26,4	-3,6	1
* Erityisopetus %	6	4,9	5	5,1	0,1	0
Kouluhyvinvointisuunnitelma oppilaitoksissa %						
Kouluterveyskysely						
* Keskip. tai vaikea masentuneisuus %	12	13	10	13	3	
* Ei koe tulevansa kuulluksi koulussa %	30	32	27	30	3	
* Koulukiusattuna kerran viikossa tai useammin %	7	7	5	8	3	
Opetussuunnitelman perusteet						
* Perusopetus (seuranta)			1 (1)	1 (1)		
* Lukiokoulutus (seuranta)	1	0	0 (2)	0 (1)		
* Ammatillinen perustutkinto	4	6	8	8	0	2
Tutkinnon perusteet	53	40	50	41	-9	1
Selvitys amm. perustutkintojen muutostarpeista			1 (jatko)	2		
Näyttöjen käyttöönoton tuki						
* Kansalliset ammattiosaamisen näyttöaineistot	13	35	2	7	5	-28
* Kokeilut	12	11	16	14	-2	3
* Kokeiluopetussuunnitelmat	5	1	2	2	0	1
* Kokeilevat koulutuksen järjestäjät	24	84	90	95	5	11
Työpaikalla tapahtuvan oppimisen edistäminen						
* Koulutetut tp-ohjaajat	2463	9120	5000			
* Toteutuneet opettajien työelämäjaksot	596	551	800			
* Raportti kokeilussa käytetyn työ- ja toimintakykyopassin toimivuudesta			1	0		
* Työ- ja toimintakykyopassihanke		0	5	5	0	5
<i>Palvelukyky ja laatu</i>						
Asiakastytyväisyysseuranta						
Valtionavustusten käsittelyaikamittari valmis						

TOIMINNALLISET TULOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
LAADUNHALLINTA JA SEURANTA						
<u>Toiminnalliset tulokset</u>						
Oppimistulosten arvioinnit (käynnissä olevat)	6	4	5	5	0	1
Oppimistulosten arvioinnit (loppuraportit)	3	3	4	4	0	1
Muut arvioinnit	3	2	8	7	-1	5
* Erillisarvioinnit	3	2	3	2	-1	0
* Merenkulkuopetuksen ulkoinen arviointi (-07)			1	1	0	1
* Oppimistulokset ammattiosaamisen näyttöjen perusteella			4	4	0	4
Arvioinnin kehittämishankkeet	4	1	4	0	-4	-1
Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten näyttöperusteinen seurantajärjestelmä		1	1	1	0	0
Laadunhallinnan kehittämishankkeet	5		4	4	0	4
Laatupalkintokilpailut	2	3	3	3	0	0
Selvitys amm. koulutuksen laadunhallinnan tilasta ja CQAF:n periaatteiden toteutumisesta Suomessa			1	tehdään 2008		
Koulutuksen määrälliset indikaattorit - julkaisu	1	0	1	0	-1	0
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
Asiakastytyväisyysseuranta						
RUOTSINKIELINEN KOULUTUS						
<u>Toiminnalliset tulokset</u>						
Suunnitelma ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon kokoamisen edistämisestä ruotsinkielisen koulutuksen osalta			1	1	0	1
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
Asiakastytyväisyysseuranta						

TOIMINNALLISET TULOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
KOULUTUSTIEDOTUS JA OPISKELIJAVALINTAJÄRJESTELMÄT						
<u>Toiminnalliset tulokset</u>						
Amm. ja lukiokoulutuksen sähköinen haku- ja koulutustietojärjestelmä			malli	valmis		
Koulutusoppaat	12	11	14	15	1	4
Koulutusoppaiden painosmäärät	799 000	527 000	674 000	886 000	212000	359000
Koulutustiedon latauksiin liittyvät haut koulutusnettipalvelusta	5,4 milj.	6,4 milj.	7,0 milj.	9,2 milj.	2,2 milj.	2,8 milj.
Opiskelijavalintajärjestelmät	5	5	7	7	0	2
Opiskelijavalinnan hakijämäärät	331600	327 500	343000	353 600	10600	26100
Nettihakijoiden määrä	71900	69 100	82500	105 500	23000	36400
Nettihakijoiden osuus hakijämäärästä	22 %	21 %	24 %	30 %	6 %	9 %
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
Asiakastyytyväisyysseuranta	-		x	ei tehty		
OPETUSTOIMEN HENKILÖSTÖKOULUTUS						
<u>Toiminnalliset tulokset</u>						
Täydennyskoulutustilaisuudet	467	540	400	806	406	266
Täydennyskoulutukseen osallistuneet	14 574	14 214	13 000	23 202	10202	8988
Suoritettujen opintopisteiden Lähiopetuspäivät						
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
Asiakastyytyväisyys: tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä %						
Keskeyttäneet opiskelijat				389		
KOULUTUKSEN KANSAINVÄLISTYMINEN						
<u>Toiminnalliset tulokset</u>						
Kansainvälistymisen tuki						
* Raportti ammatillisen koulutuksen kansainvälistymisen tilasta			1	0	-1	
Tutkintojen tunnustaminen						
* Europass - liikkuvuuspassit	-	1443	1 200	1215	15	-228
<u>Palvelukyky ja laatu</u>						
Tutk.tunnustamista kosk. päät. keskim. käsitteilyaika (kk)	4,1	3,6	4	3	-1	-1
* Tutk. tunn. / Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5 (tutk. tunn)	4	-	-	-		

TOIMINNALLISET TULOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
<i>OPETUS- JA KULTTUURITOIMEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ</i>						
<i>Toiminnalliset tulokset</i>						
Perustiedonkeruut	2	2	2	2	0	0
Kustannustiedonkeruu	1	1	1	1	0	0
Tarkastukset	2	1	3	3	0	2
<i>Palvelukyky ja laatu</i>						
Asiakastyytyväisyysseuranta	-	-	x	ei tehty		
Rahoitushakemusten Käsittelyaikamittari valmis			x	ei tehdä		
<i>RAKENNERAHASTOASIAT</i>						
<i>Toiminnalliset tulokset</i>						
Loppuraportit 2000 - 2006 kpl	60	20	30	28	-2	8
- uusi kausi kpl						
Rahoituksen sidontaprosentti	85,4	98	100	100	0	2
- uusi kausi						
Rahoituksen maksatusprosentti	50	65	90	90	0	25
- uusi kausi						
Koulutus- ja tiedotustilaisuudet	9	14	15	12	-3	-2
Tutkimukset ja selvitykset	5	4	4	2	-2	-2
<i>Palvelukyky ja laatu</i>						
Asiakastyytyväisyys (1-5)	-	3,8	4	4	0	0
Rahoitushakemusten käsittelyaika kk	-	3,5	3	0	-3	-4
Maksatushakemusten käsittelyaika kk	5	4,1	4	4	0	0
<i>VÄHÄLEVIKKISEN OPPIMATERIAALIN TUOTTAMINEN</i>						
<i>Toiminnalliset tulokset</i>						
Tarvekartoitus ja pitkän aikavälin suunnitelma			1	valmis		
Uudet oppikirjat oheismateriaaleineen	51	84	55	63	8	-21
Maksuton digitaalinen oppimateriaali (kpl)	23	63	40	59	19	-4

TOIMINNALLISET TULOKSET JA LAADUNHALLINTA	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
<i>MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA</i>						
<i>Toiminnalliset tulokset</i>						
Julkisoikeudelliset suoritteet						
Opetushallinnon tutkinnot	392	357	300	418	118	61
Päätökset korkeakoulututkinnon tunnustamisesta	497	486	510	554	44	68
Valtion kielitutkinnot	3 904	3 605	3 500	2 310	-1190	-1295
Näyttötutkinnot:tutkintotoimikunnat	174	176	176	176	0	0
Näyttötutkinnot: tutkintomaksut (kpl)	46 342	41 073	45 545	42 555	-2990	1482
Liiketaloudelliset suoritteet						
Koulutettavapäivät	14 153	10 563	14 200	10 268	-3932	-295
Näyttötutkintojen järjestämisedellytysten arvioinnit	124	172	170	128	-42	-44
Tilatut konsultoinnit ja arvioinnit	108	54	60	118	58	64
Ulkomaisten tutkintojen vastaavuuslausunnot	30	39	30	56	26	17
Myydyt vähälevikkiset oppimateriaalit	59 536	66 816	75 000	69 500	-5500	2684
Myydyt julkaisut	31 044	32 974	20 000	26 900	6900	-6074
Uudet maksulliset julkaisut	67	10	20	13	-7	3
<i>Palvelukyky ja laatu</i>						
MAPAkoulutusten asiakastyytyväisyyskysely (1-5)	4,3	4,3	4,3	4,2	-0,1	-0,1
Aikuisten näyttötutkintojen ja valmistavan koulutuksen järjestämisedellytysten arviointi - asiat, keskim. käsittelyaika (kk)	4,7	5,4	5	4,2	-0,8	-1,2
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS						
Kannattavuus						
Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus						
Julkisoikeudelliset suoritteet						
Tuotot	2 675	2364	2400	2 508	108	144
Kustannukset	2 580	2339	2400	2 300	-100	-39
Kustannusvastaavuus %	104	101	100	109	9	8
Liiketaloudelliset suoritteet						
Tuotot	4 469	4700	4500	4318	-182	-382
Kustannukset	3 727	3811	3900	4442	542	631
Kustannusvastaavuus %	120	123	115	97	-18	-26

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	Toteutuma 2005	Toteutuma 2006	Tavoite 2007	Toteuma 2007	Muutos suht.tavoite	Muutos ed.vuoteen
Henkilötyövuodet (momentti 29.01.23)	315,6	303,6	287	294,7	7,7	-8,9
Henkilötyövuodet (muut momentit)	43	51,7	48	38,7	-9,3	-13,0
Määräaikaiset koko henkilöstömäärästä %	21,2	21,6	20,0	18,3	-1,7	-3,3
Työtyytyväisyysindeksi *vuonna 2006 työtyytyväisyys arvioitu henkilöstökyselyllä, ei VMBarolla,** työtyytyväisyyskysely tehdään syksyllä 2007	-	*	3,4	3,1	-0,3	
Sairaspoissaolot, työpäivää/htv	10,4	9	9	11	2	2
Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset työterveyshuollon kustannuksista %	5	3	10	31	21	28
Koulutustasoindeksi	5,9	6	5,9	6,1	0,2	0,1

6 ALLEKIRJOITUS

Opetushallituksen vuoden 2007 toimintakertomus ja tilinpäätöslaskelmat on hyväksytty Opetushallituksen johtokunnassa.

Helsingissä 11.3.2008

Aila Paloniemi
Puheenjohtaja,
Kansanedustaja

Jukka Gustafsson
Kansanedustaja

Christina Gestrin
Kansanedustaja

Jyrki Kasvi
Kansanedustaja

Saana Siekkinen
Koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiantuntija

Raija Vahasalo
Kansanedustaja

Markku Koponen
Koulutusjohtaja

Matti Lahtinen
Kehittämispäällikkö

Timo Lankinen
Pääjohtaja

Ilpo Hanhijoki
Opetusneuvos

Petri Pohjonen,
Suunnittelujohtaja,
sihteeri